

SAYI: 27 YIL: 2011

TÜRKİYE KAMU-SEN

TÜRK SAĞLIK-SEN

TÜRKİYE SAĞLIK VE SOSYAL HİZMET KOLU KAMU ÇALIŞANLARI SENDİKASININ ÜCRETSİZ YAYIN ORGANIDIR.

Prof. Dr. Hasan Tunç:
Bu Ülke Bölünürse
İnsan Hakları Çok Yüce Bir Değer mi
Olacak?

Adli Tıp Kurumu Başkanı İnce:
Personelimiz Canla Başla Yargının
Hizmetinde Çalışmaktadır

Şiirin Ustası Cemal Sâfi

Devletin Rengi Gri

ADIM ADIM İLERLEDİK,
KADROYU ELDE ETTİK.

■ **Abdurrahman UYSAL** / Genel Başkan Yardımcısı

Dergimizin 27. sayısını siz değerli okuyucularımızla buluşturmanın mutluluğunu yaşıyoruz.

Türk Sağlık-Sen'in sözleşmeli çalışanlar adına yıllardır sürdürdüğü haklı mücadelede nihayet sonuca ulaşıldı. Sözleşmeli çalışanlar kadrolarına kavuştu. Elde edilen bu başarının temelinde sendikamızın alın teri vardır. Türk Sağlık-Sen'in kadroya giden yolu nasıl adım adım gittiğini dergimizde kesitler halinde göreceksiniz.

Bir tarafta hızla değişen Türkiye gündemi, diğer tarafta tekerrürden ibaret gelişmelerle karşı karşıya kalıyor insanımız. 1876'da kabul edildiğinden bu güne tartışma konusu olan iç hukukun üst normunu oluşturan Anayasa; yapılacak yeni değişikliklerle ülkemizin sıcak gündemini oluşturuyor. Konuyla ilgili Gazi Üniversitesi Anayasa Hukuku Profesörü Sayın Hasan Tunç'un görüşlerini dergimizde okuyucularımızla paylaşıyoruz.

Üstat Necip Fazıl şiiir nedir? Sorusunu "Bizce şiiir, mutlak hakikatı arama işidir." diye cevaplıyor. Bizde bu sayımızda aşk'ı yaratılana değil yaratana layık gören Şair Cemal Safi ile gerçekleştirdiğimiz 'şiiir'e dair' sohbete yer verdik.

Anadolu'nun binlerce şifasından 'doktor balıklar' insanı hayrete düşüren kabiliyetleri ile dergimizin bu sayısında yer aldı.

İlkini gerçekleştirdiğimiz anı yarışmamızda ülkemizin dört bir yanından gelen birbirinden güzel duygusal ve çarpıcı anılarla jürimizin oldukça zorlandığı

bir yarış yaşandı.' Devletin Rengi' sağlık çalışanlarının özverisinin ve statükoyu yansıtan içeriği ile ipi göğüsleyen anıyı mutlaka okumanızı öneririm.

Türkiye'de Adli Yargı Sistemine verdiği bilirkişilik hizmeti ile oldukça önemli ve hassas bir görev alanı bulunan Adli Tıp Kurumu yazılı ve görsel medya vasıtası ile kamuoyunda tartışılan bir kurum haline getirildi. Fotoğrafın bütününe görebilmek kurumun gerçeklerini okuyucularımıza ulaştırmak amacıyla Adli Tıp Kurumu Başkanı Doç. Dr. Haluk İNCE sorularımızı yanıtladı.

Kütahya Simav'da yaşanan depremin ardından ziyaret ettiğimiz ilçede depremzede sağlık çalışanı arkadaşlarımızın yaşadığı zorlu süreci sizlerle paylaşmak istedik. Sağlık çalışanlarının fedakar tavrına bir kez daha şahit olduk.

Sağlıkta Dönüşüm Programı ile uygulamaya başlayan performans uygulamasına hekim gözüyle yapılan değerlendirme, Hayat kalitemizi yakından etkileyerek sağlığımız için tehdit unsuru olan sigara, her geçen gün artan icra dosyaları ve "Türkiye'nin Sosyo-Ekonomik Durumu" hakkındaki rapor, Ambulanslarda hizmet veren çalışanlar dergimizde yer alan diğer konu başlıkları oldu.

Kısacası ülke gündeminden, çalışanların gündemine kadar geniş bir yelpazede öne çıkan sorunlara uzmanların gözüyle baktığımız, mağduriyet yaşayanların seslerine kulak verdiğimiz ve şair sohbeti ile duyguları da kattığımız dopdolu içeriğiyle dergimizi sizlerin beğenisine sunuyoruz. ■

TSS
Türkiye Sağlık ve Sosyal Hizmet Kolu
Kamu Çalışanları Sendikasının
Yayın Organıdır.

Yıl: 2011 - Sayı 27

TÜRK SAĞLIK-SEN
GENEL MERKEZİ
Adına Sahibi
Önder KAHVECİ
(Genel Başkan)

Genel Yayın Yönetmeni
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Abdurrahman UYSAL
(Genel Başkan Yardımcısı)

Yayın Kurulu
Zafer YILDIRIM
Hasan ŞİRİN
Kürşat ATMACA
İsmail TÜRK
Leyla POLAT

Haber Editörü
Ahmet KIZMAZ

Grafik Tasarım
İdeal Grup Reklam Ltd. Şti.

Baskı
A. TOPRAK
Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şti.

Basım Tarihi: 05 Temmuz 2011

Yönetim Yeri
Dr. Mediha Eldem Sokak No:85
Kocatepe / ANKARA
Tel: 0.312. 424 22 22 (40)
Faks: 0.312. 424 22 29
e-mail:
basinburos@turksagliksen.org.tr
web: www.turksagliksen.org.tr

Yerel Süreli
Dergimiz üç ayda bir yayınlanmakta
ve ücretsiz olarak dağıtılmaktadır.
Dergimizde yayınladığımız yazıların
içeriğinden yazarın kendisi sorumludur.
Dergimiz basın ahlak ilkelerine
uymaya söz vermiştir.

Türkiye Sağlık ve Sosyal Hizmet Kolu
Kamu Çalışanları Sendikası
Türkiye Kamu-Sen üyesidir.

04 BU ÜLKE
BÖLÜNÜRSE
**İNSAN
HAKLARI ÇOK
YÜCE BİR
DEĞER Mİ
OLACAK?**

42 EBE ve
HEMŞİRELER
**ANILARDA
BULUŞTU**

21 AMBULANS-
LARIN ÇİLESİ:
**CEZA VE
KAZA**

12 HEKİM
GÖZÜYLE
**PERFORMANSA
FARKLI PEN-
CERELERDEN
BAKIŞ**

50 KURUMSAL
**DALKAVUK-
LUK ve YAN
ETKİLERİ**

24 DEPREMDE
**SAĞLIK
ÇALIŞANI
OLMAK**

18 PERSONELİMİZ
**CANLA BAŞLA
YARGININ
HİZMETİNDE ÇA-
LIŞMAKTADIR**

60 ŞİİRİN USTASI
CEMAL SÂFİ

27 SÖZLEŞMELİLE-
RE **KADRO**

GENEL BAŞKANDAN

ANAYASA'YI TARTIŞMAK ve UZLAŞMAK

■ Önder Kahveci / Türk Sağlık-Sen Genel Başkanı

Türkiye’de seçimlerin ardından başlayan yeni dönemin en önemli gündem maddesi yeni Anayasa olacaktır. Ülkemizin daha demokratik ve özgürlükçü bir Anayasa’ya ihtiyacı olduğu da ortadadır. Hiç şüphesiz ki yeni bir Anayasa hazırlanırken tartışma ve uzlaşma iki önemli ve dikkate alınması zorunlu kavram olarak Türkiye’nin önünde durmaktadır.

Yeni Anayasa’yı tartışmaya açmanın ilk adımı olan nasıl bir Anayasa istendiğine dair tekliflere baktığımızda tartışma zeminin daha başından sıkıntılı bir sürece girdiğini görmekteyiz.

TÜSİAD gibi sivil toplum örgütünün Anayasa raporunda yeni Anayasa’da Türk Milleti ifadesinin çıkarılmasından, üniter yapının esnetilmesine kadar taleplerin yer alması, Bazı sivil toplum örgütleri ve strateji kuruluşlarının Türkiye Cumhuriyetinin temelini oluşturan Anayasa’nın ilk üç maddesinin değiştirilmesini öngörmeleri yeni Anayasaya nasıl bir rota çizilmek istendiğini açıklamaktadır. Daha baştan bu tekliflerle çizilen rotanın varış noktasının ülkenin bütünlüğünün yok edilmesi olduğu açıktır.

Demokrasiden eyalet sistemini, özgürlüklerden Türk milletini ifadesinin devletten silinmesini anlayanlar demokrasiye ve özgürlüklere yelken açması gereken bir Anayasanın tartışma zeminini de zedelemektedirler. Sağlam bir tartışma zeminini elde edilmesi için bu tür düşüncelerin terk edilmesi gerekmektedir. Bu ülkenin birlik ve bütünlüğünü tartışmaya açmak hiç kimsenin haddi ve hakkı değildir. Bu ne özgürlük ne de demokrasidir.

Sağlam bir tartışma ortamının ardından ikinci önemli kavramda uzlaşmadır. Metinlerin dayatılması yerine, siyaset ve sivil toplumun tartışarak uzlaşacakları bir Anayasa hazırlanmalıdır. Bu beklenti, yıllardır siyasetin dayatması ile süregelen bir sürecin sona erdirilmesi ve uzlaşma kültürüne sahip olunması açısından da Türkiye’nin özlemidir.

Tartışma ve uzlaşma üzerinde inşa edilecek yeni Anayasa beklentileri büyük ölçüde karşılayacaktır. Bu açıdan biz sivil toplumun bir parçası olarak böyle bir sürecin oluşturulması için elimizden geleni yapmaya hazır olacağız. Ancak kırmızı çizgilerimiz olan mevcut Anayasanın ilk üç maddesi üzerindeki hassasiyetimizi belirterek tekliflerimizi hazırlayacağız. Taleplerimizi dile getireceğiz. Tartışmaya ve uzlaşmaya açık olacağız.

Yeni bir Anayasa’dan kamu çalışanları adına en önemli beklentimiz ise hiç şüphesiz ki grevli bir toplu sözleşmedir. Böylelikle kamu sendikacılığı için büyük bir adım daha atılmış olacaktır.

Bu beklentinin bir lütuf değil bir uzlaşma sonucu Anayasa’da yer alması ve kanunlarla işlerlik kazandırılması da çok önemlidir. Aksi takdirde Eylül ayında Anayasaya giren toplu sözleşme hakkının hala vücut bulamaması gibi eksikliklerle karşılaşılma ihtimali yüksektir.

Kısacası Türkiye’nin yeni bir Anayasaya ihtiyacı olduğu açıktır. Fakat Türkiye’nin daha önemli olan ihtiyacı ise yeni Anayasayı sağlam bir zeminde tartışma ve diyaloga açık bir şekilde uzlaşmadır. ■

TÜRK SAĞLIK-SEN-3

PROF. DR. HASAN TUNÇ:

BU ÜLKE BÖLÜNÜRSE İNSAN HAKLARI ÇOK YÜCE BİR DEĞER Mİ OLACAK?

KİTLENİN KARŞISINDA HİÇBİR DÜŞÜNCE, HİÇBİR FİKİR DURAMAZ. AMA TÜRK TOPLUMUNUN BU DEĞER YARGILARININ MEVCUT STANDARTTA ÜLKENİN VARLIĞI VE BÜTÜNLÜĞÜ NOKTASINDA BİR HASSASIYET İFADE ETTİĞİ GERÇEĞİNİ GÖZ ARDI EDEBİLMEMİZ TAKDİR EDERSİNİZ Kİ MÜMKÜN DEĞİL. DOLAYISIYLA, BU ANLAYIŞIN DIŞINA TAŞACAK, BU ANLAYIŞI TAHRİP EDECEK, YIPRATAÇAK ADIMLARIN DA BU ÜLKENİN DEĞERLERİNE KARŞI ÇIKMA VE BU ÜLKEYİ BU ANLAMDA BÖLME, PARÇALAMA DÜŞÜNCELERİNİ İHZAR ETME, AÇIKLAMA TARZI BİR DAVRANIŞ OLMAKTAN ÖTEYE GİTMESİ BENCE DÜŞÜNÜLEMEZ.

Prof. Dr. Hasan Tunç

Türkiye'de seçimde sonra yeni gündemin Yeni anayasa olacağı açık biri şeklide ortaya çıktı. Şimdiden bazı sivil toplum örgütleri hazırladıkları taslakları ve raporları kamuoyuyla paylaşmaya başladı. Türk Sağlık-Sen olarak bizde yeni Anayasa ile ilgili yaşanan süreci, anayasa değişikliğine ihtiyaç var mı ve yeni anayasanın nasıl olması gerektiğini Gazi Üniversitesi'nden Anayasa Profesörü Sayın Hasan Tunç'a sorduk.

YENİ BİR ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİNE İHTİYAÇ VAR MI? BU İHTİYAĞIN KAYNAĞI NEDİR, NİYE DEĞİŞMELİ ANAYASA?

Prof. Dr. H. Tunç: Türkiye Cumhuriyeti'nin özellikle 1982 Anayasası açısından yeni bir anayasaya ihtiyacı olup olmadığı noktasını değerlendirirken her şeyden önce mevcut Anayasanın yapısına ve bu Anayasanın son dönemde ortaya koyduğu özelliklere bir bakmak gerekir. Şöyle ki, malum bizim 82 Anayasası bugünkü değerlendirmede o 1980'de halkoyuna sunulan Anayasa olduğunu söyleyebilmemiz oldukça zor. Çünkü, 16 defa yaklaşık 100 küsur maddesi değişmiş, adeta yarıya yakın maddesi o ilk şekliyle bugünkü arasında çok büyük farklılıkların olduğu bir Anayasa özelliğini taşıyor. Yani, 1982 Anayasası bugün o 12 Eylül 1980 askeri darbesini yapanların hazırladığı anayasa olma özelliğinden oldukça uzaklaşmış. Bunun o değişiklikler çerçeve-

sinde değerlendirilmesi halinde, özellikle Anayasada iç denge- nin belirli ölçüde bozulduğunu, kavram birliğinin ve dengenin kaybolduğunu görüyoruz. Öyle ki, bazı maddelerde kullanılan ifadenin veya kelimenin bir başka maddede farklı bir şekilde kulla- nıldığına dahi rastlayabilmemiz mümkün.

YANI ANAYASA DEĞİŞTİRİLİYOR VE DEĞİŞTİRİLMESİ ŞART

Prof. Dr. H. Tunç: Netice olarak 1982 Anayasası, bu önemli değişikliklere rağmen bence de günümüz şartları açısından mutlaka tümüyle en azından bir elden geçirebilmek veya tümüyle revize edilmek ihtiyacı içerisinde olan bir metin haline gelmiştir. 1982 Anayasasının mutla- ka ve mutlaka bu anlamda büt- nüyle bir gözden geçirilme mecbu- riyeti vardır. Bunu yaparken özellikle yeniden bir anayasa yapma yöntemini seç- mek de mümkün olabilir. Yani, mevcut anayasanın revizyonu yerine yepyeni toplumun en geniş kesim- lerinin katılımıyla bir sosyal mutabakat metni hazırlamak üzere bir ön çalışma yapıp bu çalışma neticesinde temel de- ğerlerin tespit edilip bu değerler doğrultusunda bir anayasa yapım sürecine girilebilir. Bu manada yeni bir anayasanın yapılması gerekliliği bu yönüyle söylenmesi mümkündür.

YENİ ANAYASA YENİ BİR TÜRKİYE Mİ?

Prof. Dr. H. Tunç: Yeni bir anayasa, yeni bir devlet demek değildir. Kamuoyundaki tartış- malar, adeta anayasa boyutunu aşan bir düzeyde ele alınıp sanki yeni bir anayasa yapılırken yeni

bir devlet sistemi, yeni bir rejim, yeni bir düzen kurulacak gibi bir algı söz konusu; yanlışlık burada başlıyor. Yeni bir anayasa da, Türkiye Cumhuriyeti'nin ana- yasası olmak zorundadır. Yani, Türkiye Cumhuriyeti'nin olmazsa olmazları olan bu devletin bu anlamda üniter yapısı gibi, yani ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü gibi bu anlamda, demokratik parlamenter sistemi gibi, bu anlamda insan haklarına saygılı, insan haklarını en üst de- ğer kabul eden bir devlet anlayışı olma gibi özelliklerini korumak kaydıyla tabii ki yeni bir anayasa da yapılabilir. Ama yeni bir anayasa yapmak, tekrar

düşüncelerin olduğunu söyleye- bilmemiz mümkün.

NİÇİN BÖYLE BİR PROPAGANDA YAPILIYOR

Prof. Dr. H. Tunç: Çünkü, kamuoyunda malum birtakım bu konuda işte çalışmaların olduğu, birtakım kurumların veya birtakım örgütlerin bu yönde faaliyetler sürdürdüğü ifade ediliyor. Ve iyi niyetli olmadığını düşündüğümüz birtakım hazırlık çalışmalarına baktığımızda, özellikle Türkiye Cumhuriyeti'nin temel de ğer- lerinin de tartışılmaya açılması gerektiği, bu anlamda yeni bir anayasa yapılacaksa hiçbir değişmezlik anlayışının ortaya konmaması gerektiği gibi bir ifade kullanılıyor.

YENİ BİR ANAYASA'DA O ZAMAN DEĞİŞİMİN SINIRLARI NE OLMALI?

Prof. Dr. H. Tunç: Şimdi şu doğrudur: Bakın yeni bir ana- yasa yapılırken anayasayı yapan o kurucu irade dedi- ğimiz, asli kurucu iradenin önünde hiçbir hukuki engel olamaz. Yani, onu sınırlandıran hiçbir hukuki bu anlamda bir metin veya bu manada baraj, bu manada bir sınır söz konusu olamaz.

Ama, Anaya- sa biraz önce söyledik, devleti kuran temel kanundur.

Devletin kuruluşunu ve işleyişini sağlayan temel kurallar orada olacaksa, o devletin insan unsu- runu oluşturan, o milletin temel değerlerine uygun olmak zorun- dadır Anayasa. Milletin, o ülkede yaşayanların temel değerlerine uygunluğa biz meşruiyet diyo- ruz. Yani, bir anayasanın meşru olabilmesi, yaşadığı toplumun değerleriyle uyum halinde olma- sıyla mümkündür.

ediyorum, yeni bir devlet kur- mak değildir. Şu an kamu- oyundaki tartışmalar bu yönüyle değerlendirildiğinde sanki yeni bir anayasa yapılırken yepyeni bir devlet sistemi öngörülecek gibi bir algı verilmeye çalışılıyor. Bu algının özellikle pompalanması- nın altında da birtakım alt niyetli

PROF. DR. HASAN TUNÇ: BU ÜLKE BÖLÜNÜRSE İNSAN HAKLARI ÇOK YÜCE BİR DEĞER Mİ OLACAK?
TÜRKİYE'DE GÜNDEM

TOPLUMUN DEĞERLERİ İLE UYUŞMAYAN BİR ANAYASANIN SONUÇLARI NE OLUR?

Prof. Dr. H. Tunç: Toplumun değer yargılarının dışında bir anlayışla kaleme alınan, toplumun değer yargılarıyla çatışan bir metin bütünü olan veya normlar, kurallar bütünü olan bir anayasanın o toplum tarafından herhangi bir şekilde benimsenebilmesi ve toplumda uygulanabilmesi, o ölçüde zorlaşacaktır. Dolayısıyla, bu yönüyle yani yeni anayasanın meşruiyet sorunu açısından konuya yaklaştığımızda, her şeyden önce bu toplumun temel değerlerinin o anayasada var olması gerekir. Bu anayasanın ideolojisi demek değildir. Kamuoyunda ideolojisiz anayasa, işte bir takım değerler yüklenmemiş anayasa gibi kavramlarla bu düşüncelerin adeta yıpratılmaya çalışılması yönünde bazı fikirler beyan edilmektedir. Bu bir Anayasanın ideolojisi değildir. Her devletin bir kuruluş felsefesi, bir temel felsefesi vardır. O toplumun değer yargılarının ifadesi olan bu felsefeye anayasa da uygun olmak zorundadır.

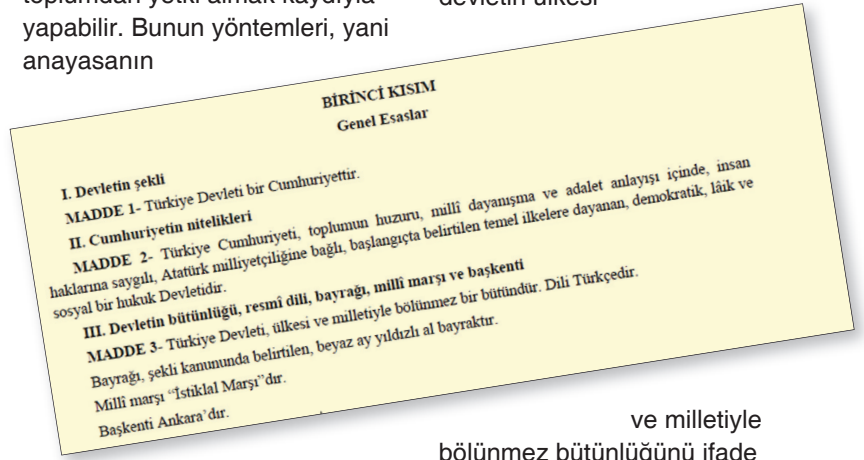
YENİ ANAYASADA TOPLUMUN HANGİ DEĞERLERİ KORUNMALI?

Prof. Dr. H. Tunç: Türkiye Cumhuriyeti'nde yaşayan insanların kahir ekseriyeti, önemli bir çoğunluğu Türkiye'de farklı bir rejim arzu ediyorsa o rejim kurulur. Kitlenin karşısında hiçbir düşünce, hiçbir fikir duramaz. Ama Türk toplumunun bu değer yargılarının mevcut standartta ülkenin varlığı ve bütünlüğü noktasında bir hassasiyet ifade ettiği gerçeğini göz ardı edebilmemiz takdir edersiniz ki mümkün değil. Dolayısıyla, bu anlayışın dışına taşacak, bu anlayışı tahrip edecek, yıpratacak adımların da bu ülkenin değerlerine karşı çıkma ve bu ülkeyi bu anlamda bölme, parçalama düşüncelerini ihzar

etme, açıklama tarzı bir davranış olmaktan öteye gitmesi bence düşünülemez. Bu genel kabuller içerisinde yeni bir anayasa yapılmalıdır. Modern, çağdaş, insan haklarına, hukuk devletine, demokratik devletin ilkelerine uygun bir anayasa tabii ki hazırlanabilir. Bunu herhangi bir kurucu meclis de yapabilir. Mevcut yasama organı da özellikle bu konuda toplumdan yetki almak kaydıyla yapabilir. Bunun yöntemleri, yani anayasanın

milllete ait olduğunu ifade ediyor. Türkiye Devleti bir Cumhuriyettir. İkinci madde ne diyor; bu öyle bir cumhuriyet ki, şu şu şu özelliklere sahiptir. Yani, toplumun huzuru, milli dayanışma, adalet anlayışı içerisinde vesaire demokratik, laik, sosyal bir hukuk devletidir diyor.

Üçüncü maddesi; bu anlamda devletin ülkesi

yapım yöntemlerindeki meşruiyet sorunu, o başka bir konudur. Ama anayasanın toplum değerlerine uygunluğu sorunu başka bir konudur.

İNSANIMIZIN MUTLULUĞUNU VE DAHA ÖZGÜR OLABİLMESİNİ, ANAYASANIN İLK ÜÇ MADDESİYLE TARTIŞARAK ORTAYA KONMASINI NASIL DEĞERLENDİRİYORSUNUZ? YANİ, BU ANAYASA ÇOK DEVLETÇİ BİR ANAYASA MI? İNSANLARI MUTLU EDECEK VEYA İNSANLARI ÖZGÜRLEŞTİRECEK BİR ANAYASA DEĞİL Mİ? BU ANLAMDA İLK ÜÇ MADDESİ TARTIŞILIR MI?

Prof. Dr. H. Tunç: Şimdi bakın, ilk üç maddeye baktığımızda ne diyor? Bir; Türkiye Devleti bir Cumhuriyettir. Yani, devletin cumhuri bir rejimle yönetilmesi gerektiğini söylüyor. Yani, yönetilenler yöneticiyi belirleyebilme hakkına sahip olduğu bir devlet var diyor. Yani, egemenliğin

ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü ifade eden bir üniter devlet olduğunu, işte Başkentinin Ankara, İstiklal Marşının var olduğunu söylüyor ve bu anlamda milli marşını beyan ediyor.

Dördüncü maddede bunların değışmezliğini ifade ediyor bakın. Şimdi mevcut Anayasanın sizin sorunuzla ifade eden beşinci maddesi, devletin amaç ve görevlerini ortaya koyuyor. Bu noktada işte devlet odaklı bir amaç ortaya koyduğu, yani insan haklarını koruyucu veya insan odaklı bir bakış değil devleti insanına karşı koruyan bir bakış ortaya koyduğu tarzında bana göre haksız ithamla ele alınan bir düşünce ortaya konuyor.

BÖYLE BİR DURUM YOK MU? ANAYASA DEVLET ESASLI DEĞİL Mİ?

Prof. Dr. H. Tunç: Doğrudur, yani baktığımızda devletin amaç ve görevleri içerisinde aynen Türk Milletinin bağımsızlığını ve

bütünlüğünü, ülkenin bölünmezliğini, Cumhuriyeti, demokrasiyi korumak, kişilerin ve toplumun refah ve huzurunu, mutluluğunu sağlamak, kişinin temel hak ve hürriyetlerini sosyal hukuk devleti adalet ilkeleriyle bağdaştırmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik, sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır.

Yani, Anayasanın devletin amaçlarını ifade eden maddesi de, bu anlamda iddia edildiği ölçüde devleti bir tabu haline getiren ve vatandaş devlet karşısında adeta tercih edilmeyen bir varlık gibi gören bir bakış değil aslında. Orada tabii ki bakın bu modern anayasaların hepsinde vardır. Özellikle malum o dünya savaşlarından sonra ortaya çıkan Nazi Almanyası ve Musolini İtalyası'nın ortaya koyduğu rejimlerden bu manada tecrübe veya ders çıkaran toplumlar, demokratik usullerle antidemokratik bir yönetim ortaya koymayı, yani demokratik değerleri kullanarak demokrasiyi yok etme hakkını anayasalarda vermemek gerektiğini düşünmüş. Ve bu çerçevede de bütün anayasalarda bu anlamda birtakım düzenlemeler yer almıştır.

ANAYASA BÖYLELİKLE DEMOKRASİYİ Mİ KORUYOR?

Prof. Dr. H. Tunç: Bu anlamda tabii ki demokrasinin kendini koruma refleksini bünyesinde barındırma ihtiyacı vardır, ki bu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinde de, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Sözleşmesinde de yer alır. Orada da bu sözleşmede yer alan haklar, bu sözleşmedeki hakları yok eder şekilde yorumlanamaz der genel anlamda. Bütün modern anayasalarda da demokratik değerlerden, demokratik bu anlamdaki imkanlardan hareket ederek demokrasiyi kullanarak

demokrasiyi yok etme hürriyeti tanınmaz diyor. Yani, devlet kendini yok etme hürriyetini vermez diyor anayasada. Bizim 5. madde de aynı şeyleri söylüyor. Yani, devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü korumayacaksa bir devlet neyi koruyacak acaba? Devlet bunu korurken insanını da en temel değer, unsur olarak görecektir ve insan haklarını bu anlamda korunması gereken, yaşatılması gereken en üst değer olduğunu yansıtacak, böyle bir anayasa tabii ki olmak zorunda. Anayasalar bu değerleri bu şekliyle tabii ki dile getirmek veya düzenlemek zorunda.

BU AÇIDAN 1982 ANAYASASINI NASIL DEĞERLENDİRMEK GEREKİR?

Prof. Dr. H. Tunç: 1982 Anayasasının özellikle işte hürriyet-otorite dengesi içerisinde ilk şekliyle otoriteye üstünlük tanıyan, hürriyetleri geri plana iten, özellikle 1961 Anayasasının o aşırı hürriyetçi denilen ortamında oluşa gelen anarşi ve terör ortamı nedeniyle yaşananların bir daha yaşanmaması adına ona tepki olarak 82 Anayasası biraz otoriteyi güçlendiren bir bakışla ele alınmıştır. Bunun temel görüntüsü, Cumhurbaşkanının görev ve yetkileriyle alakalı bir şey. Yoksa otoritenin güçlendirilmesi yönü-

le, özellikle 1982 Anayasasının bugünkü haline baktığımızda, insan hakları açısından veya siyasi hayat açısından, siyasi partilerin teşkilatlanmaları vesair açısından o sınırlayıcı düzenlemelerin çoğunun kaldırıldığını görüyoruz, tamamına yakını hemen hemen kalkmış durumdadır. Dolayısıyla, o eleştirilerin çoğu şu an Anayasada zaten yok. Burada eleştirilerin temel noktasını teşkil etmesi gereken konu; Cumhurbaşkanının Parlamenter sisteminin mantığına aykırı bir biçimde çok olağanüstü yetkilerle donanmış olması ve bir de halk tarafından seçilmesi buna eklendi, bu manada otoriteye üstünlük tanıyan bir yapısı var. 82 Anayasasının. Ama farkındaysak, bu yönde görüş beyan eden insanlar veya kurumlar olayı bu bazda ele almıyor.

BU İNSANLARIN VE KURUMLARIN BAKIŞI NASIL?

Prof. Dr. H. Tunç: Sanki 1982 Anayasası insan unsurunu devlet karşısında geri plana iten ve devleti bu anlamda kutsal, mücehhez, ulaşılmaz artık bir varlık gibi gören, işte devletle vatandaş veya insan tercihiinde mutlaka devletin tercih edilmesi gerektiğini, insanın devletin hizmetinde olması gerektiği tarzında bir algının var olduğunu bana

PROF. DR. HASAN TUNÇ: BU ÜLKE BÖLÜNÜRSE İNSAN HAKLARI ÇOK YÜCE BİR DEĞER Mİ OLACAK? **TÜRKİYE'DE GÜNDEM**

göre doğru olmayan bir biçimde ifade ediyorlar. Bu anayasanın buna benzer birtakım sakıncalı hükümleri, özellikle insan hakları açısından o 2001 yılındaki o yüksek bir konsensüsle Mecliste gerçekleşen bir değişiklikle zaten ortadan kaldırıldı. Orada insan haklarıyla ilgili Anayasamızın genel özel sınırlama sebepleri vesaire, ki 1982 Anayasasının en temel ve en önemli değişimidir o 2001 yılında yapılan o 30 küsur maddelik değişim. Burada bu sakıncaların büyük bir çoğunluğu ortadan kalktı zaten. Bu gerçek karşısında adeta çok da iyi niyetli olmayan bir bakışla bu manada birtakım görüşler beyan ediliyor.

İLK 3 MADDENİN ISRARLA TARTIŞILMAYA AÇILMAK İSTENMESİ DE BU KAPSAMDA MI?

Prof. Dr. H. Tunç: Hele hele bakın sizin sorunuz açısından konuyu değerlendirdiğimizde, Anayasanın ilk 3 maddesi açısından, yani devletin rejimi ve rejimin temel değerleri açısından ülkenin insanı ve toprağıyla bütünlüğü

ve bu bütünlüğün korunması gerektiğine ilişkin vurgu açısından, yani üniter yapının devamı açısından konuya yaklaştığımızda, yani böyle bir düşünceyi veya böyle bir fikri, böyle bir eleştiriyi bu kavramlarla bağdaştırabilmek takdir edersiniz ki hiç mümkün değildir. Yani, bu ülke üniter olmaz da federal olursa veya bu ülke bölünürse insan hakları çok yüce bir değer mi olacak bu ülkede? Devletin olmadığı yerde insanın bir anlam ifade etmediğini, yurt dışına çıktığımızda özellikle vatansızlığın durumunu da çok iyi görürüz veya işgal halindeki topraklarda, mesela şu an Filistin'de vesaire de veya gidin Irak'ta çok net görürsünüz. Dolayısıyla, devletin olmadığı yerde zaten insanın bir değeri olmaz. Bu anlamda devletin varlığı ve bütünlüğü korunmalı ki insanın kişiliği o bütünün içerisinde, o yapı içerisinde, o koruma şemsiyesi altında gelişebilsin.

DEVLETİ KORUMAK İNSANI KORUMAK MIDIR?

DEVLET, İNSANA HİZMET İÇİN VARDIR. BU MUTLAKA VE KESİNLİKLE KABUL EDİLMESİ GEREKEN BİR DEĞERDİR VEYA BİR DOĞRUDUR. DEVLET, İNSANA HİZMET İÇİN VARSA, DEVLET GÜÇLÜ OLACAK Kİ İNSANA HİZMET GÖTÜREBİLSİN.

Prof. Dr. H. Tunç: Bu, şu demek değil: İnsan devletin tebaasıdır, kölesidir. Devlet bu anlamda yüce ve kutsaldır, o biraz faşist bir bakışla veya solun ortaya koyduğu birtakım devlet algısıyla kuru değerlendirilip işte her şey devlet içindir, insan da devlet için vardır, insanla devlet değerleri çatıştığında mutlaka devlet değerleri üstün tutulmalıdır tarzı yaklaşım değil. Devlet, insana hizmet için vardır. Bu mutlaka ve kesinlikle kabul edilmesi gereken bir değerdir veya bir doğrudur. Devlet, insana hizmet için varsa, devlet güçlü olacak ki insana hizmet götürebilsin. Devlet güçlü olacak ki insanlığın hak ve hürriyetini geliştirebilsin. İster sosyal hak, ister siyasi hak, ister bu anlamda o insanın gelişimini sağlayacak birtakım faaliyetlerin sürdürülmesi açısından olsun, tabii ki bunu sağlayan devletin gücü oranında o insana hizmeti söz konusu olacaktır. Dolayısıyla, bir bütün olmayan, yani ülkesi bütün olmayan, insanı homojen olmayan, böyle insanı iç dayanışmasını sağlamamış, birbirine düşman, birbiriyi dideşen, birbiriyi bir araya gelmesi mümkün olmayan, kamplara ayrılmış bir devlet yapısında siz kimi, neyi koruyacaksınız, hangi insan haklarını geliştireceksiniz? İşte Irak, demokrasiyi gerçekleştirme adına yapılan işgal müdahaleleri hangi insan değeriyle gerçekleştirildi veya hangi insan değeri korudu? Saddam dönemindeki insani değerler veya kişi haklarının korunması mı daha ileri boyuttaydı, bugün mü daha ileri boyutta acaba? Dolayısıyla, bunun özellikle ülkenin milleti ve devletiyle bir bütün olarak varlığının devam etmesi, o cumhuri rejimin temel değerlerinin toplumun bu anlamdaki kabulleri düzeninde korunması, yani Cumhuriyet'in ve Cumhuriyet'in temel ilkelerinin korunması insan haklarının

önünde bir engel değil; insan haklarının gelişimini sağlayacak adeta bir ön şart veya bir zemin-dir demek bence daha doğru olur diye düşünüyorum.

CUMHURBAŞKANININ YETKİLERİNE DEĞİNDİNİZ, ONU BİRAZ AÇABİLİR MİYİZ? YANI BUGÜNKÜ CUMHURBAŞKANLIĞI YETKİLERİ DARALTILMALI MI, DAHA MI GENİŞLETİLMELİ YA DA DARALTILIRSA İNSANIMIZA NE FAYDASI VAR?

Prof. Dr. H. Tunç: Bakın, Cumhurbaşkanı bizim Anayasamıza göre devletin başıdır, aynı zamanda da Hükümetin başıdır, bu parlamenter sistemin bir gereğidir. Ancak parlamenter sistemde devlet başkanlığı makamının kural olarak yetkisiz ve sorumsuz bir makamdır. Bu nedenle devlet başkanlığı yetkisiz ve sorumsuz bir makam olması nedeniyle devlet başkanlığının işlemlerinden dolayı herhangi bir sorumluluğu söz konusu edilmez. Bu nedenle de bu işlemler genelde denetim dışı işlemlerdir. Çünkü sembolik, adeta temsil yetkisini ifade eden uygulamalardır, işleyişlerdir. Ama bizim Anayasamıza bakıyoruz, doğrudan idari işlem niteliğinde bir sürü tasarrufu var. Yüksek yargı organlarını seçmeden tutun rektör atamaya kadar varacak, Devlet Denetleme Kurulu üyeleriyle alakalı yetkiye kadar birçok idari işlemle bu anlamda görevli kılınmış, yetkilendirilmiş Cumhurbaşkanı makamı. Şimdi bu yetkilerle donanmış bir makamın bir de buralardaki tasarruflarının, yani idari işlem niteliği taşıyan faaliyetlerinin yargı denetimi dışına da taşınmış olması bu anlamda tamamen keyfi uygulamalara yol açıyor.

ÖZELLİKLE ATAMALARDA BU DURUM ORTAYA ÇIKIYOR GİBİ?

Prof. Dr. H. Tunç: Mesela son dönemde Anayasa Mahkemesine

Sayın Cumhurbaşkanının yaptığı atamaları şöyle bir göz önüne getirir, şöyle bir incelersek burada ne kadar keyfi bir uygulama ortaya çıktığını görüyoruz. Veya rektör atamalarını düşünün, öyle garip ki sadece kendine oy vermiş insan rektör olabiliyor. Hatta bir üniversitede aday olan şahıs profesör, kızı yardımcı doçent. Bir oy kendi veriyor, bir oyu kızı veriyor iki oy almış, ilk 6 sıraya giriyor. Öbür taraftan da ilk 3'e giriyor, bir bakıyorsunuz rektör olmuş. Şimdi toplumun en aydın kesimi kabul edilen öğretim üyelerini, yardımcı doçent, doçent ve profesörlerin tercihini ifade eden bir oylamanın sonucunda bile Cumhurbaşkanı bu oylamayı göz ardı ederek, hiçe sayarak, doğrudan sadece kendine oy vermiş insanı oraya oturtabiliyor ve bu denetim dışında. Bu ve buna benzer tasarrufların hukuk devleti algısıyla, hukuk devleti kavramıyla bağdaşması mümkün değil. Zaten bu istisnaların çok olması hukuk devletinin bu anlamda yıpranmış olmasının ifadesidir veya hukuk devletin sapılmış olmanın, geri kalma durumunda olmanın ifadesidir, eksik bir uygulama biçiminin var olduğunun ifadesidir. Şimdi bir de bunu Cumhurbaşkanı makamını halka seçtirdik.

Yani egemenliğin asli sahibi olan seçmen oyuyla oraya oturmasını sağladık. O zaman Cumhurbaşkanı bu anlamda kendini yürütmenin de üstünde görüp, yasamanın da üstünde görüp her tür tasarrufa yetkin olduğu gibi bir yanlış olguya veya yanlış uygulamaya girebilir. Ve böyle bir yetki çatışması Türkiye'de çok büyük siyasi kaoslara ve kargaşalara yol açar. O nedenle bu anlamdaki sakıncayı dile getirmek için bu örneği verdim.

SON DÖNEMDE SİVİL TOPLUM KURULUŞLARININ ANAYASA İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ VE TARTIŞMALARI VAR

Prof. Dr. H. Tunç: Şimdi bakın, TUSIAD'ın ortaya koyduğu bu rapor çalışmasında, ki sonra kendileri de biraz o ilk düşüncelerinden adeta çark ettiklerini basın-yayın organlarına verdikleri demeç veya açıklamalarla ortaya koydular. Burada işte mevcut anayasal düzende kendilerince olması gereken değişiklikleri ifade eden bir rapor hazırlandı, yani bir anayasa yapılırken şu şu şu konularda şöyle bir bakış oldu, yani bir anayasal metni değil bir kere kesinlikle, madde madde bir anayasa taslağı değil. Bir anayasa yapılırken dikkat edilmesi

PROF. DR. HASAN TUNÇ: BU ÜLKE BÖLÜNÜRSE İNSAN HAKLARI ÇOK YÜCE BİR DEĞER Mİ OLACAK?
TÜRKİYE'DE GÜNDEM

gerektiğini ifade eden kendilerince tespitler olduğu gözlenen bir rapor. Şimdi raporun bir kere ortaya konuş zeminin ve konjonktürel olarak zamanını değerlendirmek gerektiğini düşünüyorum. Yani iktidarın değirmenine su taşıyan bir bakış ortaya konmuş olabilir. Hani özellikle bu mini referandum denilen veya işte 12 Eylül 2010'da mini paket denilen, özür diliyorum, Anayasa değişikliğiyle ilgili olarak referanduma gidiş sürecinde Sayın Başbakanla TUSİAD arasında bir böyle adeta tartışma ortamı doğmuş ve Sayın Başbakan tehdit edencesine TUSİAD mensuplara bitaraf olan bertaraf olur, tarafınızı belirleyin emir ve talimatında bulunmuş. Bu talimatın acaba icrası mı diye aklına gelmiyor değil insanın; birincisi bu.

İkincisi; burada özellikle ortaya koyulan bu çalışmayı Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin temel değerlerinin, yani üniter yapı gibi, bölünmez bütünlük gibi, işte ... gibi, dil konusu gibi vazgeçilmesi mümkün olmayacak değer yargılarını kamuoyunda tartışmaya açarak toplumu psikolojik bir hazırlığa mı yönlendiriyor? Yani zihinleri bu manada tasnif edecek, adeta dezenformasyon dediğimiz yanlış bilgilendirmelerle toplumu bir şeylere mi hazırlıyor endişesiyle de konuya yaklaşmanın mümkün olduğunu düşünüyorum.

BAŞKA DÜŞÜNCELERDE VAR MI?

Prof. Dr. H. Tunç: Bir de işin bir başka boyutu var, malum özellikle bu Anayasa tartışmalarının ilk çıktığı dönemde Sayın Başbakanın talimatıyla bir Bilim Kurulu bir anayasa metni hazırlamıştı. O anayasa metnindeki temel değerlerle buradaki temel değerlerin özellikle birbirine çok uyduğunu görüyoruz. Mesela, Türklük kavramını, milliyetçilik kavramını çıkartın diyorlar. Şimdi devletin adı Türkiye Cumhuriyeti, kendi adının olmadığı bir anayasa yazacaksınız. Bu bakış o anayasa metninde de vardı. Yani o Bilim Heyeti denilen, işte bu yapının moderatörü veya işte önderi konumunda olan şahsın da içinde bulunduğu veya başkanlığı yaptığı bir heyet tarafından hazırlanan

o anayasadaki bakışla buradaki bir takım değerlendirmelerin üst üste geldiğini ve örtüşüğünü görüyoruz.

ANAYASADAKİ TÜRK KAVRAMI ÇIKARTILMAK MI İSTENİYOR?

Prof. Dr. H. Tunç: Mesela, mevcut Anayasaya bakıyorsanız, mevcut Anayasamızda bakın Türk kavramı yanlış hatırlamıyorsa 36 veya 38 yerde geçiyor. O Anayasaya baktığınızda bu 8'e düşüyor, 9'a düşüyor. Aynı şekilde karşılaştırmalı hukuk açısından, yani evrensel hukuk açısından baktığınızda bakın Federal Alman Anayasasında Alman kelimesi 39 defa geçiyor. Fransız Anayasasında en az o kadar Fransız kelimesi geçiyor. Yani bir devletin anayasanın kendi milletinin adından bahsetmesi kadar daha doğal bir şey olabilir mi? Yani insana ad vereceksiniz, adı kimliğinde yer almayacak. Nüfus cüzdanınızda adınız olmayacak. Böyle bir şey olabilir mi? Yani anayasa da devletin nüfus cüzdanıdır, o devletin temel kuruluş belgesidir. Sosyal mutabakat metnidir bir toplumsal yapı açısından. Tabi ki o toplumu orada anlatacak, yani bundan daha normal bir şey olabilir mi? Dolayısıyla, bu açılardan da değerlendirdiğinizde, o sürecin, yani o gün gerçekleştirmeye kalkışılıp da özellikle sosyal tepki, toplumsal tepki nedeniyle geri adım atılan sürecin bu sefer siyasi iktidar tarafından değil TUSİAD tarafından yenilenmesi gibi bir adım olarak da değerlendirilmesinin mümkün olduğunu söyleyebiliriz diye düşünüyorum.

BU TARTIŞMALARDA TOPLUMSAL TEPKİ YERİNE GETİRİLMİŞ MİDİR? YANI TUSİAD'IN İKİNCİ AÇIKLAMASINDA, İLK BAŞTAKİ GÖRÜŞLERİNE YER VERMEMESİ VEYA ATLAMA HİSSİYATI DUYMASI, YANI TOPLUMSAL BİR

TEPKİ OLUŞTUĞUNA İNANIYOR MUSUNUZ?

Prof. Dr. H. Tunç: Şimdi bakın, biraz önceki değerlendirmeler açısından da buna baktığımızda tabi ki bu toplumun temel değerler noktasında, yani biraz önce söylediğimiz, olmazsa olmazlar olarak ifade ettiğimiz ülkenin bütünlüğü, yani insanı ve toprağıyla bölünmez bir bütün olduğu, demokratik değerleri mutlaka yaşaması gerektiği, insan haklarının en üstün değer olması gerektiği gibi konularda, demokratik cumhuriyetin koruması noktasında, bu manada o özellikle bu devletin kuruluşunda, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunda, bu devleti kuran Atatürk'ün ifadesiyle, "Türkiye Cumhuriyetini kuran Türkiye halkına Türk denir" sözüyle ortaya konular bir milliyetçilik anlayışını, yani modern, bu anlamda hiç bir ırkçı veya şo-

venist bakışı olmayan, tamamen sosyolojik, tamamen kültürel, tamamen kapsayıcı bir statüyü belirleyen o anlayışın ifadesi olan bir milliyetçilik algısıyla bu devletin kurulduğunu bilen ve bunu kabul eden Türkiye Cumhuriyeti insanı bu değerlerin mutlaka muhafaza edilmesi gerektiği düşüncesi içerisinde olduğu için bu ve buna benzer adımları adeta telin etmiştir. Ve buna yönelik tepkiler, işte biraz önce söylediğimiz geri adım atmanın sebebidir. Silopi şarlatanlığında da, o ilk Bilim Heyetinin hazırladığı anayasa çalışmalarında da bu adımların sonunun gelememesinin sebebi- dir. Ve bu bizim hep hassasiyet olarak öngördüğümüz o değer yargılarının bu toplum tarafından ne kadar benimsendiğini, birilerinin ifade ettiği gibi bu toplumun böyle bir değer yargısı yok, bu toplum bunları terk edebilir anlayışının pek doğru olmadığını işte

bunlar ifade ediyor. Açıkça, net bir biçimde ortaya koyuyor. Toplumun bu anlamdaki tepkisi ve algısını çok iyi okumak ve bunun ne anlama geldiğini çok iyi bilmek durumunda olan bu kötü niyetli diyebileceğimiz bakış mensupları bundan çok iyi ders çıkartıyorlar. Ve biraz önce söylediğim o psikolojik hazırlık adına da adeta zihinleri karıştırmak, insanları psikolojik olarak en azından kafalarını belirli ölçüde meşgul edip bunu böyle biraz daha kabul edilebilir gibi gösterme çabalarını zaman zaman böyle işte adeta iki ileri bir geri adımlarla ortaya koymaya çabılıyorlar. Ama bu çabaların bu millet tarafından kabul görmeyeceği, bu düşüncelerin bu coğrafyada, bu milletin zihninde hiç bir zaman zemin bulamayacağı bir gerçek. İşte bu tepkiler bunun açık ifadesidir. Yoksa zaten bundan kimse geri adım atmaz. ■

HEKİM GÖZÜYLE **PERFORMANSA** FARKLI PENCERELERDEN **BAKIŞ**

HEKİM İNSANIN BÜTÜN SORUNLARIYLA İLGİLENİR VE BU SORUNLARINA DA ÇÖZÜMLER BULMAYA ÇALIŞIR. AKSİ TAKDİRDE SANATININ GEREĞİNİ YERİNE GETİR-MİŞ OLAMAZ.

■ Dr. H.Ahmet ARSLANOĞLU

Sağlıkta değişim ve dönüşüm programı kapsamı ile başlatılan performans uygulaması hakkında söylenecek ve yazılacak çok şey var ama bunların hepsini burada yazmak mümkün değil. Bu uygulama ile sağlık hiz-

metinde kalitenin arttığını söyleyenler olsa da bunlar azınlıktadır. Ama bunun aksini söyleyenler her geçen gün artmaktadır.

Halka sunulan sağlık hizmeti devletin asli görevlerinin başında gelir. Devlet bu hizmeti verirken

kar amacı gütmeyen ama halkın sağlığını koruyabilirse zaten kar etmiş olur. Her şeyden önce sağlıklı bir toplum oluşturmak devletin geleceği için çok önemlidir. Sağlık sadece bedenen iyi olma durumu değildir. Bir toplum eğer doğru ile yanlış, haklı ile haksız,

helal ile haramı, iyilikle kötülüğü ayıramıyorsa bu toplum sağlıklı bir toplum değildir. Biz hekimler sadece ilaç yazarak insanların sağlığını koruyamayız. Hekimlik sadece ilaç yazmak yada ameliyat yapmak da değildir. Hekimlik bir sanattır ve bu sanatın uygulama alanı da insandır. Bu nedenle hekim insanı bir bütün olarak ele almalıdır. İnsan her yönüyle bir bütündür ve yaratılmış olanların da en üstünü ve şereflişidir. Bu insana hizmet etmek de en büyük ibadettir. Bu anlamda düşünüldüğünde hekim insanın bütün sorunlarıyla ilgilenir ve bu sorunlarına da çözümler bulmaya çalışır. Aksi takdirde sanatının gereğini yerine getirmiş olamaz.

Ülkemizde insanımız yıllarca bu anlayıştan uzak bir hekimlik uygulamasına maruz kalmış ve halende kalmaktadır. Geçmişteki yanlış uygulamaları eleştirenlerin de iktidara geldikten sonra farklı ancak yine yanlış uygulamalarla aynı hatayı yaptıklarını görmekteyiz. Çözüm diye getirilen uygu-

lamaların yeni bir çok sorunlara neden olduğunu görmekteyiz. Oysa doğru teşhis ve doğru uygulanacak tedavi yöntemleri ile hastalıklar kolaylıkla tedavi edilebilmektedir. Ama doğru teşhis yanlış tedavi, yada yanlış teşhis yanlış tedavi ile hastalıklar kronikleşiyor ve bünyede ciddi sekellere ve ölümlere neden oluyor. Bu işi doğru yapabilmek için öncelikle iyi bir muayene yapılmalı, soy geçmiş, özgeçmiş iyice sorgulanmalıdır. Daha sonra da yapılacak tetkik ve incelemeler ile kesin teşhis konulmalıdır. Bu şekilde konulan doğru bir teşhis ile ve tecrübe edilmiş tedavi yöntemiyle de hastalık tedavi edilmelidir. Sağlıkta değişim ve dönüşüm programıyla yapılan uygulamalara baktığımızda ne doğru bir teşhis nede doğru bir tedavi şekli yoktur. Hekimlik nasıl ki usta çırak ilişkisi ve insanlığın bu alandaki tecrübeleriyle bugünlere gelmişse yapılacak uygulamalarda insanlığın tecrübelerinin üstüne bir şeyler koyarak yada bunlara dayanarak yapılmalıdır.

Değişim ve dönüşüm diyerek geçmişin birikim ve tecrübelerini bir kenara koyarak yeni bir şeyler yapmak, yeni sistemler kurmak deneyden başka bir şey olamaz. Oysaki deneyler insanın sağlığı ve yaşamı üzerinde yapılamaz. İnsanları deney unsuru olarak gören zihniyet, insani değerleri önemsiz gören bir zihniyettir. insanlığın bugüne kadar yaşadığı tecrübeleri bir kenara atarak yeni bir şeyler yapmak dünyayı yeniden keşfetme girişiminden başka bir şey değildir.

Bu bağlamda sağlıkta değişim ve dönüşüm programı kapsamında ülkemizde yapılan uygulamalar da bunların doğruluğunu bir kez daha göstermiştir. Performans uygulaması hekimlik sanatını amacından tamamen çıkarmış, hastayı müşteri hekimi de esnaf durumuna getirmiştir. Hekimler meslektaşlarını rakip görmeye başlamış ve bütün deontolojik değerler ortadan kalkmıştır. Hekimler hastaları puan olarak görmeye başlamış ve ne kadar

ÖZEL HASTANELER İSE VİTRİNE ÖNEM VEREREK HASTA ÇEKMEYE ÇALIYOR VE AZ MASRAFLA ÇOK KAZANMANIN HESAPLARINI YAPIYOR. YANİ KISACASI KAMU VE ÖZEL HASTANELER HİZMET YARIŞINA GİRMİŞ VATANDAŞA EN İYİ SAĞLIK HİZMETİNİ SUNMAYA ÇALIŞIYORLAR.

hasta o kadar puan buda eşittir para anlayışı ile çalışmaya başlamıştır. Artık hekimler okuyamaz ve araştıramaz hale gelmiştir. İlaç mümessilinin verdiği bilgi ile ilaç seçmeye hastanın isteği ile tetkik ve tahlil istemeye, talebe göre ameliyat yapmaya başlamıştır.

Çünkü böyle bir uygulamada ne kadar çok hasta olursa o kadar çok puan ve para kazanacaktır. Hekim bu uygulama ile insanlığını unutmaya başlamış, mutsuz ve doyumsuz hale gelmiştir. Oysa ki hekim ekonomik kaygılardan uzak insanın sağlığını korumak

için görev yapan mesuliyet sahibi bir sanatkar olmalıdır. Hekimin başarısı toplumun sağlığının korunması için yaptığı çalışmalar ve hastalığın az görüldüğü bir toplum oluşması ile ölçülür. Ne yazık ki bu gün sayın Bakanımız polikliniklerdeki kayıtların fazlalığı

ile övünen açıklamalar yapmakta ve hekimleri de günah keçisi gibi halka şikayet etmektedir. Sanki bu onurlu sanatın onursuz hale gelmesinin tek sorumlusu hekimlerdir. Siz sistem olarak insani ve ahlaki değerlerden uzak bir insan yetiştirirseniz bu insanın katil,hırsız,dolandırıcı ve kendinden başkasını düşünmeyen bir hale gelmesine neden olursunuz. Yıllarca bu değerlerden uzaklaştırılmış batının çürümüş insanlık dışı yaşam şekline hayran bir yaşam tarzına özendirilmiş, materyalist bir insan yetiştirilmiştir. Sizlerde bu insan tipini daha çok kazanma yarışına sokarsanız doyumsuz, mutsuz, bir insan haline getirirsiniz.

Efendim geçmişte yapılanlar çok mu iyiydi sanki, ne çabuk unuttunuz kuyrukları,bıçak paralarını, hekimin önünde sesini çıkaramayan iki büklüm insanımızı, diyecekler olabilir ve doğrudur da. Ancak ezilmişlere bir zamanlar kendilerini ezenleri ezdirmek değil herkese hakkını vermek gerekir. Şimdi de hekimin karşısındaki o iki büklüm halk hekimin tepesine çıkmış vurduka vuruyor. Ne farkı var bunun eskisinden, bu mu çözüm bu mu hizmet anlayışı! Oysa ki doğru olan herkese hakkını vermek-tir. Yani hizmet edenle hizmet alanı barıştırarak, birbirine değer veren, birbirine saygı gösteren bir anlayışta birleştirmek gerekmez miydi. Yapılan uygulamalarla her iki tarafın da zarar görmesine neden olunmuştur. Çünkü hakaret ederek, ezerek , onursuzlaştırarak kendinize hizmet ettiremezsiniz. Bu hizmet gibi görülse de içi boş şekilden ibaret bir hizmet anlayışı olur. Böyle bir hizmetten kalite ortaya çıkmaz. Şu anda hastanelerimiz hastalarla dolup taşıyor, ameliyat sayıları artıyor, organ yetmezlikleri artıyor, diyaliz merkezlerinin sayıları artıyor,

kronik hastalıklar artıyor, ilaç tüketimi artıyor. Yani buradan ilaç, tıbbi alet ve sarf malzemesi üretenler karlı çıkıyor. Ülkemiz ve insanımız zarar görüyor. İlaça ve tıbbi sarf malzemelerine, hastane bina ve donanımlarına harcanan paraların %15-20 sini hizmet veren insanlara verseniz ve adaletle denetleyip yönetseniz, insanımıza kendi değerlerini öğretseniz daha başarılı, sağlıklı ve huzurlu bir toplum olamaz mıyız.! Elbette ki oluruz ama o zaman dünyayı yöneten efendilere ne cevap vereceğiz. Çünkü onlar sağlıklı düşünen,özgür, sadece Allaha kul olan kişilikli insanlardan oluşan bir dünya istemezler. Onlar köleleştirilmiş, efendilerinin emrine amade bir dünya insanı istedikleri için bunları yapmak isteyen zihniyetleri ülkelerin başında durdurmazlar. Bu nedenle derece derece efendi ve kölelerden oluşan bir dünya düzeninin devamı onlar için önemlidir. Bütün bunların performansla ne ilgisi var diyebilirsiniz ama çok ilgisinin olduğunu birkaç örnekle açıklamaya çalışacağım. Sağlık bakanlığımız koruyucu hekimlik hizmetlerinden çok, tedavi edici ve rehabilite edici sağlık hizmet-

lerine yatırım yapıyor. Çünkü hastanelerimiz işletme mantığı ile hizmet veriyor. Hasta müşteri hekim esnaf yada ticaret erbabı gibi görülüyor. Hastanın azalması bu işletmenin zarar etmesine neden olacağı için koruyucu sağlık hizmetlerine önem verilmiyor. Daha önceki yıllarda birinci basamakta hizmet veren hekim ve yardımcı sağlık personeli yoksulluk sınırında bir ücretle kötü şartlarda çalıştırılarak ihmal edilirken şimdi ise Aile hekimliği uygulaması ile ekonomik durumları iyileştirilmiş ama koruyucu hekimlik hizmetleri daha da önemsizleştirilmiştir. Çünkü hekimler poliklinik odasında ilaç ve rapor yazan memur durumuna getirilmiştir. Öyle ki hekimler köy gezilerinde bile elinde bilgisayarla dolaşarak köy kahvesinde, muhtar konağında yada camii avlusunda ilaç yazarak vatandaşı mutlu etmeye çalışmaktadır. Yazılan ilaçlarda mobil eczane aracılığı ile vatandaşın evine çok güzel bir hizmet anlayışı ile ulaştırılmaktadır. Çünkü uygulanan yanlış politikalar nedeniyle köylerde hayvancılık ve tarım yapılmadığından genç nüfus kalmamış sadece yaşlılar kalmıştır. Yaşlılarda ilaç ile ayak-

ta durduğu için hekimler onlara ilaç yazıyor mobil eczanede eve teslim ilaç veriyor. Millet vekilleri köylere gidiyor ve özellikle şu soruyu vatandaşa soruyorlar “köye doktor geliyor mu” geliyor cevabını alıyorsa yüzü gülüyor, gelmiyor cevabını alıyorsa sinirleniyor ve hemen telefonunu çıkarıp sağlık müdürünü arıyor “sayın müdürüm falanca köye doktor gelmiyormuş, lütfen ilgilenin” diyerek vatandaştan duasını da alarak gezisini tamamlıyor. Ama köyün neden boşaldığını, neden köyde genç kalmadığını, neden hayvancılık ve tarım yapılamadığını soruyor. Zaten gerek de yok, önemli olan vatandaşın tansiyon, şeker ve romatizma ilaçlarının vatandaş-

SİSTEM BOLCA HASTA ÜRETİYOR. DEVLET DE FABRİKALARI SATIP, BOLCA HASTANE YAPARAK İLAÇ VE TIBBİ MALZEME ÜRETEK PATRONLARA DAHA FAZLA PARA KAZANDIRIYOR. KAZANAN YİNE EFENDİLER ZARAR EDEN İSE NE YAPTIĞINI BİLMİYEN, SORGULAMAYAN, ÇALIŞMADAN BOL PARA KAZANMA HAYALLERİ İÇİNDE YAŞAYAN İNSANLARIMIZ OLUYOR.

şa ulaşıp ulaşmadığıdır. Gençlerde asgari ücretle şehirde ya amellik yapıyor yada kahve köşesinde zaman öldürüyor, ellerindeki yeşil kartlarla da doktor doktor gezerek işsizlikten ve kötü yaşam koşullarından dolayı bozulan sağlığına çare arıyor. Yani sistem bolca hasta üretiyor. Devlet de fabrikaları satıp, bolca hastane yaparak ilaç ve tıbbi malzeme üreten patronlara daha fazla

para kazandırıyor. Kazanan yine efendiler zarar eden ise ne yaptığını bilmeyen, sorgulamayan, çalışmadan bol para kazanma hayalleri içinde yaşayan insanlarımız oluyor. Yani efendiler ve köleler sisteminin devam etmesi sağlanıyor.

Efendim biz muayene haneleri kapatıyoruz, bıçak parasını kaldırıyoruz ve insanımıza eşit sağlık

hizmeti sunmaya çalışıyoruz, Herkesin sağlık güvencesi var ve cebinden para çıkmadan hastanelerimizde muayene olabiliyor, Birinci basamakta tamamen ücretsiz hizmet veriyoruz deniliyor. Doğru vatandaşın cebinden ne hastane nede aile hekimleri tarafından direk olarak para alınmıyor. Ama yapılan bunca gereksiz harcama yine vatandaşın cebinden dolayı olarak alınıyor. Yani halkın tükettiği her şeye yapılan zamlarla hissettirmeden yağdan kıl çekercesine alınıyor. Görünüşte vatandaşın cebinden para çıkmıyor. Ama dolaylı olarak halkın cebinden alınan bu paralar patronların cebine akıyor. Her gün bir polikliniğe yaklaşık orta-

lama olarak 80-100 hasta girişi yapılarak muayene etmeden bol tetkik ve bol ilaçlı reçetelerle hastaların doktorları görmesi sağlanıyor.

Doktorlar ise bol hastalı polikliniklerinde bol bol tetkik yaparak daha fazla kazanma aşk ve şevk içinde azimle çalışıyor. Bunun adı performans bunun adı kaliteli beş yıldızlı hizmet oluyor. Ama artık doktorlarda yorulmaya ve bunalmaya başladılar çok geçmeden onlarda patlayabilir.

Acil servislerde doktor sıkıntısı başladı ve her geçen gün artıyor. Uzman hekimler ise acilde nöbet tutmaya başlayacaklar. Hastane acillerinde bile performans uygulanıyor. Acil hastalarımız acilde bile hekim seçiyor. Travmalı hasta ise hiçbir doktor tarafından tercih edilmiyor. Bir travmalı hastanın puanı ile ilaç yazdıran acil hastanın puanı aynı olduğu için hekim acil ilaç ihtiyacı olan hastayı tercih ediyor. Travmalı hastanın ise en kısa süre içinde ambulansla sevk edilmesi sağlanarak gereksiz zaman kaybı önlenmeye çalışılıyor. Uzman hekimlerde bu tür hastalarla fazla uğraşarak riske girmek istemiyorlar. Yeni mezun hekimlerin

çoğu bu hızlı performans yarışından bunaldığı için uzmanlık sınavı yarışı için istifa edip baba ocağına ders çalışmaya gidiyorlar ve TUS dershanelerinde ikinci bir hızlandırılmış fakülte eğitimine başlayarak bilgi ve becerilerini daha da geliştirerek ihtisasa başlıyorlar. Bu talep nedeniyle her geçen gün dershanelerin sayıları artıyor.

Özel hastaneler ise vitrine önem vererek hasta çekmeye çalışıyor ve az masrafla çok kazanmanın hesaplarını yapıyor. Yani kısacası kamu ve özel hastaneler hizmet yarışına girmiş vatandaşa en iyi sağlık hizmetini sunmaya çalışıyorlar.

Resim üç hatta dört boyutlu olduğu için kim nasıl görmek istiyorsa öyle görüyor. İsteyen efendileri görüyor isteyen köleleri. İnsanlık tarihinde her dönemde olduğu gibi efendiler ve köleler, sömürenler ve sömürülenler bugün de yaşamaya devam ediyor. Burada ki efendinin inancı, yaşam tarzı hiç önemli değil çünkü hakkı değil kuvveti üstün tutuyor. Kölelerin de yine aynı şekilde ırkı, inancı, yaşam şekli önemli değil önemli olan uysal köleler olmasıdır. ■

BİR KURUM

ADLİ TIP KURUMU BAŞKANI İNCE:

PERSONELİMİZ CANLA BAŞLA YARGININ HİZMETİNDE ÇALIŞMAKTADIR

Sultan Abdülmecid tarafından 1857 yılında bir ferman ile; içinde öğretim ve eğitim işleri, askeri ve sivil sağlık işleri ile tıbb-ı adli işleri adında üç encümeni (komisyon) bulunan “Meclis-i Umur-u Tıbbiyye-i Mülkiye ve Sıhhiyye-i Umumiyye Teşkilatı” kurulmuştur. Tıbb-ı Adli Encümeni hekimler tarafından verilen raporların bilime uygun olup olmadığını kontrol etmekle görevlendirilmiştir. İşte bugünkü Adli Tıp Meclisinin temeli böylece atılmıştır. 1926 tarihli, 813 sayılı

Tıbb-ı Adli Müessesesi Kanunu da yeni hukuk sisteminde ihtiyaçları karşılamak üzere hazırlanmıştır. Bu kanunla kurulan Tıbb-ı Adli Müessesesi Genel Müdürlük haline getirilmiştir.

1953 tarihli 6119 sayılı Adli Tıp Müessesesi Kanunu yetersiz görülerek, 14 Nisan 1982 tarihli 2659 sayılı Adli Tıp Kurumu Kanunu kabul edilmiş ve Müessesenin adı Adli Tıp Kurumu olarak değiştirilmiştir. Adli Tıp Meclisi 5 adet ihtisas kurulu haline getirilerek, bu kurullara her tıp branşından

uzmanlar atanmıştır. Bununla birlikte Kurum bünyesinde Genel Kurul oluşturulmuştur. Ayrıca Morg, Kimya, Gözlem ve Fizik Şubeleri İhtisas Dairelerine dönüştürülmüş ve Trafik ile Biyoloji İhtisas Daireleri de kurulmuştur. Kamuoyunun yakından takip ettiği kurumlardan birisi oldu hep Adli Tıp Kurumu. Skandallar arama gayretinin de adresi. Bu sayımızda Kurum Tanıyalım bölümümüzde Adli Tıp Kurumu’nu mercek altına aldık. Kurumu da 1992 yılında Tıpta Uzmanlık Sı-

PERSONELİMİZ CANLA BAŞLA YARGININ HİZMETİNDE ÇALIŞMAKTADIR
BİR KURUM

niteliktedir.

ADLİ TIP KURUMU'NUN MEDYA- DA SKANDALLARLA GÜNDEME GELMESİNİN VE KURUMUN AÇIĞININ ARANMASINI NASIL DEĞERLENDİRİYORSUNUZ ?

Doç. Dr. Haluk İnce: Buna skandallar demek ne kadar doğrudur bunu tartışmak lazım. Adli Tıp Kurumu Türkiye'nin adli bilimler alanında üç gözde laboratuvarlarından bir tanesidir. Bu laboratuvarlardaki personel canla başla yargının hizmetinde çalışmaktadırlar. Adli Tıp Kurumu, ilgi çeken bir kurum ve toplum tarafından merakla takip ediliyor. Bu süreçte yapılan işlerde aksaklıklar da olmuyor değil. Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de iş süreçlerinde hatalar olabilmektedir. İşte bu gibi durumlarda sürecin doğru yönetilmesi; aksaklıkların üstüne gidilmesi düzeltici faaliyetlerle birlikte hatanın tekrarını önlemek için önleyici faaliyetlerde bulunulmasına Adli Tıp Kurumu

talip olmuştur ve bunun gereğini de yerine getirmektedir. Biz buna kalite yönetimi diyoruz. Bu durumda da Adli Tıp Kurumu yaptığı her işte denetlenebilir bir Kurum olacaktır.

KURUMUN İMAJININ ZEDELENDİĞİNİ DÜŞÜNÜYOR MUSUNUZ?

Doç. Dr. Haluk İnce: Hayır. Bilakis bütün mesai arkadaşlarımla birlikte güçlü Kurum imajını yeniden ihdas etmeye çalışıyorum.

PEKİ ÇALIŞANLARIN MALİ VE ÖZLÜK HAKLARININ DÜZEL- TİLMEMESİ SORUNU NASIL ÇÖZÜLECEK

Doç. Dr. Haluk İnce: Bu konunun Maliye Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı ile birlikte değerlendirilmesi gerekmektedir. Bütün personelimizin standartlarının yükseltilmesi hususunda yönetim olarak her türlü çabayı gösterdiğimizi özellikle belirtmek isterim. ■

AMBULANSLARIN ÇİLESİ: **CEZA VE KAZA**

TÜRK SAĞLIK-SEN AMBULANS ÇALIŞANLARINA VE AMBULANSTA BULUNAN HASTALARA DEVLET TARAFINDAN FERDİ KAZA SİGORTASI YAPILMASI İÇİN BAŞVURU YAPTI.

Hayat ile ölüm arasındaki ince çizgide olan vatandaşlara sağlık hizmet sunan Ambulanslar çalışanları aynı zamanda bu çizginin üzerinde kendileri de sürekli durmaktalar. Çünkü Türkiye’de son dönemlerde ambulans kazalarında belirgin bir artış var. Bunun sebebini kimisi ambulansların geçiş üstünlüğüne riayet edilmemesine, kimisi ise genç ve tecrübesiz sürücülerin ambulans kullanmaya zorlanmasında görüyor. Nedenlerine

herkes farklı bir açıdan baksa da ortaya çıkan sonuç ambulans şoförleri ve ambulanda görevli sağlık çalışanlarının yaralanmaları veya hayatlarını kaybetmeleri neticesinde gerek personelin gerekse ailelerinin mağduriyet yaşadıklarıdır. Söz konusu mağduriyetin giderilmesi için atılacak en önemli adım ise ambulanslara kasko yapıldığı gibi ambulans- ta görevli sağlık çalışanlarının da yüksek teminatlı ferdi kaza sigortası kapsamına alınmasıdır. Bunun için ilk adımı bir sendika

attı. Türk Sağlık-Sen ambulans çalışanlarına ve ambulanda bulunan hastalara devlet tarafından ferdi kaza sigortası yapılması için başvuru yaptı.

Sağlık Bakanlığına yapılan başvuruda Ambulansların yaptığı trafik kazalarda ambulans şoförleri ve ambulanda görevli sağlık çalışanlarının yaralanmaları veya hayatlarını kaybetmeleri neticesinde gerek personelin gerekse ailelerinin mağduriyet yaşadıklarına ilişkin şikâyetlerinin sendikaya

iletildiği kaydedildi. Başvuruda Türk Sağlık-Sen'in 2005 yılında toplu görüşmelerde Ambulanslara kasko yapılması ile ilgili talebinin de mutabakat sağlandığı belirtildi. Mutabakat üzerine Sağlık Bakanlığı tarafından yapılan düzenleme ile ambulansların maddi hasarlı trafik kazalarına karışmaları halinde, ambulans sürücülerinin maddi kayıplarını önlemek amacıyla ambulanslara kasko yapılmaya başlandığı hatırlatıldı. Ayrıca başvuruda Türk Sağlık-Sen'in tüm üyelerini ferdi kaza sigortası yaptığı ve sigorta primlerinin sendika tarafından karşılandığına değinilerek böylelikle üyelerin ve ailelerinin her türlü kazada yaşadıkları mağduriyetlerin bir nebze de olsa giderildiği ifade edildi. Başvuruda sosyal devlet ilkesinin gereği bu hususta önlem alınmasının tartışmasız olduğu belirtilerek "Ambulans kazaları sonucunda yaralanan veya hayatını kaybeden ambulans şoförleri ile ambulans içerisinde görevli

sağlık çalışanları ve vatandaşlara yüksek teminatlı ferdi kaza sigortası yapılmak suretiyle söz konusu personel ve ailelerinin mağduriyetlerinin önüne geçmek mümkün olacaktır." denildi. Söz konusu gerekçelerin göz önüne alınarak ambulans kazaları sonucunda yaralanan veya hayatını kaybeden ambulans şoförleri ile ambulans içerisinde görevli sağlık çalışanları ve vatandaşlara yüksek teminatlı ferdi kaza sigortası yapılması istendi. Personel ve ailelerinin mağduriyetlerinin giderilmesi için ivedilikle yasal düzenleme yapılması talep edildi. Yapılan başvuru ile ilgili bir değerlendirme yapan Türk Sağlık-Sen Genel Başkanı Önder Kahveci " Türkiye'de ne yazık ki ambulans kazaları son dönemlerde artış gösterdi. Söz konusu kazalarda hem ambulans görevli arkadaşlarımız hem de ambulansla hastaneye götürülen vatandaşlarımız yaralanıyor, hatta hayatını kaybediyor. Ambulansla-

ra kasko yapılıyor. Fakat özverili bir hizmeti sunan çalışanlar için ek bir sigorta yapılmıyor. Biz sendika olarak her üyemizi bize üye olduğu andan itibaren ferdi kaza sigortası kapsamına alıyoruz. Sosyal bir sorumluluğumuzu gerçekleştiriyoruz. Devlettten de böyle bir talepte bulunarak sosyal devlet ilkesini yerine getirmesini istiyoruz. Umarız böyle bir yüksek teminatlı sigorta ile çalışanların talepleri karşılanır" dedi. Türk Sağlık-Sen'in sigorta talebi tazeliğini korurken üç ambulans kazası sonucunda sağlık çalışanları ve hastalar yaralandı. İstanbul'da meydana gelen kazada 112 Acil Servis ambulansı, Çekmeköy'de bir solunum yetmezliği vakasına giderken bir otomobile çarpıştı. Çarpışmanın şiddetiyle sürüklenen araçlar 10 metre sonra durabildi. Kazada ambulans görevli stajyer Acil Tıp Teknisyeni (ATT) Erhan Dağ ve Paramedik Kezban Yıldırım yaralandı.

Ankara'da meydana gelen kazada ise hasta taşıyan ambulans bir otomobille çarpışarak devrildi. Kazada, ambulansda bulunan hastanın öğrenci arkadaşı ile sağlık görevlisi Funda Yücel yaralandı. Adana'da hasta taşıyan bir ambulans kaza yaptı. Ambulans sürücüsü Bekir Elbistanlı hayatını kaybederken 5 kişi de yaralandı. Ambulans kazaları sonucunda ortaya çıkan bu tablo yüksek teminatlı sigortanın yerine getirilmesinin ne kadar zaruri olduğunu ortaya koymaktadır. Sağlık Bakanlığı ambulans çalışanlarının sesini duymalı, sigorta taleplerini karşılamalıdır.

AMBULANSLARA RADAR CEZASI YAZILIYOR

Ambulanslarda kazaların ardından gelen bir diğer sorun ise cezalar. Her ne kadar karayolları Trafik Kanuna göre ambulanslar geçiş üstünlüğü olan araçlar olarak tarif edilmişse de Trafik polisleri radar uygulaması ve ambulansları durdurarak kontrol gibi hastanın hayatını kaybetmesine sebep olacak uygulamalarda bulunabiliyorlar. Söz konusu cezaların da ambulans şoförlerine fatura edilmesi nedeniyle hayat ile ölüm arasındaki ince çizgide ambulans çalışanlarının verdiği mücadeleye cezalar eklenerek

çizgi iyice inceliyor. Türk Sağlık-Sen ambulanslara ceza yazılması ve polislerin hastayı dahi görmek istemeleri gibi durumlara son verilmesi için İçişleri Bakanlığı'na başvuru yaptı.

Başvuruda hasta nakli esnasında veya hastaya müdahale işlemleri sırasında görev yerine gitmekte olan ambulans sürücülerinin, yapılan radar uygulamaları neticesinde trafik polisleri tarafından durdurulduğu belirtilerek idari yaptırım uygulandığına dikkat çekildi.

TRAFİK POLİSLERİ HASTA KONTROLÜ YAPIYOR

Başvuruda bazı trafik polislerinin ise nakli yapılan hastayı dahi görmek istediği vurgulanarak, buna rağmen ceza tutanağı düzenledikleri belirtildi. Kanun ve yönetmelikte belirtilen sesli ve ışıklı ihbar işaretlerinin kullanılmasına rağmen yapılan bu uygulamaların personelin görevini yerine getirmesi açısından sıkıntı doğurduğu ifade edildi. Başvuruda Trafik kanuna göre hizmetin yerine getirilmesini sağlamak amacıyla uygun olması şartıyla ambulansların trafik kısıtlamalarına ve yasaklarına bağlı olmadığı ifade edildi. Bu nedenle, kanun hükmü ve uygulamada birlik sağlanması

yönündeki temel ilke göz önüne alınarak yaşanan mevcut sıkıntıların giderilebilmesi açısından konuyla ilgili İçişleri Bakanlığı'nın görüş bildirmesi istendi. Başvuruyu değerlendiren İçişleri Bakanlığı Türk Sağlık-Sen'e gönderdiği cevapta söz konusu olumsuzlukların yaşanmaması için hazırlanacak talimat ve yazılarda belirtilen konulara daha ayrıntılı değinileceğini belirtti. Bakanlık yazısında sendikanın ambulans sürücülerinin, yapılan radar uygulamaları neticesinde trafik polisleri tarafından durdurulduğu belirtilerek idari yaptırım uygulanması ve bazı trafik polislerinin ise nakli yapılan hastayı dahi görmek istemeleri gibi sıkıntıların yaşandığını konu alan başvurusunun incelendiğini belirtti. Karayolları Trafik Kanunu'nda geçiş üstünlüğüne sahip araçlar ve bunların sevk ve idaresi konusunda uyulacak kurallarının belirlendiği ve zaman zaman illere gönderilen talimat ve yazılarda konu hakkında yapılacak işlemlerin belirtildiği ifade edildi. Söz konusu yazıda "Bahse konu olumsuzlukların yaşanmaması amacıyla bundan sonra hazırlanacak talimat ve yazılarda, ilgili yazınızda belirtilen konulara daha detaylı değinilecektir" denilerek bu konuda gerekli uyarının yapılacağına dikkat çekildi. İçişleri Bakanlığının cevabını olumlu karşıladıklarını kaydeden Türk Sağlık-Sen Genel Başkanı Önder Kahveci "Ambulanslara yazılan haksız trafik cezalarının önüne geçilmesi için yaptığımız başvuruya İçişleri Bakanlığı emniyet teşkilatının bu konuda talimatlarla ayrıntılı bir şekilde konuya değinilerek uyarılacaklarını yönünde bir cevap verdi. Bu cevabı olumlu bir gelişme olarak değerlendiriyor ve konu ile ilgili yaşanan sıkıntıların bir an önce son bulmasını temenni ediyorum." dedi. ■

DEPREMDE SAĞLIK ÇALIŞANI OLMAK

Önce dışarıdan bir uğultu geliyor, köpek seslerine karışarak. Ne olduğunu anlamaya çalışanlar yataklarında telaşla doğrulurken, bu kez yatak sallanıyor. Çaresiz öylece kalakalıyor-sunuz. Beklemek... Beklemek... Beklemek... Tek yapabildiğiniz bu.

Zaman diliminde saniyelere tekabül eden bu bekleyiş insana bir ömür gibi geliyor. En kötüsünde çaresizlik. Bu kendini doğduğu günden beri gökkubbenin çökecek olmasına alıştıran insanoğlunun üstünü hep örterken yerin altını ise unutmamasının çaresizliği. Sarsıntılar bitiyor. Telaşla herkes evlerinden çıkmaya, yakınlarını aramaya başlarken, eşofmanlarıyla yollara düşenler var; Sağlık çalışanları. Ailesinin bireylerine şöyle bir göz attıktan sonra şükür

deyip dışarıda yaralı varsa onlara müdahale ediyorlar. Bir yandan da hala bir hizmet üretecek kurumları varsa oraya gidiyorlar. Her ne kadar çalışanların hakkının ödenmesine sıra geldiğinde akıldan çıkarılsa da sağlık hizmeti bir ekip işi nede olsa...

Yüz ölçümünün yüzde 42'si birinci derece deprem kuşağı üzerinde olan ülkemizde yukarıdaki satırların yaşandığı son yer Simav oldu. Simav, Kütahya İlinin yeryüzü şekilleri bakımından tipik bir bölgesidir. İlin bölgeleri İç Anadolu krateri göstermesine karşın; Simav dağ ve ovalarının yerleşimi bakımından tam bir Ege Bölgesi görünümündedir. Bir yerde İç Batı Anadolu eşiği Simav'dan başlar. Simav bölgede yer alan dört yükselti arasında bir çöküntü alanını oluşturur. Akdağ, Egrigöz, Şaphane Dağları

ve Simav Dağı'nın ortasında Simav Grabeni olarak adlandırılan çöküntü ovası denizden 800 m. yüksekliktedir. Simav akarsu havzası olarak da çeşitlilik gösterir. Burası üç havzanın yer aldığı ender bölgelerdendir. Bu yüzden de vadilerle yer yer parçalanmıştır. 47 köy, bir 21 belde bulunmaktadır. Simav il merkezine 147 kilometre uzaklığı ile Kütahya'nın en uzak ilçesidir ve Simav 1. derecede deprem bölgesidir.

Simav son olarak 19 Mayıs 2011 de saat 23:15 de 5,9 büyüklüğünde depremle sarsıldı. Deprem, İstanbul, İzmir, Ankara, Eskişehir, Yalova, Tekirdağ ve Çanakkale'den de hissedildi. Simav'da yaşanan depremde iki vatandaş hayatını kaybetti. 9 bin 610 binada hasar tespit edildi. Köyleriyle nüfusu 69 bine ulaşan ilçede hasar tespit komisyonunun

yaptığı inceleme sonucunda bin 414 binada hasar, bin 520 binada orta hasar, 6 bin 676 binada az hasar tespit edildi.

İlçedeki binaların yarısından fazlasına hasar veren deprem-den kamu kuruluşları da nasibini aldı. Depremin ardından devlet adeta çadırlara taşındı. Çocuklar öğrenimlerini açık hava okullarında sürdürmeye başladı. Seyyar hastaneler kuruldu. Dışarıda zor şartlarda hizmet üretmeye başlayan sağlık çalışanları izni, dinlenmeyi aklından çıkarıyor. Fakat bu kadar özverili hizmete rağmen yetkiler tarafından durumların sorulmamasından ve ilgi gösterilmemesinden şikayetçiler.

Simavlı bir hemşirenin anlattıklarına kulak verdiğimizde çalışanların sıkıntılarını daha iyi anlıyoruz. **“Şu anda bizim psikolojimiz bozuldu. Biz 15 kişi Simav**

ekibi pijamalarla çalışıyoruz. Gece hepimiz çıktık. Evlere girilmiyor öyle çalışıyoruz. Dai-reme girilemez raporu verildiği için hiçbir şey alamıyorum. Artçı oldu benim ağızdan kan boşalmış. Ben artçıda dışarı çıkmıştım psikologa gittim psikolojin bozuk dediler bana. Koca 5 katlı binanın kalkıp indiğini gördüm. 15 kişi olarak hepimize izin verin diyoruz. Ama izin planlaması yapılmıyor.”

Bu feryadı Türk Sağlık-Sen olarak hem sağlık çalışanları ve vatandaşlara geçmiş olsun demek hem de karşılaşılan sorunları tespit etmek için Simav'ı Genel Başkan Yardımcılarımız Abdurrahman Uysal ve İsmail Türk, Kütahya Şube Başkanı Hasan Gök, Şube Yönetim Kurulu üyeleri ve Eskişehir Şube Başkanı Mustafa Özsoy'da ziyaret ettiklerinde duyular. Yapılan ziyarette Simav Devlet Hastanesi, Toplum

Sağlığı ve Aile Sağlığı Merkezleri, Naşa, Yemişli, Şaphane Beldeleri Toplum Sağlığı ve 112 Acil İstasyonları, Merkez Sahra Hastanesi ve Çadırkent gezilerek sağlık çalışanları ve vatandaşlarla görüşüldü.

Bir Çadırkent'e dönen Simav'da vatandaşlar çadırlarda konaklar-ken kamu ve sağlık hizmetleri de büyük ölçüde çadırlarda yürütül-mekte olduğu görüldü.

Ziyaretle ilgili değerlendirmede bulunan Genel Başkan Yardımcımız Abdurrahman Uysal “ Sağlık çalışanlarımıza ve vatandaşla-rımıza bu acı depremten dolayı geçmiş olsun demek, onların yaşadığı sıkıntıları yerinde görmek ve taleplerini ilgililere aktarmak için Simav'a geldik. Depremzede olan sağlık çalışanı arkadaşlarımızın depremin ilk saatlerinden bu yana, kendi dertlerini bir kenara bırakıp özverili bir şekilde

çalıştığına şahit olduk. Sağlık çalışanı arkadaşlarımızın bizlere ilettiği ilk sitem olanaksız şartlarda vatandaşlara sağlık hizmeti ulaştırmakta güçlük çektikleridir. Sağlık çalışanı arkadaşlar birçok problemle karşı karşıyalar. Çoğu arkadaşımız çocuklarını da yanları olarak hizmet yürütüyor. Bazıları ailelerini il dışına göndermişler.” şeklinde konuştu.

Sağlık çalışanlarının yetkililer tarafından yeterince ilgilenilmediğinden yakındıklarını kaydeden Genel Başkan Yardımcımız İsmail Türk “ Yetkililerin kendilerini ziyaret etmediğinden ve şartların düzeltilmediğinden yakınan birçok arkadaşla karşılaştık. Deprem olduğu saatten itibaren canını dişine takarak çalışan sağlık çalışanlarına izin verilmesi ve ihtiyaçların karşılanması gibi konularda beklentilerini karşılayacak şekilde davranılması gerekmektedir. Fakat çalışanların taleplerinin idare tarafından kısmi olarak karşılanması huzursuzluğa neden olmaktadır. Afette yoğun bir emek harcayan ve hala da çalışmaya devam eden sağlık çalışanı arkadaşlarımızda

depremzededir. Yetkililerden çalışanlarla ilgilenmesini ve çalışanların sorunlarını çözmelerini bekliyoruz. Bu konuda bizde üzerimize düşeni yaparak ilgililerle

görüştük. Çalışanların taleplerini aktardık” dedi.

Depremi yaşayan sağlık çalışanlarının istedikleri idarecilerin empati yapması. Yöneticilerin kendilerini ziyaret ederek hal hatır sorması. Ailelerini çocukların çevre illerdeki akrabalarına göndermek zorunda kalan sağlık çalışanları onların yanına gitmek için belli bir süre izin istemeleri. Psikolojik desteğe gerek duyduklarını söyleyen sağlık çalışanlarına afet durumlarında daha özenli bir ilgiyi hak ediyor. Çünkü deprem onların hem aile yaşamlarını hem de çalışma yaşamlarını ve şartlarını etkiliyor. Depremi etkilerinden en çabuk kurtulanlar ise çocuklar. Onlar herşeye rağmen yine oyun oynamaya ve öğretmenlerini dinlemeye heyecan içinde devam ediyorlar. ■

SÖZLEŞMELİLERE **KADRO**

- Sözleşmeli İstihdam Nereden Nereye Geldi ?
- Sözleşmeliyim Ayrılmalıyız!
- Kadroya Giden Yolda Elde Edilen Kazanımlar
- Kadro Yolunda Meydanlar
- Nihayet Kadro

SÖZLEŞMELİ İSTİHDAM NEREDEN NEREYE GELDİ?

Kalkınma planı, yıllık program ve iş programlarında yer alan önemli projelerin hazırlanması, gerçekleştirilmesi, işletilmesi ve işlerliği için şart olan, zaruri ve istisnai hallere münhasır olmak üzere özel bir meslek bilgisine ve ihtisasına ihtiyaç gösteren geçici işlerde, Bakanlar Kurulunca belirlenen esas ve usuller çerçevesinde kurumun teklifi ve Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Maliye Bakanlığınca vizelenen pozisyonlarda, mali yılla sınırlı olarak sözleşme ile çalıştırılmasına karar verilen ve işçi sayılmayan kamu hizmeti görevlileridir.

Yukarıda belirtilen söz konusu tanım sözleşmeli personelin Devlet Memurları Kanundaki tanımıdır. Bu tanımla amaçlanan belirli bir iş için uzmanlaşmış bir elemanı

yüksek ücret ile çalıştırarak, işi en iyi biçimde yürütmek ve iş sona erdikten sonra çalışan kişinin sözleşmesini yenilemerek Devlet bütçesine gereksiz yere yük olmasını önlemektir. Sözleşmeli istihdamın tanımında dikkat çeken iki unsur 'geçici ve istisnai' işler ve 'özel uzmanlık dalına ilişkin' olmasıydı.

1950-1960 yılları arasında o dönemde devlet kesiminde özellikle Devlet Karayolları ve Devlet Su İşleri gibi kuruluşlarda ve daha sonraları KİT'lerde 'yevmiyeli teknik personel' ilk kez çalıştırılmaya başlanmış, sözleşmeli istihdam modeli bir şekilde uygulanmaya başlanmıştı.

KİT'lerde özellikle 1980 dönemi öncesi, teknik ve uzmanlık gerektiren geçici ve istisnai hallerde sadece zaruri hallerle sınırlı

olmak üzere yapılan sözleşmeli istihdam modeli 2003 yılında yepyeni bir hal aldı.

Sözleşmeli istihdamın tanımının bu dönemde değiştirilerek mali ve sosyal hakları kısıtlanan, tayin gibi bir hakkı elinden alınan, sözleşme feshetme tehdidi ile çalışma hayatı amirinin iki dudağı arasına bırakılan, işsizliğin kol gezdiği ülkemizde "Daha ne istiyorsunuz size iş veriyoruz" diyen siyasetçilerden hiçbir hak talep etmemesi için çalışanın sık sık uyarı aldığı istihdam modeli oldu.

Bu model o kadar yaygınlaştırıldı. Yıl 2011 olduğunda kamuda 4/B'li olarak çalışan sözleşmeli personel sayısı 320 bini geçti.

Bu istihdamın yoğun biçimde uygulandığı iki kurum ise Sağlık Bakanlığı ve Milli Eğitim Ba-

kanlığı oldu. 2002- 2007 yılları arasında Sağlık Bakanlığına toplam 42 bin 415 kadrolu memur alınırken bu yıllar arasında görev başlatılan sözleşmeli personel sayısı ise 57 bin 165 oldu. 2011 yılında ise Sağlık Bakanlığı'nda sözleşmeli memur sayısı 100 bini aştı. Sağlık Bakanlığı sözleşmeli istihdamı ise daha ileri bir boyuta taşıyarak 6 farklı istihdam modeli ortaya çıkarttı.

- 657 sayılı kanunun 4/b maddesine göre istihdam edilen sözleşmeli personel
- 209 sayılı kanunun 5 maddesine tabi olan personel
- 4924 sayılı kanuna tabi (Eleman Temininde Güçlük Çekilen Yerlerde Sözleşmeli) Sağlık Personeli
- Vekil Ebe ve Hemşire,
- 4/C'liler,
- Aile Hekimliğinde görev yapan sözleşmeli personeller

6 yeni ve ayrı statüde aynı işi yapan personellerin olması çalışma barışını olumsuz etkiledi. Statü farklılığı nedeni ile personeller arasında etik olmayan ve çalışma barışına zarar verici davranış ve tutumlar ortaya çıktı. Özellikle ücret farklılıkları çalışanların moral ve motivasyonlarına olumsuz yansıdı. Sözleşmeli personel uygulaması ile sağlıkta çalışma barışı bozulmuş aynı iş yerinde, aynı işi yapan fakat farklı mali ve sosyal haklara sahip çalışanlar oluşturuldu.

Milyonlarca işsiz olduğu ülkemizde bu insanlar nasıl olsa tüm şartlarımızı kabul edecekler denilmiş, sözleşmeli personeller

becayıp, eş durumundan tayin v.b birçok haklardan mahrum bırakılarak adeta bir köle düzenine zorlanmışlardı. Bunun adı ölümü gösterip sıtmaya razı etmektir.

Bu istihdam modeli ile birlikte sözleşmeli kamu çalışanları işleri ile aileleri arasında tercihe zorlanmışlardı. Sözleşmeli personel eşinin bulunduğu şehirden uzakta çalışmakta, çocuklarının yüzüne hasret kalmıştı. Aile bütünlüğüne büyük darbe vuran ve boşan-

etmiş, "Şartları biliyordunuz imzalamasaydınız" diyerek çalışanı kaderiyle baş başa bırakmış, onlara sahip çıkmamıştı.

Sahip çıkılmayan sözleşmeliler için takvimler 4 Aralık 2006'yı gösterdiğin de yeni bir dönem başlıyordu. Türk Sağlık-Sen Genel Merkezi'nin 4/B'lilerin sendika üyesi olamamaları üzerine Ankara 2. İş Mahkemesi'nde açtığı dava, çalışanların lehine sonuçlandı. Ankara 2. İş Mahkemesi sözleşmeli olarak çalışan 4/B'li personelin ilgili yasa hükümleri çerçevesinde memur sendikalarına üye olabileceklerine karar verdi.

Ankara 2. İş Mahkemesi'nin 28 Kasım 2006 tarih ve Esas No:2006436 sayılı kararında "Davanın kabulü ile 657 Sayılı Kanunun 4/B Maddesi hükmüne göre sözleşmeli olarak çalışan kamu görevlilerinin 4688 Sayılı yasa doğrultusunda memur sendikalarına üye olabileceklerinin tespitine" ifadelerine yer verildi. Türk Sağlık-Sen'in açtığı ve lehine sonuçlanan bu dava, diğer kurumlardaki 4/b'li personel için de emsal teşkil etti. Sözleşmeli çalışanlara sendika üyeliği yolu açıldı.

Örgütlü bir hak arama mücadelesine kavuşan sözleşmeliler için artık önemli bir mesafe kat edilmiş ve sorunların gündeme getirilmesi için sendikaların düzenlediği mitinglerin ve çözüm için mahkemelerde davaların açıldığı veya kurumlar nezninde görüşmelerin yapıldığı bir döneme girilmiş oldu. ■

ANKARA Sözleşmeli personel sendikalı olabilecek

Ankara 2. İş Mahkemesi, kamu kurumlarındaki "sözleşmeli personelin" memur sendikalarına üye olabileceğine karar verdi. Türk Sağlık-Sen Genel Merkezi'nin, Devlet Memurları Kanunu kapsamında 4/b statüsünde çalışan "sözleşmeli personel" in sendika üyesi olamaması nedeniyle Ankara 2. İş Mahkemesinde açtığı dava, sendikanın talebi doğrultusunda sonuçlandı. Kararda, "Sözleşmeli olarak çalışan kamu görevlilerinin Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu doğrultusunda memur sendikalarına üye olabilecekleri" belirtildi. Türk Sağlık-Sen Genel Başkanı Önder Kahveci, bu davanın, tüm sözleşmeli personel için

ma davalarına sebep olan bu sözleşmeli istihdam, çalışana ilk atandığı yerde emekli olana kadar yaşayacaksınız dayatması yapmaktaydı.

Ne yazık ki; ortada bu kadar sorun varken iktidar tüm bunları görmezden gelmeye devam

DOSYA

SÖZLEŞMELİYİM AYRILMALIYIZ!

Tarihler 10 Temmuz 2006'yı gösterirken Yenişafak gazetesinde bir sayfa manşetinde yer alan başlıktaki iki kelime "Ayrilmalıyız artık gitmeliyim bu yerden" diye devam bir şarkıyı anımsatıyordu gazeteye göz atanlara. Haberin içeriğine yoğunlaşıncaya ortaya çıkan dram şarkı sözlerini unutturuyor gözlerin dolmasına neden oluyordu.

Haber Türk-Sağlık-Sen'in, sözleşmeli personelin sorunlarını çözüme ulaştırmak için başlattığı bir çalışma ile ilgiliydi. Sendika sözleşmeli personelin sorunlarını internet üzerinden alırken, bakanlığa ulaştırmak üzere aldığı sorunlar arasında yer alan çarpıcı örnekleri içeriyordu. Sağlık

Bakanlığı'nda sözleşmeli olarak çalışan personel eş durumu tayini olamamasından şikayetçiydi. Bazı çalışanlar bu yüzden, nişanlılarından ayrıldıklarını söylerken, bazıları da geleceklerini göremedikleri için çocuk bile yapamamaktan dert yanıyordu.

Bingöl'den sözleşmeli bir erkek personel, "İki buçuk yıldır Şırnak'tayım. Eşimin bu yıl tayini çıktı ve eş durumu ataması olmadığı için gidemiyorum. Aile bütünlüğü nerede kaldı? Afedersiniz çocuk bile yapamıyoruz" dedi. Adıyaman'dan 30 yaşındaki bir erkek personel ise, 2004 Ocak ayında göreve başladığını ve Niğde merkezde bir esnaf bayanla nişanlandığını belirterek, "Hayat yollarımızı birleştirmek

için nişanlandım fakat tayin hakkım olmadığından eşimin bu ilçede bölgenin sosyo ekonomik ve kültürel şartlarda iş yapma imkanı olmadığından kendisi buraya gelemedi. Ayrılmak zorunda kaldık. Aynı durum yetkililerin veya çocuklarının başına gelse nasıl tepki verirlerdi? Neden eş durumundan tayin hâlâ açılmıyor?" diyerek dert yandı.

İşte sendikaya gelen sözleşmeli şikayetlerinden bazıları:

Ordu-Ünye 1974 doğumluyum. Cumhuriyet Üniversitesi Laboratuvar Bölümü 1995 mezunuyum. 1997'de özel hastanede işe başladım. 8 yıl tam sigortam ve 30. 5. 2005 Şırnak'ta laboratuvarı olmayan ve günde 5-6 kişinin

ancak uğradığı yere laboratu-
ar teknisyeni olarak atandım.
Şırnak'ta geleceğimi istiyorum.
Sayın bakanlarım ben 32 yaşın-
dayım ve tayin aldırılmıyorsunuz
diye evlenmiyorlar. İnsanlar neleri
hesap ediyor? Ben bu ülkeye
hizmet ettim. Siz bizi denize
atıp yılanla tutturdunuz. Şırnak /
Kadın.

Sağlık Bakanlığı'ndan tek bir
çatı altında bizleri toplamalarını
istiyoruz. En önemlisi artık daya-
namıyorum ne ayrılığa ne de bu
haksızlığa istifa edemiyorum. İş
ve paraya her insanın olduğu ka-
dar benim de ihtiyacım var. Ama
eşimi ve ailemi de çok özleyorum
yuvamı kurmak istiyorum. 'Aile
kutsaldır' derlerdi, bunun farkına
varmak istiyorum. Artık dayana-
cak gücüm kalmadı ve benim için
tek çıkar yol intihar gözüküyor.
Allah korusun ve Allah bizlere
acısın.. Lütfen yardım edin. Trab-
zon, bayan.

Sözleşmeli sağlık personeliyim.
Evli değilim ama bu statü yüzün-
den evlenemiyorum, çünkü evlilik
düşündüğüm bayan arkadaşım
da bu statüde çalışan sağlık
personeli ve ne yazık ki bir başka
yerde. İşten nasıl vazgeçeriz,
ikimizin de onca emeği var. Ma-
latya, erkek.

Türk Sağlık-Sen'in Yenişafak'ta
yayınlanan bu çalışması sözleş-
meli personellerin sorunlarının ilk
defa kendi ağızlarından dile geti-
rilmesiydi. Çözümü ilk adımı olan
sorunu dile getirme bu çalışma ile
gerçekleştirilmiş, tüm kamuoyu
sözleşmeli çalışanların sorunları-
nı kendi ağızlarından duymuştu.
Türk Sağlık-Sen aracılığı ile
sözleşmeli çalışanların sorunları-
nı gündeme getirerek önemli bir
başarıya imza atıkları yıl ise 2008
oldu. 25 Ağustos 2008'de Toplu
görüşmelerin 3. turunda Türk
Sağlık-Sen Genel Başkanı Önder

Kahveci sözleşmeli personellerin
mektuplarını toplu görüşmeyi
yürüten Devlet Bakanı Murat
Başesgioğlu'na iletti. Sözleşmeli
personelin sorunlarının ayrıntılı
biçimde görüşülmesini teklif etti.

Kahveci'nin Başesgioğlu'na
ilettiği mektuplardaki bazı talepler
şöyleydi:

-”Toplu görüşmelerde bizlerin
temel sorunları olan askerlik
dönüşü işe başlama, eş durumu
becayış ve benzeri konular-
da, hatta olabiliyorsa kadroya
alınabilmemiz için gereken ısrarı
ve kararlılığı göstermenizi rica
ediyorum. Bu durumda ne askere
gidebilmekteyim ne de evlene-
bilmekteyim. Lütfen sözleşmeli

çalışanların sorunlarını çözün.”

-”Kızım sözleşmeli hemşire,
çocuk evlenecek. Nasıl tayin is-
teyeceğiz bilmiyorum. Devletimiz
niçin çalışanlarımızı sözleşmeli,
kadrolu yapıyor. Kendi yavruları
sözleşmeli olsa, evli olsa ne ya-
parlar? Kadrolu veya sözleşmeli,
hepsinin hak ve çalışma siste-
mi aynı olmalı. Sadece benim
yavrum değil, tüm yavrularımızın
derdi bu. Bunu lütfen çözüme
ulaştırın.”

-”Beş yıldır ücra yerlerde çalışan
arkadaşların psikolojisini düşü-
nün. Okul okumuş, emek vermiş
insanları mahkum etmek doğru
mu?”

-"Kırklareli'nde ebe olarak çalışıyorum, eşim Ağrı'da subay olarak görev yapıyor, kızım özürlü Antalya'da anneannesinin yanında özel eğitim görüyor. Ailemiz dağıldı. Yapacak bir şey yok mu, istifa etmemiz mi gerekiyor?"

-"Nişanım da sözleşmeli personel, askerliğini yapmadı ve bu nedenle evlenemiyoruz. Kendinizi bizim yerimize koyun. Bu konularda kesin çözüm istiyoruz artık."

-"Tıbbi sekreter olarak İstanbul'da çalışıyorum. Eşim ise Türk Silahlı Kuvvetler mensubu ve Konya'da çalışıyor. Onun benim yanıma gelme imkanı yok. 5 aylık da hamileyim. Aynı durumda olan öğretmenlere eş durumundan tayin hakkı verildi, ben de tayin hakkı istiyorum."

Türk Sağlık-Sen'in bu girişimi sonucunda 2008 yılı toplu görüşmelerinde imzalanan mutabakatla sözleşmeli personeller için önemli bir kazanım elde edildi.

Mutabakat metninin 19. maddesinde yer alan düzenleme ile

Madde 19) İlgili Bakanlıkların ve kurumların görüşleri alınmak suretiyle 657 sayılı Kanunun 4/B maddesi ile 4924 sayılı Kanun kapsamında çalışan personele;
a. Kurumun hizmet gerekleri, aynı unvanlı pozisyon durumu ve ilgi personelin nitelikleri dikkate alınarak eş durumu nedeniyle yer değiştirme hakkı verilmesi,
b. Askerlik dönüşü göreve başlayabilme ve en az 1 yıl çalışmış olmaları kaydıyla karşılıklı yer değiştirme hakkının verilmesi, hususunda düzenleme yapılması konusunda anlaşma sağlandı. Böylelikle sözleşmeliler kadro

yolunda en önemli adımı atmış oldu.

SORUNLAR VE BEKLENTİLER GÜNDEMDE TUTULDU

Sözleşmeli personellerin beklentilerini dile getirdikleri ve çalışma hayatlarında yaşadıkları sorunları yine kendilerinin anlattığı bir diğer iletişim aracı da anketler oldu. Türk Sağlık-Sen yaptığı anketlerle sözleşmelilerin sorunlarını ve beklentilerini daima gündemde tuttu.

BEKLENTİ HEP KADRO OLDU

Türk Sağlık-Sen tarafından sözleşmeli personellerin sorunlarını ve beklentilerini tespit etmek için 1158 sözleşmeli personelin katıldığı bir anket yapıldı. Ankette sözleşmeli personele yöneltilen "Sözleşmeli personel olarak hükümetten en büyük beklentiniz nedir?" sorusuna çalışanların yüzde 84'ü kadro verilmesi cevabını verdi. Sözleşmeli personelin

ten çıkan bir diğer ilginç sonuç ise bekar sözleşmeli personelin yüzde 61'inin bu şartlarda evlenemeyeceğini düşünmesi oldu. Ayrıca ankete göre evli sözleşmeli personelin yüzde 43'ü aile bütünlüğünün tehlike altında olduğuna inanıyor.

YÜZDEN 87'Sİ ŞEHİRİNDEN, YÜZDE 84 AİLESİNDEN AYRI

Türk Sağlık-Sen tarafından 12 bin 662 sözleşmeli çalışan ile internet üzerinden yapılan anketle sözleşmeli istihdamın aile yaşamını nasıl etkilediği ortaya çıkarılmıştı. Anket sözleşmeli memurların çok büyük bir bölümünün çalışmak için hem yaşadığı şehri terk ettiği, hem de ailesinden ayrı yaşamak zorunda kaldığını ortaya çıkardı. Ankette sözleşmeli memurlara yöneltilen "Sözleşmeli olarak çalışmak için yaşadığınız şehirden ayrıldınız mı?" sorusuna, çalışanların yüzde 87'si "Evet" cevabını verdi. Yüzde 84'ü de işi nedeniyle ailesinden ayrı yaşadığını ifade etti.

YÜZDE 34'Ü AİLELERİNİ 6 AYDA BİR GÖRÜYOR

Yapılan ankette çalışanların ailelerini ne kadar sıklıkla görebildikleri de soruldu. Sonuçlara göre sözleşmeli personelin yüzde 13'ü ailesini her gün, yüzde 10'u haftada bir, yüzde 20'si ayda bir, yüzde 34'ü altı ayda bir, yüzde 21'i ise yılda bir kez ailesiyle görüşebiliyor.

Yaşanılan sorunların ve taleplerin sözleşmeli personelin kendisinin dile getirdiği bu tür çalışmalarla Sözleşmeli istihdamını yol açtığı tahribatlar daha net ve somut bir biçimde ortaya çıkmış oldu. Söz konusu çalışanlarla Nasrettin hoca'nın tabiriyle damdan düşenlerle bunun ifade edilmesi kadroya giden yolda daha etkili oldu. ■

yüzde 10'u özlük haklarında iyileştirme yapılması derken, yüzde 6'sı da sosyal haklarda iyileştirme sağlanması dedi.

"Sözleşmeli personel olarak çalışmanın hayatınızda en çok neyi olumsuz etkiledi?" sorusuna çalışanların yüzde 72'si aile yaşamı cevabını verdi. Anket-

KADROYA GİDEN YOLDA ELDE EDİLEN KAZANIMLAR

Sözleşmeli personele bayram ettiren müjde

Yaklaşık 250 bin sözleşmeliyi ilgilendiren sosyal haklar sonunda yasalaşılıyor. Sözleşmeliler asker dönüşü işine devam edecek, eş durumundan tayin ve becaşık hakkında yararlanacak

Murat Başesgioğlu

HÜKÜMET, on binlerce sözleşmeli personeli ilgilendiren eş durumundan tayin, becaşık ve askerlik dönüşü işe başlama sorununun çözümü için düğmeye bastı. Toplu görüşmelerde hükümet ile sendikalar arasında varılan anlaşmanın ardından, Devlet Personel Başkanlığı'ndan sorumlu Devlet Bakanı Murat Başesgioğlu, ilgili bakanlıklara yürütülen çalışmaların devam ettiğini yazdı. Yazıda, sözleş-

meli personelle ilgili düzenlemeler için hazırlık yapılması istendi. Sağlık çalışanlarını temsilen "yetkili sendika" olarak toplu görüşmelere katılan Türk Sağlık-Sen Genel Başkanı Önder Kahveci de, "Yıllardır bu sonuç için çabalıyorduk. Sendika olarak toplu görüşmelerde kazandığımız hakların takipçisi olmaya devam edeceğiz" dedi.

Mesai saatlerinin düşürülmesi

Bu yıl, hükümet ile sendikalar arasında yapılan toplu görüşmeler uzlaşma ile sonuçlanmıştı. Mutabakat sağlanan konular

arasında, başta sağlık ve eğitim olmak üzere çeşitli alanlarda görev yapan sözleşmeli personelin sorunlarının çözümü de vardı. Bu çerçevede, hastanelerde mesai saatlerinin düşürülmesi, 4B'li ve 4924'lü sözleşmeli personele eş durumundan becaşık ve askerlik dönüşü işe başlaması ile ilgili çalışmalar hızlandı. Toplu görüşmelerde hükümeti temsilen bulunan ve Devlet Personel Başkanlığı'ndan da sorumlu olan Başesgioğlu, mutabakat sağlanan konularla ilgili olarak Sağlık Bakanlığını yazı gönderdi. Başesgioğlu, yazıda, tayin, be-

cayış ve askerlikle ilgili konularda çalışma yapıldığını, sağlık kurumlarında mesai saatlerinin düşürülmesi ile ilgili Sağlık Bakanlığının kanun çalışmasının desteklediğini vurguladı.

Binlerce sözleşmeli

Türk Sağlık-Sen de, konuyla ilgili girişimlerini hızlandırdı. Sendika Başkanı Önder Kahveci, konuyla ilgili çalışmaların Devlet Başkanlığı ile koordineli olarak yürütülmesi ve kazanımların yürürlüğe girmesi için Sağlık Bakanlığı'na çağrı yaptı. Toplu görüşmelerde, sağlık kurumlarındaki çalışma saatlerinin haftalık 45 saatten 40 saate düşürülmesinin de konuşulduğunu hatırlatan Kahveci, bu konuda gerekli düzenlemenin yapılmasını talep edeceklerini bildirdi. Mutabakat sağlanan konuların yasal olarak 3 ay içinde hayata geçirilmesi gerektiğini hatırlatan Kahveci, şöyle konuştu: "Toplu görüşmelerde çalışanlar için önemli kazanımlar elde ettik. Sözleşmeli personele tayin, becaşık ve eş durumundan tayin hakkı için yıllardır mücadele ediyoruz. Ayrıca sağlık çalışanlarının diğer memurlardan haftada 5 saat fazla çalışması büyük bir adaletsizlikti. Tüm bu sorunlarla ilgili mutabakat imzalandı. Devlet Bakanlığının bu konuda hassasiyet göstererek çalışmaları başlatması oldukça memnuniyet verici. Bu hakların bir an önce çalışanlara verilmesi gerekiyor. Türk Sağlık-Sen olarak hakların takipçisi olmaya devam edeceğiz."

Sözleşmeliye

Önder Kahveci

SÖZ

- 1 250 bin sözleşmeli personeli ilgilendiren düzenlemeyle eş durumundan tayin geliyor
- 2 Çalışırken askere giden personel vatani görevini tamamladığında işine dönebilecek
- 3 Görev yaptığı bölgeyi beğenmeyen sözleşmeli istediği yerdeki personelle yer değişebilecek

Sözleşmeliler için sendikacı olmakla başlayan bilinçli ve örgütlü hak arama tutumu birçok yeni kazanımı da beraberinde getirdi. Bu kazanımlar aynı zamanda kadronun önündeki engelleri yıkan güç haline geldiler. Kadroya giden yolda atılan adımları oluşturdular. Türk Sağlık-Sen açtığı davalar, yaptığı başvurular ve girişimleri ile kadro yolunda elde edilen kazanımlarda hep öncü sendika oldu.

Türk Sağlık-Sen,
Danıştay'da dava kazanarak söz-

leşmeli memurları fazla çalışma karşılığında ek ücrete kavuşturdu. Sözleşmelilerin nöbet ücreti almalarını sağladı. Üniversite hastanelerinde görev yapan sözleşmelilere nöbet ücreti ödenmesi için açılan davaları kazandı.

4924'lülerin geriye dönük nöbet ücreti alması sorununu gündeme getirdi ve çözüme kavuşturdu.

Sağlık Bakanlığı'na Maliye Bakanlığı'na ve Devlet Personel Başkanlığı'na sözleşmelilere kadro verilmesi için başvurular yaptı. Davalarla sağlık çalışanları için

üst öğrenim sayılan programların, sözleşmeli sağlık çalışanları içinde üst öğrenim olarak kabul edilmesini sağladı. Sözleşmeli personelin görevleri dışında çalıştırılmalarının ve geçici göreve gönderilmelerinin önüne geçti.

Açtığı dava sonucunda sözleşmeli personelin, il dışında sevkli bulunduğu günleri mazeret izni kapsamında değerlendirildi. Sözleşmeliler için ilk kez mazeret izni hakkı kazanılmış oldu. Açtığı davalar ve hazırladığı

Sözleşmeli memura Danıştay'dan müjde

Danıştay kararıyla döner sermayesi yetersiz kamu kurumu sözleşmeli personelini işten çıkaramayacak

TÜRK Sağlık-Sen'in, "Kurum, döner sermaye gelirinin yetersiz kalması veya sözleşmeli personel ihtiyacının ortadan kalkması halinde sözleşmeyi feshedebilir" hükmünün iptali için açtığı dava milyonlarca sözleşmeli personele rahat bir nefes aldı. Danıştay 12. Dairesi döner sermaye gelirinin azalması halinde idareye sözleşmeye feshetme imkanı tanımamasının yürütmesini durdurdu.

AZ GELİR BAHANE DEĞİL

Danıştay kararında dava konusu düzenleme...

azalmasını sözleşme feshinin nedeni olarak görüldüğü ancak "sözleşmenin ne zaman fesh edileceğine" yönelik bir hüküm bulunmadığına dikkat çekildi. Böylelikle sözleşme süresinin sona ermesinde önce sözleşme feshine imkan tanındığı belirtiliyor. Sözleşme feshi konusunda idarenin uyacağı kural ve esasların belirlenmediğine dikkat çekilen kararda subjektif uygulamalara yol açabilecek ve belirsizlik içeren bir düzenleme yapıldığı...

kadrolu personellerinin, açılan davaları kazanarak aile bütünlüklerini korumasına katkıda bulundu.

Kazandığı davalarla sözleşmelilerin eş durumu tayininde aile birliğini sağladı.

Sözleşmeliler için il içi tayin ve eğitim için tayin hakkını kazandı.

Danıştay'da kazandığı davayla sözleşmelilere iş güvencesini sağlayarak, idarenin tek taraflı feshine dur dedi.

Danıştay 12. Dairesinde kazandığı davayla döner sermaye yetersizliğinin sözleşme feshi sebebi olmasına son verdi.

dilekçeler ile sözleşmelilerin iş sonu tazminatı ve yolluk almasını sağladı. Sözleşmeli memurlara seyyar görev tazminatını mahkemede aldı.

Üniversite hastanelerinde geçici işçilikten sözleşmeli memurluğa geçenlerin ilave tediye (ikramiye) ücretlerini mahkemelerde kazandı.

Üniversite hastanelerinde görevli sözleşmelileri döner sermayeye kavuşturdu. Somut girişimler sonucunda Sağlık Bakanlığı'nın yaptığı haksızlıktan dönmelerini sağladı. 4924'lülerde aylık maaş-suplaşma hakkına kavuştu.

Kazandığı davalarla ilk defa sözleşmelilerin askerlik dönüşü işe başlamalarını sağladı.

2008 yılı toplu görüşmelerinde yetkili sendika olarak Sözleşmelilerin Eş Durumu, Becayış ve Askerlik Dönüşü İşe Başlama Haklarını Aldı.

Kazandığı dava ile askerde iken atanan sözleşmeli personelin göreve başlamasını sağladı. Kazanım sonucunda Sağlık Bakanlığı bu konuda düzenleme yaptı.

Sözleşmelilerin aile hekimliği ofisinde kendi isteği dışında görevlendirilmesini iptal ettirdi.

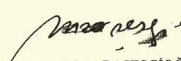
Hukuki destek sağlayarak eş sözleşmeli olarak görev yapan

Tüm bu elde edilen kazanımlar sözleşmelilere kadro verilmesine giden adımlar oldu. Sendikalı olmaları ile başlayan bu mücadelede kazanılan her dava, elde edilen her kazanım sözleşmeli istihdamın yanlışlarını ortaya koydu. Kadronun ne kadar zaruri olduğunu hukukende ispat eden ve siyaseti kadro konusunda düzenleme yapmaya götüren itici bir güç oldu. ■

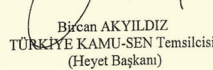
MUTABAKAT METNİ

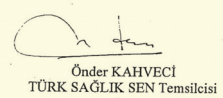
Toplantı Tarihi : 29/08/2008
Toplantı Yeri : Başbakanlık Binası 2 No'lu Toplantı Salonu
Toplantının Konusu : Kamu İşveren Kurulu ile yetkili sendika ve konfederasyonlar arasında gerçekleştirilen 2008 yılı toplu görüşmeleri.

- 19- İlgili Bakanlıkların ve kurumların görüşleri alınmak suretiyle 657 sayılı Kanunun 4/B maddesi ile 4924 sayılı Kanun kapsamında çalışan personele;
a. Kurumun hizmet gerekleri, aynı unvanlı pozisyon durumu ve ilgi personelin nitelikleri dikkate alınarak eş durumu nedeniyle yer değiştirme hakkı verilmesi,
b. Askerlik dönüşü göreve başlayabilme ve en az 1 yıl çalışmış olmaları kaydıyla karşılıklı yer değiştirme hakkının verilmesi, hususunda düzenleme yapılması,

Murat BAŞESGİOĞLU
Devlet Bakanı

(Kamu İşveren Kurulu Başkanı)

Bircan AKYILDIZ
TÜRKİYE KAMU-SEN Temsilcisi
(Heyet Başkanı)

Önder KAHVECİ
TÜRK SAĞLIK SEN Temsilcisi

KADRO YOLUNDA MEYDANLAR

TÜRK SAĞLIK-SEN İSE KADRO İÇİN İLK MİTINGİ GERÇEKLEŞTİREN İLK DEFA DİLEKÇE KAMPANYASI BAŞLATAN SENDİKA OLDU. TÜRKİYE KAMU-SEN'DE KADRONUN İSTENDİĞİ SON MİTINGİ GERÇEKLEŞTİRDİ.

H iç şüphesiz ki bir talebi dile getirirken binlerce sesin tek bir ses gibi çıkması, binlerce insanın tek bir cümlede buluşması önemlidir. Kalabalık kitleler her zaman mesajı en iyi ulaştıran iletişim araçları olmuşlardır.

Sözleşmelilerin tek beklentisi olan kadro içinde sözleşmelilerin bir araya gelerek alanlara inip, meydanları inlettiği, toplu dilekçe gibi kampanyalarla taleplerini ulaştırdığı etkinlikler her zaman önemli oldu.

Türk Sağlık-Sen ise kadro için

ilk mitingi gerçekleştiren ilk defa dilekçe kampanyası başlatan sendika oldu. Türkiye Kamu-Sen'de kadronun istendiği son mitingi gerçekleştirdi.

15 BİN DİLEKÇE MECLİSE VERİLDİ

Türk Sağlık-Sen sözleşmeli memurların kadro talebini içeren 15 bin dilekçeyi TBMM Dilekçe Komisyonuna verdi.

TBMM Çankaya kapısı önünde dilekçeleri teslim etmeden önce bir açıklama yapan Türk Sağlık-Sen Genel Başkanı Önder Kahveci sözleşmeli personelin

bir dram yaşadığını ifade ederek “ Bu 15 bin dilekçede sözleşmeli çalışma şartları nedeniyle ailesinden ayrılmış, işyerinde çalışma huzuru kalmamış sağlık personellerinin dramı vardır. 15 bin dilekçede sadece eşitlik hakkını isteyen sözleşmeli personellerin kadro talepleri vardır. 15 bin dilekçede insan onuruna yakışır çalışma koşulları isteyen kamu çalışanlarının istekleri vardır.” dedi.

Türk Sağlık-Sen'in yaptığı mücadele sonucunda sözleşmeliler için yeni haklar kazandıklarını dile getiren Kahveci “ Yetkili sendika

olarak toplu görüşmelerde sözleşmelerin sorunlarını gündeme getirerek çözüm için mutabakat imzalandık. Sözleşmelilere yeni haklar sağlayan Bakanlar Kurulu kararının çıkmasını sağladık.. Dün sözleşmeleri biliyorlardı imzalamasalardı diyenlerin bugün bu hakları vermek zorunda kalmaları gösterdiğimiz yoğun çabaların bir sonucudur. Fakat bu kazanımlarda sorunu tamamen çözememiştir. Özellikle eş durumdaki kısıtlama çalışanların mağduriyeti gidermemiştir.” şeklinde konuştu.

Sorunlarının çözümünün sözleşmeli memurların bir an önce kadroya geçirilmesiyle mümkün olacağını kaydeden Genel Başkanımız Önder Kahveci sendika olarak başlattıkları “Kadromu İstiyorum” kampanyasına sözleşmeli memurların kısa zamanda 15 bin dilekçe ile destek vermelerinin de çalışanları kadroyu nasıl beklediklerinin bir göstergesi olduğunu belirtti.

Sözleşmelilere kadro verilmesi konusunda son derece kararlı olduklarını ifade eden Genel Başkan

Kahveci “Çalışandan yana olan ve çalışanın yanında yer alan sendikal anlayışımız gereği sorun çözülene kadar sorunun üstüne gitmeye ve çözüm yolları aramaya devam edeceğiz.” şeklinde konuştu.

Yapılan basın açıklamasının ardından Türk Sağlık-Sen yetkilileri sözleşmelilerin kadro talebini içeren 15 bin dilekçeyi TBMM Dilekçe Komisyonuna teslim ederek Meclisten ayrıldılar.

SÖZLEŞMELİLER GELİNLİK ASTI

24 Mayıs 2008 tarihinde sözleşmeli sağlık çalışanları Türk Sağlık-Sen Genel Merkezi’nin düzenlediği eylemle alanlara inerek haklarının verilmesi için tek bir ağızdan haykırdı. Çok sayıda Türk Sağlık-Sen Şubesinin yöneticileri ve 4/B’li çalışanların destek verdiği eyleme, Türkiye Kamu-Sen’e bağlı sendikaların Genel Başkanları ve Yönetim Kurulu üyeleri ile MHP ve BBP Ankara İl Başkanları da katıldı. Türkiye Kamu-Sen Genel Başkanı Bircan Akyıldız’ın ve Türk Sağlık-Sen Genel Başkanı Önder

Kahveci’nin bir konuşma yaptığı eylemde, bir sözleşmeli personelin sendikamıza gönderdiği mail de okundu.

Mailde bir 4/B’li personel eşinden ayrılmak zorunda kalışının isyanını dile getiriyordu. Eylemin sonunda ise 4/B’li personelin evlenemeyişini konu edinen bir skeç gösterildi. İki ayrı ile atanması yapılan ve eş durumu tayini olmadığı için ayrılmak zorunda kalan personeli temsil eden oyuncular, Türkiye Kamu-Sen Genel Başkanı Bircan Akyıldız ve Türk Sağlık-Sen Genel Başkanı Önder Kahveci ile birlikte Sağlık Bakanlığı önündeki duvara, Bakana iletilmek üzere gelinlik bıraktılar.

Konuşmasına “Aynı hastanede omuz omuza çalıştığım sözleşmeli arkadaşım, Eşi ile işi arasında tercihe zorlanan meslektaşım, Devlet göreviyle milletine hizmet eden, fakat iktidar tarafından sözleşmeye mahkum edilen, öğretmenim, mühendisim, din görevlim, ziraatçım, ormancım ve sağlık çalışanım, Türk Sağlık-Sen olarak düzenlediğimiz ve Türkiye Kamu-Sen’e bağlı sendikaların

destek verdiği bu güzel buluşmaya, Ankara'ya, Güçlü sesinizi duyurmaya, Hoş geldiniz, Şeref verdiniz." Sözleriyle başlayan Türk Sağlık-Sen Genel Başkanı Önder Kahveci sözleşmeli personelin büyük sıkıntılar içinde hizmet vermeye çalıştığını ifade etti.

Kahveci'nin konuşması sık sık "Vur vur inlesin, hükümet dinlesin" "Kadro hakkımız, söke söke alınız", "yeter artık susmayacağız", "Türkiye Sevdamız, ekmek için kavgamız" şeklinde sloganlarla kesildi.

Eylemde bir konuşma yapan Türkiye Kamu-Sen Genel Başkanı Bircan Akyıldız, Türkiye Kamu-Sen'in büyük bir mücadelenin adı olduğunu vurgulayarak, 4/B statüsünde çalışanların sorunlarıyla ilgili konfederasyon olarak büyük mücadele verdiklerini açıkladı. Mücadeleye hakların kazanımına kadar devam edeceklerini vurgulayan Akyıldız, Konfederasyon olarak sözleşmeli çalışanların askerlik dönüşü işe alınmasında, hamilelik sonrası bayan çalışanların işe alınmasında Türkiye Kamu-Sen'in mücadelesinin olduğunu altını çizdi.

"Mücadelenin adı ve adresi bellidir" diyen Türkiye Kamu-Sen Genel Başkanı Bircan Akyıldız, konfederasyon bünyesinde toplanılması için çağrıda bulundu. Akyıldız, sözlerini "Ankara'da artık Türkiye Kamu-Sen var" diyerek bitirdi.

Konuşmaların ardından sözleşmeli personelin boşanma ve evlenememe sorununa dikkat çekmek için tayinleri iki ayrı kente çıkan ve bu nedenle evlenemeyen nişanlı bir çiftin öyküsü skeçle anlatıldı.

Daha sonra Akyıldız ve Kahveci, skeçte rol alanlarla birlikte

"Eşim Ayrı Ben Ayrı Nerede Nakil Hakkı" yazılı döviz ve "gelinlik"le Sağlık Bakanlığı'na yürüyüşe geçti. Polisin izin verdiği Akyıldız, Kahveci ve oyuncular ellerindeki gelinliği bakanlık önüne bırakarak ayrıldılar.

Bu arada, Eskişehir ve Ankara'da sağlık alanında görev yapan nişanlı bir çift, bakanlığın önüne gelerek basın mensuplarına tayin hakları olmadığı için evlenemediklerini söyledi.

SENDİKAMIZDAN ÇOŞKULU MİTİNG

Türk Sağlık-Sen tarafından 28 Şubat 2009 tarihinde "Haklarımız için Ankara'dayız" mitingi yoğun katılım ve coşku içerisinde gerçekleşti. Binlerce sağlık ve sosyal hizmet çalışanının katıldığı mitingde sağlık ve sosyal hizmet çalışanlarının sorunları ve talepleri gündeme getirildi. Miting için 22 ilden Ankara'ya gelen sağlık ve sosyal hizmet çalışanları önce Türkiye Kamu-Sen önünde toplandı. Daha sonra alkışlarla mitingin yapılacağı Abdi İpekçi Parkı'na yürüyen çalışanlar, taleplerini içeren pankartlar taşıyıp, "Sözleşmeli kölelik istemiyoruz", ve "Başbakan duy sesimizi, kadroya geçir sözleşmeliyi" şeklinde sloganlar attı.

Yürüyüşün tamamlanmasının ardından Abdi İpekçi parkındaki bekleyen sağlık çalışanları ile bir

araya geldi. Mitingde sözleşmeli personelin dramını anlatan büyük pankart ve sağlık alanındaki farklı istihdam modellerinde hizmet veren personellerin zincirli eylemleri dikkat çekti. Miting alanında "Başbakan onu minute bizi de dinle, Sözleşmeli Köleliğe Hayır, Vekil Ebe Hemşirelerin Hakları Verilsin, 4/C'lilerin Mağduriyetine Son Verin. Hizmetlilere Memur Kadrosu Verilsin" dövizleri taşındı.

Türk Sağlık-Sen Genel Başkanı Önder Kahveci, mitingde yaptığı konuşmada, kamu çalışanlarının yaşadığı sıkıntıların her geçen gün katlanarak arttığını, sağlık çalışanlarının sıkıntılarının ise vahim bir duruma geldiğini söyledi.

Sözleşmeli personelin ise "dram yaşadığını" dile getiren Kahveci, "Sözleşmeli kamu çalışanları, işleri ve eşleri arasında bir tercihe zorlanmışlardır. Çalışanların yüzde 80'inden fazlasının çalışmak için yaşadığı şehri ve ailesini terk etmesi, yaşanan sıkıntıyı anlatmaya yeterlidir" dedi.

Sözleşmeli personel istihdamı nedeniyle farklı mali ve sosyal haklara sahip çalışanlar yaratıldığını ifade eden Kahveci, bu uygulamanın çalışma barışını bozduğunu, çalışanları işten çıkarılma korkusuna ittiğini kaydetti.

Kahveci, sözleşmeli personel

açmazından kurtulmanın tek yolunun sözleşmeli personele kadro verilmesinden geçtiğini belirtti.

Sağlıkta farklı istihdam biçimleri uygulanmasını da eleştiren Kahveci, "Adında 'adalet' olan bir parti, çalışanlar arasında adaletsizlik yapamaz" dedi.

Mitingde sendikacılığın makam odalarında değil alanlarda yapılacağına dikkat çeken Genel başkanımız Önder Kahveci "Gücünüz var ise yüreğiniz yetiyorsa çıkın meydanlara, sağlık çalışanlarının sorunlarını dile getirin. Makam odalarında, siyasetçinin gölgesinde sendikacılık yapılmaz" dedi.

Genel Başkanımızın konuşmasının ardından kürsüye gelen Türkiye Kamu-Sen Genel Başkanı Bircan Akyıldız da sağlık çalışanlarının bir hak mücadelesi verdiklerini ve eninde sonunda bunda başarıya ulaşacaklarını söyledi.

Konuşmaların ardından Sağlık Bakanlığına yürüyen sağlık çalışanları, bakanlık bahçesinin demirlerine "Sayın Başbakan imzanıza sahip çıkın" yazılı pankartı astı. Pankartı bakanlık demirlerine asan Türk Sağlık-Sen

Genel Başkanı Önder Kahveci hükümetin mutabakat metnindeki imzasının arkasında durmasını isteyerek çalışanlara yeni kazanımlar getirecek taslağın bir an önce bakanlar kurulunda imzalanarak yürürlüğe girmesini istiyoruz" dedi.

GÜVENCESİZ VE KURALSIZ ÇALIŞMAYA HAYIR!

Sözleşmelilerin kadroya geçirilmesi için son miting Türkiye Kamu-Sen tarafından 16 Nisan 2011 tarihinde düzenlendi. Binlerce kamu çalışanı Türkiye Kamu-Sen önünde bir araya geldi, alkış ve sloganlarla Abdi İpekçi Parkı'na yürüdü.

Mitingde kamu çalışanları; iş güvencesine sahip çıkmak, 4/B'li, 4/C'li köleliğe ve taşeronlaşmaya dur demek için tek ses, tek yürek oldu.

Mitingde konuşma yapan Türkiye Kamu-Sen Genel Başkanı İsmail Konuk, sözleşmeli personel çalıştırılmasının asıl istihdam biçimi haline geldiğini belirterek, "Kamuda aynı işi yapan, aynı özelliklere sahip ama farklı farklı statülerde çalıştırılan personel vardır. Bu çalışanlarımızın hiçbirinin sahip olduğu haklar, bir diğeri ile aynı

değildir. İdarecisi aynı, işvereni aynı, görevi aynı, yaptığı işi aynı ama hakları, maaşları, izinleri, bağlı oldukları kanunları farklı olan bir sistem olur mu? oluyorsa, bunun adına hukuk devleti denir mi? Kamu çalışanlarını bile ayırarak, farklı hukuki normlara tabi tutarak, ben adilim, haktan yanayım, bu ülkeyi iyi yönetiyorum diyebilir misiniz? " dedi. Çalışanların farklı istihdam modellerine tabi tutulmasının adının 'kamuda kargaşa ve kaos' olduğunu belirten Konuk, bu uygulamaların amacının kamudaki istihdam güvencesini yok etmek ve çalışanlarımızı köleleştirmek olduğunu kaydetti. Herkesi iş güvencesine sahip çıkmaya çağırarak Konuk, 4/C'li istihdam modelini de eleştirdi.

Konuk; " Türkiye Kamu-Sen olarak, gerçeği görüyor ve herkesi geleceğine sahip çıkmaya davet ediyoruz. Sırça köşklerde oturup, gerçekleri görmezden gelerek, kanunlar hazırlayıp, iş güvencesimizi elimizden alanlardan, aileleri parçalayanlardan, çocuklarımızı taşeron şirketlerin kölesi yapmak isteyenlerden, mutlaka hesap sorulmalıdır, değerli arkadaşlarım. Çalışanlarımızı bu açmazlardan kurtarmanın bir tek yolu vardır. O da iş güvencesidir; kadro verilmesidir. Lafı dolaştırmanın, eveleyip gevelemenin anlamı yoktur. Sorun ortada; çözüm bellidir. Artık hükümet bu meydandan yükselen haykırışa kulak vermelidir. İktidar bu sesi duyup, bir kere de hayırlı bir işe imza atmalıdır. Türkiye Kamu-Sen olarak, yolu açın, Çalışana hizmet edin, Zulme son verin, Hakkı teslim edin diyoruz" diye konuştu.

Mitingde, çocuklar geleceklerine sahip çıktıkları için Türkiye Kamu-Sen'e bağlı sendikaların genel başkanlarına çiçek verdi. ■

Sözleşmeli personelin DİLEKÇESİ DE HAZIR

Kamuda kadro umuduyla çalışan sözleşmeliler, kanun hükmünde kararnamenin yayımlanmasıyla, dilekçe verip kurumlarına başvuracak. Türk Sağlık- Sen de sözleşmeliler için kadroya geçirilme taleplerini içeren örnek dilekçe hazırladı

ANKARA

Yıllardır kamuda kadro umuduyla çalışan sözleşmeliler, kanun hükmünde kararnamenin yayımlanmasıyla dilekçelerle kurumlarına başvuracak. Türk Sağlık-Sen de sözleşmeliler için kadroya geçirilme taleplerini içeren örnek dilekçe hazırladı. Sözleşmeli personele kadro verilmesi ile ilgili kanun hükmünde kararnamenin yayımlanmasının ardından kamuda 4/B statüsünde çalışanların kadroya alınmasıyla ilgili süreç başlıyor.

657'YE GEÇİCİ MADDE EKLENDİ

Kararnamenin yayımlanması sendikaları da harekete geçirdi. Türk Sağlık-Sen, sözleşmeli personelin başvurularını kolaylaştırmak amacıyla örnek dilekçe hazırladı. Kadroya geçirilmeyi talep eden sözleşmeli per-

NİHAYET **KADRO**

TOPLU GÖRÜŞMELERDE, ALANLARDA VE YAPTIKLARI ÇEŞİTLİ TEMASLARDA YILLARDIR SÖZLEŞMELİLERİN SORUNLARININ TEK ÇÖZÜMÜNÜN KADRO OLDUĞUNU VURGULADIKLARINI BELİRTEN TÜRK SAĞLIK-SEN GENEL BAŞKANI ÖNDER KAHVECİ, NİHAYET YAYIMLANAN BU KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME İLE SÖZLEŞMELİ PERSONELİN KADROLARINA KAVUŞACAKLARINI SÖYLEDİ.

4 Haziran 2011 tarihinde Türk Sağlık-Sen'in yılları kapsayan sözleşmeli memurların kadroya geçirilmesi mücadelesi, sözleşmelileri kadroya geçiren kanun hükmünde kararnamenin yayımlanmasının ardından başarı ile sonuçlandı.

4/B'li sözleşmeli personel ve 4924'lü sözleşmeliler 04 Haziran 2011 tarih ve 27954 Sayılı Mükerrer Sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe Kanun hükmünde kararnama ile kadroya kavuşmuş oldu.

Aile Hekimliği uygulamasına geçilmesi ile birlikte Aile Hekimliği uygulamasında görev alan sözleşmeli personel de bu kapsama

dahil edildi. Kadro için herhangi bir şart aranmadı. Sadece KHK yayını tarihinde sözleşmeli olarak çalışması ve kurumlarına dilekçe ile başvuru yapması yeterli oldu. Kararnamenin yayımlanması sendikaları da harekete geçirdi. Türk Sağlık-Sen, sözleşmeli personelin başvurularını kolaylaştırmak amacıyla örnek dilekçe hazırladı.

Kadroya geçirilmeyi talep eden sözleşmeli personel, dilekçeye ad ve soyadlarını yazıp imzalayarak çalıştıkları kurumlara teslim edecek. Örnek dilekçede, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4/B Maddesi ile 4924 Sayılı Kanun Uyarınca Sözleşmeli Personel Pozisyonlarında Çalışanların Memur Kadrolarına Atanması

Amacıyla Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnama ile sözleşmelilerin kadroya geçirilmesi için 657 sayılı Kanuna geçici bir madde eklendiği belirtildi.

Kadroya geçmek isteyen sözleşmeli memurların 30 gün içinde kurumlarına yazılı olarak başvurmaları gerektiğinin düzenlendiği ifade edilen dilekçede, yasal düzenleme çerçevesinde dilekçe sahibi sözleşmeli personelin memur kadrosuna geçirilmek için gereğinin yapılması talebine yer verildi.

Türk Sağlık-Sen Genel Başkanı Önder Kahveci, yaptığı açıklamada, sözleşmeli personele kadro

verilmesi için yıllardır mücadele ettiklerini söyledi. Toplu görüşmelerde, alanlarda ve yaptıkları çeşitli temaslarda yıllardır sözleşmelerin sorunlarının tek çözümünün kadro olduğunu vurguladıklarını belirten Kahveci, nihayet yayımlanan bu kanun hükmünde kararname ile sözleşmeli personelin kadrolarına kavuşacaklarını söyledi.

Kahveci, şunları kaydetti: “Yıllardır mağdur olan sözleşmeli personel için sevinirken bu sevincimiz buruk kalmıştır. Çünkü 4/C’li geçici çalışanlar ve vekil ebe-hemşireler bu düzenlemenin dışında bırakılmıştır. Keşke 4/C’li geçici çalışanlar ve vekil ebe-hemşireler de kadroya alınsalardı. Bu kararlar birlikte, sayıları 200 bin civarındaki sözleşmeli personel yoğun bir şekilde kurumlarına başvuracaktır. Bu süreçte sendika olarak sözleşmeli personele kadro için başvurmalarında yardımcı olmak için örnek dilekçe hazırladık. Bu dilekçelerle kurumlarına başvuracak sözleşmeliler için kadroya geçirilme süreci de başlamış olacak.” Sağlık Bakanlığı’nın 9 Haziran’da yayınladığı genelge ile kadroya geçmek isteyen sözleşmeli personellerden dilekçelerinin dışında

Adil Sicil Kayıt Belgesi, askerlik durum belgesi, sağlık raporu ve nüfus kayıt örneği istedi. Türk Sağlık-Sen Bakanlığa bir başvuru yaparak söz konusu belgelerin istenmemesini, özlük dosyalarından temin edilmesini talep etti.

Başvuruda sözleşmeli personelden istenen belgelerin tamamının sözleşmeli personellerin işe başlarken kurumlara verdiğine dikkat çekildi. Bu belgelerin çalışanların şahsi dosyalarında olduğu ifade edildi.

Başvuruda şahsi dosyalarda bulunan söz konusu belgelerin tekrar istenmesinin hem sözleşmeli personeli, hem de kurumları ikinci kez meşgul edeceği belirtildi. Söz konusu nedenlerle genelge ile istenen belgelerin sözleşmeli personelin şahsi dosyasından temin edilerek personelden istenmesi için gerekli düzenlemenin ivedilikle yapılması istendi. Sağlık Bakanlığı başvuru üzerine, 11 Haziran’da bir duyuru yayımlayarak Sözleşmeli personelin kadroya geçirilmesi işlemlerinde personelden istenen belgeler konusunda tereddütler oluştuğunun görüldüğünü belirtti.

Bu çerçevede, kadroya geçecek

personelin özlük dosyasında bulunan belgeler üzerinden önceki duyuruda belirtilen işlemlerin yerine getirileceğini belirtti. Yalnızca bu belgelerde eksiklik olması halinde ilgili personelden eksik belgeyi tamamlaması isteneceğini açıkladı.

VEKİL EBE HEMŞİRELER İLE 4/C’LİLERE DE KADRO VERİLMELİ

Sözleşmelilere kadro hakkı tanıyan Kanun Hükmünde Kararnamede vekil ebe hemşireler ile 4/C’lilerin kapsam dışı bırakılarak mağdur edildiler.

Türk Sağlık-Sen vekil ebe hemşireler ile 4/C’lilere de kadro verilmesi için Devlet Personel Başkanlığı’na ve Maliye Bakanlığı’na başvuru yaptı. Yapılan başvuruda 4 Haziran’da yayımlanan Kanun Hükmünde Kararnamede sözleşmeli memurların kadroya atanmasının düzenlendiği ifade edildi.

Başvuruda Kanun hükmünde kararnamede hizmet sözleşmesi imzalamak suretiyle kamuda görev yapan 4/C’li personeller ile vekil ebe/hemşirelerin bu kapsama alınmayarak mağdur edildiklerine dikkat çekildi.

Vekil ebe-hemşireler ile 4/C’lilerin kadroya geçme hakkından mahrum bırakılmasının Anayasamızın eşitlik ilkesine aykırı olduğu belirtildi.

Söz konusu kamu çalışanlarının memur kadrosuna geçme hakkından faydalandırılmamasının her türlü hukuki-vicdani ve mantıki temelden uzak bir uygulama olduğu açıkça görüleceği gibi bu durumun aynı zamanda “idarenin Yeknesaklığı” ilkesine de ters düştüğü ifade edildi.

Başvuruda 4/C’liler ile vekil ebe

ve hemşirelerin de memur kadrosuna geçirilmesi için gerekli yasal değişikliğin ivedilikle yapılması istendi.

Yapılan başvuru ile ilgili bir değerlendirme yapan Genel Başkanımız Önder Kahveci “Sözleşmelileri kadroya geçiren kanun hükmünde kararnamede Vekil ebe-hemşireler ile 4/C'lilerin kapsam dışı bırakılması ciddi bir eksikliktir. Sendikamız vekil ebe hemşireler ile 4/C'lilerin de kadroya alınması için yoğun bir mücadele gösterecektir. Maliye Bakanlığı ile Devlet Personel Başkanlığı'na başvuru yaparak bu süreci başlattık. Bizim isteğimiz kamuda tüm çalışanların kadrolu olmasıdır. Bundan sonra da asla sözleşmeli personel alımı yapılmamalıdır.” dedi.

VEKİL EBE HEMŞİRELERE VE 4/C'LİLERE KADRO İÇİN İLK EYLEM YAPILDI

Kanun Hükmünde Kararnamede kapsam dışı bırakılan sözleşmeliler, 4/C'liler ve Vekil ebe hemşirelere de kadro verilmesi için ilk eylem Türkiye Kamu-Sen tarafından 9 Haziran 2011 Perşembe günü Maliye Bakanlığı önünde yapıldı. Eylemde 300 bin sözleşmeli personelden, 110 binini kadroya geçirmediklerini vurgulayan Türkiye Kamu-Sen Genel Başkanı İsmail Koncuk, 110 bin sözleşmeli personel şaşkınlığa uğradığını, büyük bir hayal kırıklığı yaşadığını belirtti. Genel Başkan İsmail Koncuk açıklamasını şöyle tamamladı: “Mademki; sözleşmeli personel uygulaması doğru değildir; o zaman neden tüm sözleşmeli personeli kadroya geçirmediniz ve ayrımcılık yaptınız? Sözleşmeliler içinde; İl Özel İdarelerinde Çalışanlar Belediye Çalışanları Üniversite 4/B Çalışanları TRT Çalışanları 4/C'li TÜİK Çalışanları 4/C'li Özelleştirme Mağdurları,

4/C'li DSİ Çalışanları, Et ve Balık Kurumu Çalışanları Denizcilik Müsteşarlığı Çalışanları, Ulaştırma Bakanlığı Çalışanları, TMO Çalışanları, TİGEM Çalışanları, DHMİ Çalışanları, Gençlik ve Spor Uzmanları, TUREM Çalışanları, Usta Öğreticiler, Vekil Öğretmen, Ebe ve Hemşireler, Vekil İmam-Hatipler, Fahri Kuran Kursu Öğreticileri, TOKİ Çalışanları Üvey evlat mıdır?” şeklinde konuştu.

Kanun Hükmündeki Kararnamede kapsam dışında bırakılan tüm personele kadro verilmesi gerektiğini belirten Koncuk sözlerine şöyle devam etti: Türkiye Kamu-Sen olarak, kamu kesimi başta olmak üzere, tüm ülkemizde

istihdam anlayışının güvenceli, sürekli ve uluslar arası sözleşmelerdeki “düzgün iş” kavramına uygun hale getirilmesini istiyoruz. Artık, günübirlik uygulamalarla yapılan iyileştirmelerin, sorunun geneline yönelik kalıcı bir çözüm getirmediği görülmelidir. Buradan yetkililere sesleniyoruz: KHK kapsamı dışında kalan tüm personeli, istisnasız olarak kadroya geçirin ve derhal bu hatayı telafi edin! Bundan böyle, bir daha kamuya sözleşmeli ve geçici personel almayın! Mücadelemiz, kamuda güvencesiz, sözleşmeli, geçici, vekil, ücretli ve kısmi zamanlı personel çalıştırılması son buluncaya kadar sürecektir. Haklıyız, Kararlıyız, Kazanacağız!” ■

EBE ve HEMŞİRELER ANILARDA BULUŞTU

Yahya Kemal, “öm-rümüz anılardan oluşmuştur. Ömrü ileriye doğru uzatmak pek elimizde olmadığına göre kendimizi geçmişe verip uzun yaşamalıyız.” der. Türk Sağlık-Sen’de anılarınızı geleceğe taşıyın diyerek aslında geçmiş bir daha hatırlayın demek istedi.

Her şey yaşandı ve bitti yerine ben bunları yaşadım demek fark etmektir. Zihinden kaleme yeni bir yolculuk başlatarak çekilen çileyi, sevinci, hüznü yazmak güzeldir. Geçici anların yerine ebediyen kalıcı olacak bir anı bırakmak gereklidir.

Türk Sağlık-Sen’de bunlara ve-sile olmak için güzel bir etkinliğe,

anı yarışmasının altına imza attı.

Anı yarışmasına da genç yaşta göreve başlamasının korkusunu yaşarken, ilk defa gittiği diyar-larda cesareti ve sevgisiyle tüm badireleri atlatan, yaptıracağı ilk doğumun vaktini sağlık evindeki odasında bekleyenler ebe ve hemşirelerimiz ile başladı.

Dereceye girenlere ödülleri Ankara’da düzenlenen bir törenle takdim edildi. Salonda sonuçlar açıklanırken büyük bir heyecan yaşandı. Dereceye giren anıların sahipleri anılarının sıralamadaki yerini salonda öğrendi.

Sunumunu Genel Başkan Yar-dımcımız Abdurrahman Uysal’ın yaptığı ödül töreninde ilk olarak

Türkiye Kamu-Sen Kadın Kolları Başkanı ve Sendikamız Genel Başkan Yardımcısı Leyla Polat bir konuşma yaptı. Polat ko-

nuşmasında Türkiye Kamu-Sen olarak bayan üyelere yönelik faaliyetleri aralıksız olarak sürdürdüklerini kaydetti. Polat ayrıca tüm bayan kamu çalışanlarının sendikal mücadelede yer alması gerektiğine dikkat çekerek “Biz sendikal faaliyetlerde erkeklerden daha çok yer almalıyız. Sadece üye olmakla kalmamalıyız. Çünkü biz Türk kadının temsilcisi ve ümidiz. Bu ümidi boşa çıkarmamalıyız.” dedi.

Leyla Polat'ın ardından Genel Başkan Önder Kahveci bir konuşma yaptı. Genel Başkan konuşmasında Türkiye’de 110 Bin hemşire 50 Bin ebe’nin hizmet ürettiğine dikkat çekerek “Bize düşen onların sorunlarını çözül-

mesi için mücadele etmek, özel günlerinde onları hatırlayarak düzenleyeceğimiz etkinliklerde yüzlerindeki tebessüme katkıda bulunmaktır. Tebessüm için düzenlemiş olduğumuz anı yarışmasını bize ulaştırdıkları anılarla anlamlandıran tüm ebe ve hemşirelerimize teşekkürü bir borç biliyorum.” dedi.

Genel Başkan Kahveci sözlerini şöyle sürdürdü: Her hayat bir hikâyedir denilir. Her hayat bir hikâye ise her anıda bu hikâyenin içindeki can alıcı kısımları oluşturan yaşanmışlıklardır. Sendika olarak düzenlediğimiz bu anı yarışmasının da hepimizin hikâyesinde en güzel şekilde yer alacağını düşünüyor, bu güzel

anıda bizimle birlikte olan herkese teşekkür ediyorum.

Önder Kahveci’nin konuşmasının ardından Türkiye Kamu-Sen Genel Başkanı İsmail Koncuk’ta bir konuşma yaparak çalışanları bu tür organizasyonlarda bir araya getirmenin önemine dikkat çekti. Sağlık çalışanların sayısız anılarla dolu bir çalışma yaşamı olduğuna da değinen Koncuk, Türk Sağlık-Sen anı yarışmasını düzenlediği için teşekkür ettiğini ifade etti.

Protokol konuşmalarının ardından yapılan ödül töreninde dereceye giren ebe ve hemşirelere ödülleri takdim edildi. ■

DERECEYE GİREN ESERLER

1	Şule Yüksel Yılmaz	Devletin Rengi	Malatya
2	Neslihan Yiğit	Arafta Volta	Trabzon
3	Hatice Acar	Bir Sevdadır Türkiyem	Kütahya
4	Şennur Demirtaş	Ben Hemşireyim	Çanakkale
5	Gülşah Şahin	Uzattığım Bir El	Van
6	Fatma Küçük	Aylar Sonra Omuzumdaydı	Kayseri
7	Nurten Kasap	Çınar Bebeğin Hayat Mücadelesi	İzmir

Yarışmada juri tarafından birinci seçilen “Devletin Rengi” adlı anı, eserin sahibi Şule Yüksel Yılmaz tarafından okundu.

DEVLETİN RENGİ GRİ

■ Şule Yüksel Yılmaz

Malatya'nın yine yağmurla geçen bir mart ayındayız. Köy lojmanımın küçük pencerelerine yağmur damlaları vuruyor. Vuran her damla düştüğü yerde minik yollar oluşturarak camdan süzülüyor. Kerpiçten, toprak damlı, düzensiz sıralı evlere, gübreliklere bakıyorum elimi yanağıma dayamış.

Gözlerimi oğluma çeviriyorum sonra. Yanımdaki divanda uyuyor. Öylesine masum, öylesine yaşamdan bi haberki bebeğim. Bazen onun yerinde olmak istiyorum. Birden bir hüznün çöküyor içime. Süzülen damlalarla birlikte

gözlerimde doluyor. Gözyaşlarım yağmura eş, damlalara kardeş. Yanağımdan aşağı akıyor yaşlar.

Uzun yıllar yoğun bakımda, ilerleyen zaman içinde bir o kadar da köylerde çalışan bir sağlık elemanıyım. Bir çok zaman gözümlün önüne gelip gelip gitmeyen, ya da rüyalarımın giren hastalarım ve de vakalar oldu. Hatırlarken gülümsediğim ya da beni ağlatan olaylar.

Altın küpeler geliyor gözümün önüne, kulaklarından sallanan. Omuzlarına dökülmüş simsiyah, dalgalı saçlar. Arasında bilinçsizce açıp kapadığı göz-

kapakları, koyu yeşil gözleri. Güzel, genç bir anne yüzü. Yaşı 19. Sezeryan komplikasyonu ile acilden getirilmişti yoğun bakıma. Sepsismiymi? Öyle kısa kaldı ki ve öyle uzun zaman oldu ki tanısını hatırlayamıyorum.

Ama onun o yosun yeşili gözlerini, kapıda doktor hastayı kaybettiğimizi söylediğinde o babayığit, delikanlı kardeşinin "bacım" diye haykırarak bayılışını unutamıyorum. Ne genç annenin yüzü, delikanlının sesi kulaklarımdan hiç gitmiyor.

Arrest oldu, entübe ettik. Kalp masajı, tüm o kadar müdahale,

ilaçlar, ama olmadı. Kaybettik. Ağladım. Tüm yoğun bakım personeli, hepimiz ağladık. Elimizden başka hiçbir şey gelmedi.

En çok rahmet hastanelere yağarmış derler.. Çünkü en içten ahlardan yayılır gökyüzüne. Günahlar yaralı, hasta bedenlerden dökülür yaprak yaprak. Günahattan arınmış temiz ruhlar dua ederler burada ve dualar buradan hemen ulaşır güzel Rabbimize. Biliyorum. Hep böyle hissederdik içimizde.

Yüksekten düşen C4 fraktürü Hakan'ım. 23 yaşında. Yatağa bağımlı. Yüz kaslarından başka hiçbir yerini oynatamayan. Tüm vücudu felç. Yanına çağırıp boynunu kaşıtan; çünkü kendi kaşınamayan. Dudak okumayı bize öğreten. Gözleriyle konuşan. Trakeostomili. Boğazının ortasında bir delik. Hortumlarla respiratöre bağlı nefes alan. Her yanında kablolar, probalar, kataterler. Altını değiştirir, yemek yedirir, traş eder, banyo yaptırırız. Bir gün yine yıkıyorum Hakan'ımı personelle. Sıcak su uzakta kovaya koyup taşıyoruz sırayla. Getirene dek su iletiriz tabii.

Birşey söylüyor ama anlayamıyorum. Dudakları kıpır kıpır. Eğilip kulağımı ağzına doğru yaklaşıyorum. "Ne var Hakan? bir daha söyle" diyorum. Fısıltılarının arasından nihayet anlayabiliyorum ne dediğini. "3 aydır sıcak suya hasretim" diyor.. Ellerim titriyor, yüreğim titriyor, onunla birlikte üşüyorum. Hani bedeni hiçbir şey hissetmiyordu? Perdenin arkasına geçip ağlıyorum. Elimden başka hiçbir şey gelmiyor. 19 yaşındayken tanıdığım, AML hastası can arkadaşım Cerenim" Allahtan geldi, başımın üstündedir hastalığım, şikayetimin yok" diyor. Başında bekliyor, ona

bakıyor, kanımı bile veriyor ama kurtaramıyorum. 21 yaşında melek olup uçuyor. Ben ağlıyorum, elimden başka hiçbir şey gelmiyor. 7 yaşındaki hidromakro sefali+cam bebek sendromlu Furkan'ım hiç yataktan kalkmadan, hep canı acıyarak, sürekli kırılan kemiklerle geçiriyor ömrünü. Ve sonra sonsuzluğa kanat açıyor. Ben ağlıyorum. Elimden başka hiçbir şey gelmiyor. Ve yüzlercesi.. yüzlerce can.. yüzlerce öykü.. Nasıl yaşarsanız öyle ölürsünüz kutsal söz gereği, yoğun bakım yatağında, gözleri kapalı, başıyla "karo, kupa" diye diye kağıt oynayarak can veren yaşlı amcamın haline ağlıyorum. Elimden başka hiçbir şey gelmiyor.

Ve sonra uzun yıllar Araştırma Hastanesinde, yoğun bakım ünitesinde, steril ortamlarda çalıştıktan sonra birde baktım ki tamamen nonsteril köylerdeyim. Üstelikte depolar dolusu malzemelerin içinden, en gerekli tıbbi malzemelerin bile bulunmadığı sağlık evlerine düşmüştüm. Çaresizdim, şaşkındım. Ama ağlamadım.

Yoğun bakımda onca hastalık, dert, cefa gördükten sonra öyle olduk olmadık her sıkıntıda ağlamak ayıp gelirdi bana, suçmuş gibi gelirdi. Orda yatan gariplerimin ya da kapıda bekleyen ailelerinin sıkıntıları, dertleri yanında benimki de ne ki? Elem mi ki? derdim. Ağlamazdım. Cama vurmuş yumruğunu, üstü başı kan.. gecenin bir yarısı hem sarhoş, hem agresif yaralımın kollarının her yanına karanlıkta, el feneriyle dikişler attım. İteklendim, küfürler etti, zoruma gitmedi, ağlamadım.

Günlerce susuz, elektriksiz kaldım. Çeşmelerden eşekle su taşıyıp banyo yaptım. Ağlamadım. Okullarda bit taraması

yaparken bitlendim, üstelik köylü dayılarım yollarımı kesti sen benim çocuğumda bit nasıl bulursun? diye. Ben sınıfta "kepek ilacı yazıyoruz çocuklar" demişim, arkadaşlarının yanında rencide etmemişim, açıklamamışım reçeteyi alınca eczaneden söylemişler. Kimseye halimi doğru dürüst anlatamadım. Yinede ağlamadım.

Kaç bayram memleketime gidemedim, beni babasız büyüten anacığımın mübarek ellerini öpmeden köyde kalıp çalıştım. Kimsesiz bayramlar yaşadım. Ağlamadım. Haftasonu da dahil çalıştığım için gelinlik provasına gidemedim. Düğün günü memlekette gelinliğim üstüme olmadı, gelinlikle baba ocağımdan çıkamadım. Ağlamadım. Köyde oturmayan, sağlıkevinin kapısına mercedesle gelip "Beni burada oturuyor" diye göster, yeşil kart alacam" diyen iri yapılı amcamın evraklarını imzalamadım. Tehditler atarak, ağzından etrafa tükürükler saçarak dövmek için üstüme yürüdü, üstelik 7 aylık hamileydim. Ağlamadım. Eşim şehirde, ben köyde ideallerim uğruna evlilik hayatım felç oldu. Ağlamadım. Böbrek taşından acile kaldırılan, hastaneye yatırılan

eşimin başına gidemedim çünkü o saatte köyde araba yoktu. Ağlamadım. 1 yaşındaki çocuğumu hastanede dizanteri teşhisiyle, kolunda serumuyla refakatçisiz, tek başına bırakıp mesaiye yetiştim. Sahada dağ köylerine aşırıya çıktım. Başka bebeklere sağlık götürmek için. Oğlumu aklıma getirmeden yutkuna yutkuna çalıştım. Buna da ağlamadım.

Yeni atandığım sağlık evinde, camları kırık, kediler binanın içinde geziyor. Boş içki şişeleri, çöpler, toz toprak, pislikler... Üzerimde falan filan marka kot, tişört. Örgülü saçlarım belimde. Maske yok, eldiven yok. Girdim içeri, çuval çuval çöp toplayıp attım ellerimle. Ellerim kesildi, kanadı. Baticon yoktu, suyla yıkadım. Ağlamadım. Allerjik rinitim var. Aksıra tıksıra, öksüre tüküre 3günde tertemiz ettim sağlık evimi. Şehirden köy arabasıyla kovalar, temizlik malzemeleri taşıyarak. (Oysa

nasıl farklı çiziliriz karikatürlerde öyle değil mi? Filmlerde, kliplerde nasılda değişik gösteriliriz? Ya koca koca göğüslü, açık saçık yakalı, mini mini etekli, abartılı makyajlı.... Saçlarda mutlaka sarı. Cinsellik objesi, aptal dişi.. Ya da korku filmlerinde kötü karakter, şişman, kıvrıkcık saçlı ve gözlüklü.. Asık suratlı, hain, çirkinmi çirkin.. Elinde koskocaman bir enjektör.. Öcü, cadı hemşire..) Bu arada "ebe gelmiş" duyan geliyor, duyan geliyor. Gebe geliyor muayeneye, yaralı geliyor pansumana, tarihi çoktan geçmiş bir torba ilaçla yaşlı nineler, dedeler geliyor. "Hele şunları bana bir anlat" diye. Tekrar tekrar anlatırsın, yazarsın. Yaşlıdır duymaz, anlamaz, duysa da unuttur. Tekrar tekrar anlatırsın. Üstüm başım toz, pislik, alnımdan terimi sile sile "Malzemem henüz yok" dediğimde asılan suratlar... Amcasının oğlunun iğnesini kendisine yapmam için benimle kavga eder amcalar, teyzeler.. Yap-

mam, beddua ede ede giderler.. Hiçbirinde ağlamadım.

Lojmanımın ve sağlık evimin dört tarafı çevrili koskocaman bahçeydi. Yani toprak, taş yığını, adı bahçe.. Taşları topladım, çöpleri topladım, günlerce sıcak tepemde yabani otları yoldum. Alerjiden ellerim, yüzüm gözüm şişti. Ağlamadım. Araba bulamadım köyden ilçeye bilmem kaç kilometre yol yürüdüm. 6Yıl boyunca sağlık evinden kağıt üstünde, icaben sağlık ocağına dönüştürülen ama her nedense benden başka personel verilmeden bu binada tüm evrak işini, tamirini, ödemelerini yaparak, kırılan camı, bozuk musluğu, patlayan borularıyla, su basmalarıyla uğraşarak.. hastama, gebeme, bebeğime baktım. Ağlamadım. Köy yollarında araç çamura saplandı, kara saplandı. Kilometrelerce yol yürüdüm. Köpeklerden, kurtlardan korkarak.. derele- rin içinden yarı belime dek gelen

sulardan geçtim, eksik aşımı bırakmadım,gebelerime baktım. Hiç zor gelmedi. Ağlamadım. Mayii askım yoktu, pamuğum, gazlı bezim, baticonum.. Hastanelerden gidip valvar yakar malzeme aldım. Olmadı paramla aldım. Sağlık evimi temizlemiştim ama boya gerekiyordu. Daha maaş bile alamamıştım. Borç aldım boya aldım sağlık evime. Renk renk.. Duvarları uçuk mavi, kapıları beyaz, 1969dan kalma kartex dolabımı,camları olmayan gazete kağıdıyla kapak yaptığım ilaç dolabımı civciv sarısına boyadım. Sıra pencerelerime geldi. Dedim ki içimden; buraya gelen hastalarım mutlu olsun, iyileşmeye umutlu olsun. Bu kelebekler kadar renkli, neşeli, cıvıl cıvıl oda yüreklerinde bir yerlere konsun, huzurlu anılarına dokunsun. Ağrılarını, acılarını unutsunlar. Onlar renklere bakarken ben iğnelerini, pansumanlarını yapıyorum.Renklerin ahengine dalsınlar. "Acıttı" demesinler.

Benimde içim acımasın, üzül-meyeyim" acıttım" diye. Ve her pencereden baktığımda köyümü, bu toprak evleri,gübrelikleri,arabasız,susuz,elektriksiz günleri,çeşmeden su taşımaları,eşek üstünde odun getirmeleri unutayım...

Pembeye boyayayım dedim pencerelerimi. Pembe çerçeveli gözlüklerle baksın sağlık evim köyüme, dünyama.. Fırça elimde neşeyle boyadım ve nihayet işim bitti.. yüzüme kocaman gülücükler yayıldı.Yorgundum, pistim, her yanıma ağrıyordu.Üstüm başım,o uzun saçlarım, elim kolum boyaydı, keskin koku genzimi cayır cayır yakıyordu.Falan filan marka kotumu artık çöp'e atacaktım.. Olsundu.. küçük mavi şirinlerin yaşadığı mantardan evler kadar sevimli olmuştu evim. Evet benim evim. Sağlık evim.. Her yer tertemiz

olunca ertesi güne bembeyaz formamı da giydim. Zaten şirinlerde beyaz tulumlar giymiyor muydu? kendimi şirine gibi hissettim.

Bir hafta kadar sonra, daha boya kokusu geçmeden belediyeden görevli boya ustaları geldi."Ebe hanım,yazı geldi sağlık evini boyayacağız" dediler. " Sağolun ama geç kaldınız,ben boyadım" dedim gülerek. İçeri girdi adamlar,ellerindeki poşetlerde boyalar, fırçalarla.. Eleştiren, beğenmeyen, aşağılayan gözlerle baktılar gökkuşağına dönmüş odalarımı "Bu olmaz, böyle olmaz ebe hanım" dediler."Nasıl olmaz? ne olmaz?" dedim şaşırarak. "Bu renk olmaz, hiç bu renk devlet dairesi olur mu? Devletin rengi bu olur mu? Bize boya yolladılar, boyayacağız" dediler. "Para verdim beyler, abiler" dedim. "Daha maaş bile almadım". "Borca alıp boyadım. Biliyorsunuz burası çöplüktü, bakın mis gibi yaptım, emek verdim" dedim." Daha yeni kurudu, yazıktır, gınahtır bu boyaları saklayalım,benim boyadığım yerler kirlenince bunlarla boyarız,israf olmasın ,ziyan olmasın" dedim. Ne dedimse dinletemedim. Odalara daldılar. Elllerinde boya kutuları, ellerinde fırçalar.. Fırçaları boyalara batırıp

batırıp kapılarıma, pencerelerime sürdüler. Fırçaların her bir darbesi yüreciğime bıçak gibi, ok gibi saplandı. Gidip geldikçe fırça darbeleri kalbimi neşterliyorlar sandım. Aşağı yukarı sürüldükçe uçları sanki zımpara sürüyorlarmış gibi hissettim düşlerime. Sanki gözlerime, sanki gönlüme, sanki hayallerime sürdüler koyu grileri, koyu kahverengileri.. Umutsuz,mutsuz,rahatsız renklerle gökkuşağımı yok ettiler..

Artık bu yalnız köyde camlarımdan dışarı bakamıyorum. Bak-samda pembe hayaller kuramıyorum. Kendimi mutlu yada umutlu hissedemiyorum.Otoritenin mutlaka sevimsiz,kasvetli, sıkıcı bir rengimi olmalı?Pembe olabilir bu kadar mı kötü?Devletin rengi mutlaka asık suratlı mı olmalı?Devletin rengi neden gri olmalı?

İşte o zaman.. yoğun bakımdan sonra.. yıllar sonra.. İşte o zaman..Tiner kokan ellerimle, tiner kokan saçlarımla başımı ellerimin arasına alıp, bahçeye çıkarak yere çöktüm. Sonrasında başımı da beyaz formalı dizlerimin arasına gömüp, ağladım, ağladım, ağladım.. Elimden başka hiçbir şey gelmedi. ■

İKİ DAKİKADA BİR İCRALIK OLMAK

Zor yıllar geçiriyoruz. Özellikle çalışan kesim, emekliler, küçük esnaf, işsizler; kısacası dar ve sabit gelirliiler açısından, yaşanan gelişmeler son derece dramatik bir hal alıyor. Yüksek reel faizler nedeniyle ülkemize akın eden sıcak para, son 8 yıl içinde, önceki 80 yılda alınan borçlardan daha fazla borçlanılması, 185 milyar doları bulan ithalat, ülkemiz ekonomisini bir balon gibi şişiriyor. Bazı kesimler de bu şişkinliği büyüme olarak kabul ediyor.

İki kişinin yaşadığı bir ülke düşünelim. Bunlardan birisinin yıllık geliri 100 bin dolar; diğerinki ise bin dolar olsun. Bu ülkede fert başına düşen gelir 50 bin 500 dolar olur. Ama adalet olmaz; insani gelişme olmaz. Açıklanan son verilere göre Türkiye,

ekonomik gelişmişlik bakımından dünyada 16. sırada... Ancak Birleşmiş Milletler'in İnsani Gelişmişlik Endeksi'nde kendisine 83. sırada yer bulabiliyor. Bu da ülkemizdeki ekonomik adaletsizliğin ne boyutta olduğunu en açık biçimiyle ortaya koyuyor. Türkiye Kamu-Sen'in, Maliye Bakanlığı, TÜİK, OECD, Merkez Bankası, Hazine Müsteşarlığı, DPT gibi kuruluşların resmi verilerinden yola çıkarak hazırladığı hazırladığı "Türkiye'nin Sosyo-Ekonomik Durumu" adlı raporda, Türkiye'nin

içinde bulunduğu sosyal ve ekonomik durum, geçmiş yıllarla karşılaştırmalı olarak masaya yatırıldı.

Raporda Türkiye'nin özellikle borçlanma, faiz ödemeleri, dış ticaret açığı ve cari açık gibi konularda son derece kötü durumda olduğu ve bu durumun gelecek için tehlike arz ettiği belirtildi.

Buna göre, 2002 yılında 221 milyar Dolar olan Türkiye'nin toplam borç stoku 518,6 milyar Dolara

AÇIKLANAN SON VERİLERE GÖRE TÜRKİYE, EKONOMİK GELİŞMİŞLİK BAKIMINDAN DÜNYADA 16. SIRA-DA... ANCAK BİRLEŞMİŞ MİLLETLER'İN İNSANİ GELİŞMİŞLİK ENDEKSİ'NDE KENDİSİNE 83. SIRADA YER BULABİLİYOR. BU DA ÜLKEMİZDEKİ EKONOMİK ADALETSİZLİĞİN NE BOYUTTA OLDUĞUNU EN AÇIK BİÇİMİYLE ORTAYA KOYUYOR.

ulaştı. Raporda Türkiye'nin borç yükünün son 1 yıl içinde 30,7 milyar dolar arttığı tespit edildi. Bir yıllık dış ticaret açığı ise 72 milyar dolara dayandı. Cari açık 48,6 milyar dolar gibi sürdürülemez bir seviyeye çıktı.

Türkiye'nin içinde bulunduğu bu ekonomik tablonun vatandaşlara çıkan fatura ise şöyle oldu;

Türkiye Kamu-Sen Araştırma Geliştirme Merkezi Türkiye genelinde, 1724 çalışan üzerinde bir ankete göre Türk halkının %95,1'inin borçlu olduğu ortaya çıktı. "Borcum yok" diyenlerin oranı yalnızca %4,9'da kaldı.

Yapılan araştırmada katılımcıların %24,9'u; 20 bin TL ile 50 bin TL arasında borcu bulunduğunu beyan etti. 10 bin TL ile 20 bin TL arasında borcu olanların oranı %20,3 olarak belirlendi. 50 bin TL'nin üzerinde borcu olanlar ise %19,1 olarak tespit edildi. "Bin TL'den az borcum var" diyenlerin oranı ise %3,5'te kaldı. Araştırma sonucuna göre; Bin TL ile 5 bin TL arasında borcu olanların oranı %10,6. 5 bin TL ile 10 bin TL arasında borcu olanların oranı ise %16,7.

Bununla birlikte Türkiye Kamu-Sen Araştırma Geliştirme Merkezi'nin yaptığı çalışma TÜİK'in verileriyle de örtüşür vaziyette. Kurumun açıkladığı "Yaşam Koşulları Göstergeleri"ne göre de Türk halkının hali içler acısı. Buna göre vatandaşların büyük çoğunluğu borcunu ödemekte çok zorlanıyor.

Araştırmaya göre;

%29,3'ü borcunu ödemekte çok zorlanıyor. %62,5'i zorunlu harcama dışında hiçbir şekilde para harcayamıyor. %87,4'ü için tatil yapmak bir hayal. %82,1'i kırık mobilyalarını değiştire-

cek durumda değil.

Türkiye'de nüfusun %42,2'si çatısı akan, duvarları nemli, pencereleri çürümüş evlerde oturuyor. %42,9'u ısınamıyor.

Ekonomideki bu olumsuz durum;

Her dakika bir kredi kartı sahibinin borç batağına düşmesine, Her dakikada iki senedin protesto edilmesine, Dakikada 2 çekin arkasının yazılarak karşılıksız çıkmasına, Her iki dakikada 1 borçlu vatandaşın kredi borcunu ödeyemeyerek icralık olmasına neden oluyor.

Öyle ki Türkiye, gece-gündüz, bayram, tatil demeden;

Her dakika tam 57 bin 78 Dolar daha borç alıyor, Dakikada 61 bin 263 Dolar faiz ödüyor, Dış ticarete dakikada 136 bin 225 Dolar açık veriyor, Bir dakikada tam 92 bin 466 Dolar cari açık ortaya çıkıyor ve ekonomik olarak iflasa sürükleniyor.

Borç, olumsuz yaşam koşulları, artan icralar karşısında kamu çalışanlarının hali de hiç iç açıcı değildi.

12 aylık ortalamalara göre; memur maaşlarındaki yıllık ortalama artış %4,46 olarak hesaplandı. Gıda ve kira endeksi ise ortalama

%6,71 arttı. Bu rakamlara göre 2010 yılında memur maaşları %2,25 oranında eridi.

2010 yılında ortalama memur maaşı 1.405 TL oldu. 2010 yılında en düşük dereceli memurun maaşı 1.083 TL'de kaldı. 2010 yılında açlık sınırı 1.153 TL olunca; en düşük dereceli memur maaşı, açlık sınırının altında kaldı. 2002 yılı 100 baz alındığında son 8 yılda memurun alım gücü %23 azaldı.

2010 yılında en düşük memur maaşı, açlık sınırının 70 TL altında kaldı. 2010 yılında ortalama memur maaşı ile yoksulluk sınırı arasındaki fark 103,5 TL olarak belirlendi.

Ortalama maaş alan bir memur, maaşının %49'unu gıdaya, %35'ini kiraya ayırmak zorunda. 1.405 TL maaş alan bir memur, ailesinin ulaşım, su, ısınma, aydınlanma, temizlik, haberleşme, giyim gibi zorunlu giderlerini 225 TL ile karşılamak durumunda kaldı. Uygulanan ekonomik politikalar, düşük ücretler ve reel olarak azalan maaşlar sonucunda memurlarımız açlığa ve yoksulluğa mahkûm edildi. Kamu görevlilerinin yalnızca %18'i açlık ve yoksulluk sınırının üstünde maaş alıyor. Kamuda çalışanların %82'si ya açlıkla ya da yoksullukla mücadele ediyor. ■

KURUMSAL DALKAVUKLUK ve YAN ETKİLERİ

DALKAVUKLUK GEREK SARAYDA GEREKSE ZENGİN KONAKLARINDA BİR MESLEK OLARAK SÜRDÜRÜLMÜŞ ANCAK GÜNÜMÜZDE BİR HAYAT TARZI OLARAK TOPLUM HAYATINDA, YÜKSELME VE İTİBAR GÖRME ARACI OLARAK BÜROKRASİDE YERİNİ ALMIŞTIR. GEÇMİŞTE DALKAVUKLUK, TOPLUMSAL HAYATI VEYA DEVLET İDARESİNİ ETKİLEMEYEN, LOKALİZE OLMUŞ BİR MESLEK ALANI VE MİZAH KONUSU İKEN; GÜNÜMÜZDE, HAYATIMIZI VE DEVLET İDARESİNİ İSTİLA EDEN KAYGI VERİCİ BİR DURUM OLARAK YAŞANMAKTADIR.

■ Durdu Güneş

Dalkavukluk aşağılayıcı bir kavram olarak kullanılmakla birlikte, geçmişten günümüze şekil değiştirerek varlığını devam ettirmektedir. Çıkar sağlamak amacıyla başkalarına saygı ve hayranlık gösterisi yapmak, yaranmaya çalışmak, dalkavukluğun en belirgin niteliklerindendir. Osmanlı sarayında “muhasip” sohbet eden, “nedim” birlikte yenilip içilen, yarenlik yapılan kişilerin yanında birde “dalkavuk” görevi yapan kişiler bulunmaktaydı.

Ayrıca aynı dönemlerde zenginleri eğlendirmek, kaprislerini çekmek, onların eziyet verici şakalarına katlanarak dalkavukluk yapmak bir meslek olarak sürdürülüyordu. Sarayda dalkavuğun görevi hükümdarın hoşuna giden şaklabanlıklar ve taklitler yaparak onu eğlendirmektir. Dalkavukluk gerek sarayda gerekse zengin konaklarında bir meslek olarak sürdürülmüş ancak günümüzde bir hayat tarzı olarak toplum hayatında, yükselme ve itibar görme aracı olarak bürokraside yerini almıştır. Geçmişte dalkavukluk, toplumsal hayatı veya devlet idaresini etkilemeyen, lokalize olmuş bir meslek

alanı ve mizah konusu iken; günümüzde, hayatımızı ve devlet idaresini istila eden kaygı verici bir durum olarak yaşanmaktadır. Yazı konusu “Kurumsal dalkavukluk” kavramıyla, bürokraside dalkavukluğun yükselme aracı ve muteber bir davranış tarzı olarak benimsenmesi kastedilmektedir. Dalkavukluk; gerek günlük hayatta gerekse bürokratik alanda yalakalık, yağcılık, yağdanlık, kemik yalayıcılık, çanak yalayıcılık gibi değişik kavramlarla da ifade edilir.

DALKAVUKLUĞUN NEDENLERİ

Dalkavukluk, günlük dilde aşağılayıcı bir kavram olarak kullanılmasına rağmen hayatımızda neden etkili bir davranış tarzı olmaktadır?

1-Çıkar duygusu: Dalkavukluk; makam, servet, güç, şöhret sahiplerine karşı yapılan karşılığında çıkar elde edilen bir davranış şeklidir. Kişilerin ancak uzun bir çaba, yetenek ve eğitimle elde edebilecekleri çıkarı bir anda elde etmesi dalkavuklukla mümkün olmaktadır. Dalkavukluk; onur kaygısı yaşamayan, yeteneğine güvenmeyen, çalışmayı sevmeyenler için cazip bir yol olarak görülmektedir.

Bir ülkede dalkavukluğun sağladığı çıkar, dürüstlüğün sağladığı çıkardan fazla ise orda dalkavukluk yaygın bir davranış haline gelir. Montesquieu’ da “Bir ülkede dalkavukluğun sağladığı çıkar, dürüstlüğün sağladığı çıkardan daha verimli olursa o ülke batır.” demiştir.

2-Birey olamamak: Kişi iradesini özgürce kullanamıyorsa, özgür bir irade oluşturacak eğitim ve kültürden yoksun yetişmişse potansiyel dalkavuktur. Rahatlıkla iradesini bir güce, bir çıkara yaslar. Sürü toplumlarında dalkavukluk yaygın bir davranış şeklidir.

TOPLUM DÜZENİNE ADALETİN EGEMEN OLMAMASI DALKAVUKLUĞUN YAYGINLAŞMASINDA ÖNEMLİ ROL OYNAMAKTADIR. ADALET; HAKLIYA HAKKINI, SUÇLUYA CEZASINI VERMEK, EŞİT DURUMDA OLANLARA EŞİT DAVRANMAK, FARKLI DURUMLARDA HAKKANİYETİ GÖZETMEKTİR. HUKUK DÜZENİNİN İŞLEDİĞİ BİR YÖNETİM BİÇİMİNDE DALKAVUKLUK YAPARAK BİR MAKAMA GELMEK MÜMKÜN DEĞİLDİR. HUKUK DÜZENİNDE BİR MAKAMA GELMEK ANCAK O MAKAMI HAK ETMEKLE MÜMKÜN OLABİLİR.

Bizde de “sürüden ayrılanı kurt yer.” “Önde gitme asılırsın, arkada kalma basılırsın.” gibi sözlerle sürüye uyma telkin edilir. Özgür irade kullanımı tehlikeli bir davranış olarak gösterilir. Özgür irade kullanımı aynı zamanda sorumluluk almaktır. Dalkavuk özgür irade kullanmaz. Başka iradenin oyuncağı olarak davranır. Böylelikle hem sorumluluk almamış

hem de çıkar sağlamış olur.

3-Erdemli olmamak: Kişinin insan onuruna yakışır bir ruh asaletine sahip olması, yaygın tabirle “nokta kadar menfaati için virgül gibi eğilmemesi”dir. Erdemli olma hali; doğruluğu, dürüstlüğü, onuru çıkar duygusunun üstünde tutma halidir. Erdem bizden bedel ister. Erdem karşılığında bazı çıkar-

larımız yok olur. Eğer bedelini ödemeyi göze alamıyorsak erdemli olamayız. Shakespeare “İktidar dalkavukluktan hazzetmeye başladığı zaman, şeref daima ayaklar altında ezilmiştir.” der. Gündüzleri Atina sokaklarında elinde fenerle dolaşarak, dürüst adam aradığı söylenen Diyojen’e bir yakını “Eğer krala biraz yakınlık gösterseydin, bu kuru yerlerde yatıp kuru ekmek yemek zorunda kalmazdın.” der. Diyojen ise ona “Sen de kuru ekmek yiyip kuru yerlerde yatmayı göze alsaydın alçak adamlara yalakalık yapmak zorunda kalmazdın.” diye cevap verir.

4-Hukuk düzeninin olmaması:

Toplum düzenine adaletin egemen olmaması dalkavukluğun yaygınlaşmasında önemli rol oynamaktadır. Adalet; haklıya hakkını, suçluya cezasını vermek, eşit durumda olanlara eşit davranmak, farklı durumlarda hakkaniyeti gözetmektir. Hukuk düzeninin işlediği bir yönetim biçiminde dalkavukluk yaparak bir makama gelmek mümkün değildir. Hukuk düzeninde bir makama gelmek ancak o makamı hak etmekle mümkün olabilir.

Hak etmeden bir makama gelenler karşılığında onurlarını verirler. Dalkavukluk yaparak geldiği makamda eksilen onurlarını, başkalarının da kendisine dalkavukluk yapmasını zorlayarak telafi etme yoluna girerler. Böylelikle yönetimde yukardan aşağı doğru bir dalkavuklaşma yayılır. Neyzen Tevfik bir şiirinde “Asrın bir umdesi var, hak kapanındır./Söz haykıranın, mantık ise şarlatanındır./Geçmez ele bir paye, kavuk sallamayınca,/Kürsi-i liyakat p.....k, p...t olanındır!” diyerek devrindeki durumu hicvetmiştir.

52-TÜRK SAĞLIK-SEN

5-Kültürel olarak dalkavukluğun benimsenmesi:

Bizde dalkavukluğun tarihsel geçmişi vardır. Osmanlı sarayında dalkavukların bulunduğunu ve padişahı eğlendirdiğini biliyoruz. Toplumlar bazı davranış modellerini geçmişten tevarüs yoluyla edinirler. Eğer bir davranış toplumca kınanmıyor bilakis itibar görüyorsa o toplumda o davranış yaygınlaşır. Örneğin bir toplum, temiz ellerden ziyade dolu ellere itibar ediyorsa o toplumda çıkarıcılık ve hırsızlık yaygın hale gelir. Dalkavukluğun geçmişte bir meslek, bir geçim kaynağı olması günümüze kadar devam eden bir süreçtir. Ancak dalkavukluk günümüzde şekil değiştirmiş meslek olarak değil, karakter olarak yaşanmaktadır.

DALKAVUKLUĞUN YÖNETİMDE YAN ETKİLERİ

Dalkavukluğun bir mizah malzemesi olarak sohbetlerde yer alması hoştur. Ancak ülke yönetiminde dalkavukluğun yer alması o ülkenin batmasına yol açacak bir süreçtir. Çünkü dalkavukluk; ehliyetli, liyakatli, yetenekli, başarılı, çalışkan insanların yükselmesini önler. Bu durum bürokraside “negatif seleksiyon” dediğimiz kötülerin yükselmesi, iyilerin ise bertaraf olması sonucunu doğurur.

1- Dalkavuk biri başa geçtiğinde etrafını dalkavuklarla doldurur. Bir makam sahibinin çevresine seçtiği insanlara bakarak, nasıl biri olduğunu anlayabiliriz. Herkesin birbirine dalkavukluk yaptığı bir düzende işler doğru dürüst

yapılmaz. Hoşa giden ve boşa giden işler yapılır.

2- Dalkavuk kendine güvenmez. Çünkü hak ederek o makamda oturmamaktadır. Kendine güvenmediği için kimseye de güvenmez. Dalkavuk makam sahibi, bilgisiyle, yeteneğiyle hâkim olamadığı çevresini ajan kullanarak, açık arayarak, fitne çıkararak kontrol etmeye çalışır. Bu durum yönetimde jurnalciliğe, güvensizliğe, kaygıya korkuya ve dolayısıyla verimsizliğe yol açar.

3- Dalkavukluğun egemen olduğu yönetim bir maskeli balo gibidir. Gerçek kişilikler ortada görünmez. Aşağıdan yukarı, yukardan aşağı, sağdan sola, soldan sağa dalkavukluklar yapılır. Aşağıdan yukarı dalkavukluk yükselmek ve işleri yapmamak içindir. Yukardan aşağı dalkavukluk ise, işi onun üzerine yıkmak içindir. Onun için eskiler "iltifatı ümeraya güven olmaz." (amirlerin iltifatına güven olmaz.) demişlerdir. Sağdan sola, soldan sağa, yatay dalkavukluklar da yine işleri birbirinin üzerine yıkmak içindir. Dalkavuk düzeninde sorumluluklar sürekli başkasına yıkılmaya çalışılır. Sorunlar hep çözümsüz kalır.

4- Yönetimde fikir üretimi olmaz. Aşağıdan yukarı doğru sürekli şu sözler olur. "isabet buyurdunuz efendim." "siz zaten söylemişsiniz efendim." "siz bu konunun üstadısınız efendim." "siz en iyisini bilirsiniz efendim." "en büyük sizsiniz efendim." vb. sözler. Böylelikle "ne fikirlerin çarpışmasından" ne de "fikirlerin birleşmesinden" yeni fikir doğar. Başta oturanlar sözlerinin sadece yankılarını duyarak mutlu olurlar. Ancak yönetim kendini yenileyemediğinden çökmeye başlar.

5- Yönetim dalkavuklarla, asalaklardan oluşan dev bir sisteme dönüşür. Yönetimde rol alanlar yediği lokmanın hakkını o topluma ödemekle sorumlu kişilerdir. Eğer kişiler yediği lokmanın

hakkını topluma ödeyemiyorsa o toplumun asalağı olur. Asalaklar çoğaldıkça bünye iflas eder. Yani hem toplum hem de yönetim batır.

6- Dalkavukluğun fazla olduğu yönetimde ihanetler de çok olur. En büyük ihanetler dalkavuklar tarafından yapılır. Çünkü dalkavukluk doğrudan kişiye yapılan bir şey değildir. Kişideki makama, servete, güce yapılır. O makam, servet, güç kaybedildiğinde o kişiye dalkavukluk anında kesildiği gibi yeni efendilere yaranmak için eski efendilere ihanet kaçınılmaz olur.

7- Yönetimde dalkavukluğun egemen olması denetimi ortadan kaldırır. Dalkavuk bir yandan iş yapmamaya diğer taraftan açıklarını dalkavukluk yaparak gidermeye çalışır. Eğer makam sahipleri dalkavukluktan hoşlanıyorsa -ki bu durumda kendisi de dalkavuktur.- "en büyük sensin." sözlerine muhatap olur. Hukuku çalıştırmaz. Kendisine izafe edilen ilahi bir güçle dalkavuşu hoş görür. Suçlunun cezasını çekmediği yerde suçlular kahraman olur. Düzen de yerle bir olur. Yönetimde dalkavukluğun daha birçok yan etkileri vardır. Konunun yeterince anlaşıldığı varsayımıyla daha fazla söze gerek

görmüyorum.

NELER YAPILMALI?

1-Eğitim sistemimiz kişilikli, erdemli, sorumluluk sahibi ve özgür düşünen insanlar yetiştirmelidir.

2-Yetenek ve çalışma ile kazanma arasında orantı doğru kurulmalıdır. Makamlar, servetler hak edilerek elde edilmelidir. M. K. Atatürk'ün "Çalışmadan, yorulmadan ve üretmeden rahat yaşamının yollarını aramayı alışkanlık haline getiren milletler; önce haysiyetlerini, sonra hürriyetlerini daha sonra da istikballerini kaybederler." Sözü unutulmamalıdır.

3- Hukuk düzeni korunmalıdır. Padişahlık dönemi gibi lütuf ve gazap kültürü değil hukuk kültürü egemen olmalıdır. Yöneticiler, iktidarın lütfüyle abad, gazabıyla berbat olmamalıdır. İşler ahabap çavuş ilişkisiyle değil hukuk düzeniyle yapılmalıdır.

4- Toplumda dalkavukluğun itibar görmeyeceği bir anlayış gelişmelidir. Dalkavukluk ilgi ve itibar görmediği yerden göç edecektir.

5- Dalkavukluğun bir yandan bireysel çıkarlar sağlarken diğer yandan bir yönetimin hatta bir toplumun mahvına yol açacağı bilinci yerleştirilmelidir. Dalkavukluk toplumda zararlı bir davranış olduğu bilinmelidir.

SON SÖZ

Güncel bir deyimle, dalkavukluk domuz gribinden daha tehlikelidir. "Temiz toplum ve güçlü yönetim için dalkavukluğa son." diyelim. ■

DOKTOR BALIKLAR

SİVAS BALIK KAPLICA'NIN BULUNDUĞU BÖLGE 1917 YILINA KADAR SAZLIKMIŞ. AYAĞINDA YARA OLAN BİR ÇOBANIN TESADÜFEN İYİLEŞMESİYLE, YÖRE HALKININ İLGİSİNİ ÇEKMIŞ. BALIKLARIN YAŞADIĞI BU SICAK DERENİN SUYU KULLANILARAK İLKEL HAVUZLAR AÇILMIŞ.1960'LI YILLARDA SİVAS İL ÖZEL İDARESİ'NE GEÇEN KAPLICAYA, DÖNEMİN ŞARTLARINA UYGUN TESİSLER YAPILMIŞ. DAHA SONRA ÖZEL SEKTÖR TARAFINDAN İŞLETİLMEMEYE BAŞLANMIŞ.

Balıkli Kaplica, Sivas İli sınırları içerisinde; İl merkezine 90 km uzaklıktaki Kangal İlçesinin 13 km kuzeydoğusunda bulunan Hamam Deresi (Topardıç Deresi) vadisinde yer alan, Balıklı Çermik- Yılanlı Çermik adlarıyla da anılan kaplıcadır. Balıklı Kaplica'nın bulunduğu vadi boyunca güneye doğru gidildikçe diğer bazı kaynaklara da rastlanmaktadır. Bunların debisi en fazla olanı; Kangal İlçesine bağlı Kalkım Köyünde bulunan Kalkım Kaplıcası'dır. Bu Kaynak suyunda da Kangal Balıklı Kaplica da yaşayan aynı tür balıklara rastlanmaktadır.

Balıkli Kaplicada, sedef başta olmak üzere cilt hastalıkları için

son derece yararlı. Kaplica suyundaki doktor balıklar, hastalıklı deriyi temizleyerek pürüzsüz hale getiriyor. Balıklar 37 derece sıcaklıktaki suda yaşıyorlar ve bu karşılaşılan bir durum değil. En büyüğü on santimetre boyunda olan bu balıklar halk arasında,"doktor balıklar" olarak anılıyor. Doktor balıkların öyküsü de oldukça ilginç.

Sivas Balık Kaplica'nın bulunduğu bölge 1917 yılına kadar sazlıkmış. Ayağında yara olan bir çobanın tesadüfen iyileşmesiyle, yöre halkının ilgisini çekmiş. Balıkların yaşadığı bu sıcak derenin suyu kullanılarak ilkel havuzlar açılmış.1960'lı yıllarda Sivas İl Özel İdaresi'ne geçen kaplıcaya, dönemin şartlarına uygun tesisler

yapılmış. Daha sonra özel sektör tarafından işletilmeye başlanmıştır.

Tahriş olmuş durumdaki veya herhangi bir enfeksiyondan oluşmuş cilt dokusundaki yaraları; egzama, cıvırcılık ve hatta tıpta tedavisinin imkansız olduğu bilinen "Sedef" hastalığı gibi cilt hastalıkları 2-10 cm. büyüklüğündeki Sazangiller familyasından Macrostomus (Beni Balığı) ve Garra rufa (Yağlı Balık) türündeki balıklar tarafından iyileştirilmekte ve izleri kaybolmaktadır.

Kaplica iki tip balık içermektedir. Her iki tip balık ta Cyprinidae familyasının üyesidirler ve sıcak bir ortamda yaşamaya adapte olmuşlardır. Bu tiplerden vurucu diye bilinen, Cyprionion macros-

tomus' tur. Bu tipin terminal ağız vardır ve 15 - 20 cm boydadır. Vücudu nispeten iri pullarla kaplıdır ve yan yüzeylerinde 6 - 8 adet farklı büyüklükte düzensiz lekeler bulunmaktadır.

İkinci tip balık, bir yalayıcı olarak bilinen Garra rufa'dır. Bu tip hilal şeklinde ventral ağıza sahiptir ve boyu en fazla 19 cm'dir. Vücudu büyük pullarla kaplıdır. Jabbers (dürtükleyiciler) olarak anılanlar, üçüncü bir balık tipi değildir, bu "vurucu tipin" eşeysel olgunluğa erişmemiş formudur. Eşeysel olgunluğa erişince yan yüzeylerindeki lekeler kaybolur.

Her iki tip balık da omnivordur, bu Cyprinidae familyasının iyi bilinen bir özelliğidir. Fito ve zooplanktonlarla beslenirler. Ancak, havuzlarda plankton miktarının az olduğu araştırılmıştır. Bu da, balıkların gelişimini ve büyümelerini geciktirir, onların saldırgan ve predatör olmalarına neden olmaktadır. Kışın, havuzlarda az kişi bulunduğu balıklar, acıkmış bir koyun sürüsü gibi besin ararlar. Yazın, havuzlara giren insanların vücuduna saldırırlar. Balıklar, sağlıklı deriden ziyade hastalıklı deriye saldırımayı tercih ederler, çünkü ondan parça koparmak daha kolaydır.

Suyun yüksek sıcaklığı ve beslenme ortamının balıklar üzerin-

deki etkileri biyokimyasal olarak araştırılmıştır. Doktor balıkların tedavi edici tıptaki rolü daha ileri çalışmaları hak etmektedir. Kaplıcada ilk kez yıkananlar ellerinde olmayarak tarifi mümkün olmayan bir ürperti yaşarlar. Çünkü suya girer girmez, ince, kahverengi, gri, bej rengindeki sazan ve kaya balığı türü balıkların hastanın etrafında dolaşmaya ve ciltte hastalık belirtisi olan yerleri temizlemeye başladıklarını görürler. Hastaların balıklara alışmaları 2-3 gün sürer. Dişleri olmayan bu balıklar, 36-37 derece sıcaklıktaki suyun yumuşatmış olduğu kabarık yara kabuklarını yavaş ağız (dudak) hareketleriyle acıtmadan ve kanatmadan koparak cilt pürüzsüz hale gelinceye kadar temizler. Tedaviden olumlu sonuç alınması için üç hafta (21 gün) süresince günde 2 seans şeklinde 4 er saat havuza girmek ve toplam 8 saat suda kalınması gerekmektedir. Ayrıca, sabahları aç karına birkaç bardak şifalı sudan içmeyi ihmal etmemek gerekir. Diğer taraftan yerden kaynayan su içindeki kabarcıkla ve balıkların vücut üzerinde yaptığı darbelerle vücutta bir gevşeme ve dinlenme görülmektedir. Tedavi tamamen yan etkisiz olup, kesinlikle herhangi bir ilaç kullanılmamaktadır.

Sedef hastaları ya da diğer cilt problemi olanlar, suya girdikle-

rinde, sudaki selenyum yarayı yumuşatıyor. Dişleri olmayan balıklar da ufak hareketlerle bu yaraları yumuşatıyor. Balıklar suyun etkisiyle yumuşayan psoriatik plaklara (ya da diğer hastalıklarının plaklarına) yönelmektedir. Yumuşayan kabuklar balıklar tarafından besin amacıyla uzaklaştırılmakta, bu esnada ufak bir kanama olmakta ve yara, su ile gün ışığının etkisine maruz kalmaktadır. Bu işlem ayrıca apsesi olan hastalarda irinin akmasına neden olmaktadır. Bazı hastalıklarda tropikal uygulanmasının yararlı olduğu bilinen selenyumun yara iyileşmesinde en önemli etkidir. Türkiye dışından gelen gözlemciler ve bu suyu tecrübe eden hastaların balıklardan hoşnut olduklarını ve hayal kırıklığına uğrayan hiçbir hastalığın olmadığını ifade etmişlerdir.

Diğer taraftan yerden kaynayan su içindeki kabarcıkla ve balıkların vücut üzerine yaptığı darbelerle vücutta bir gevşeme ve dinlenme görülüyor.

Kaplıca suyunun biyolojik ve tedavi edici yönünün Selenyum (1.3 ppm) içeriğinden kaynaklandığı biliniyor. Kaplıca suyunun romatizmal hastalıklara, nörolojik (Nevralji, Nevrit, Felç) ortopedik ve travmatolojik sekellerde (kırıklarda, eklem travması ve kas hastalıkları) Jinekolojik sorunlarda, deri hastalıklarında, böbrek taşlarında (içme ile) ve psikosomatik bozukluklarda yararlı olduğu rapor edilmiştir.

Yöresel olarak "Doktor Balıklar" diye tanımlanan kaplıca suyunda yaşayan balıklara duyulan ilgi nörolojik ve romatizmal hastalıkları olan insanları bu kaplıcaya çekmektedir. Sadece hastalar değil, sağlıklı olan kişiler de doktor balıkları görmek amacıyla kaplıcayı ziyaret etmektedir. ■

10 SANİYEDE BİR KİŞİYİ ÖLDÜREN **KATİL SİGARA**

SAATTE 200-250 KM HIZLA VE 100 DERECEİNİN ÜZERİNDE SICAKLIKLA DUMANI AĞIZ İÇİNE ÇARPAN SİGARA, İÇERDİĞİ 4000 DEN FAZLA ZARARLI MADDE İLE İN-SAN SAĞLIĞINDA CİDDİ BOZULMALARA YOL AÇAR. SİGARA OTUZA YAKIN HASTA-LIK İÇİN CİDDİ RISK FAKTÖRÜDÜR.

Amerika kıtasının yerli-leri 1492'den önce te-davi ve dini amaçlarla tütün üretimi yapıyor-lardı. Kristof Kolomb Amerika'yı keşfetti. Avrupa'ya döndüğünde yanında bu kıtada daha önce hiç görülmemiş olan tütün tohumları ve yaprakları vardı. Kolomb'un mürettebatından Rodrigo Jerez tütün içerken görüldü ve şeytan tarafından ele geçirildiği iddia edilerek hapis cezasına çarptırıldı. Bilmeden belki yıllar sonra uygulanacak sigara yasağına bilmeden başlamış, sigara içene ilk cezayı da kesmiş oldu. İlk sigarayı içenin aynı zamanda ilk

cezayı alması da sigaranın za-rarını bir başka açıdan anlatmış oluyor aslında.

Montreal Adasına ulaşan Jac-ques Cartier oradaki yerli halkın kendisine tütün sunmasından sonra günlüküne “vücutlarını, ağızları ve burunları sanki birer bacaymışlar gibi tütene kadar, dumanla dolduruyorlar”, “biz de onları taklit ettik, ancak duman bi-ber gibi acıydı ve ağzımızı yaktı” diye yazmıştı.

Saatte 200-250 km hızla ve 100 derecenin üzerinde sıcaklıkla dumanı ağız içine çarpan sigara,

içerdiği 4000 den fazla zararlı madde ile insan sağlığında ciddi bozulmalara yol açar. Sigara otuza yakın hastalık için ciddi risk faktörüdür.

Sigaranın dumanında gaz halin-de bulunan CO (karbon monok-sit) hücrelerin kandaki oksijeni kullanmasını engelleyerek, tüm organların çalışmasına zarar verir. Dişlerden başlayan zararı damar tıkanıklarına neden olarak ayağın kesilmesine kadar uzanır.

Başkalarının tütün dumanına sadece 30 dakika maruz kalmak, uzun süreli sigara içiciliğinde

ortaya çıkanlarla aynı fiziksel etkileri ortaya çıkarmakta ve sigara içmeyenlerde kalp hastalığı riskini arttırmaktadır. Başkalarının tütün dumanını solumaktan kaynaklanan kanser ölümlerinin oranı; asbest, radyoaktif nükleid, arsenik, benzen, vinil klorür, radyasyon, pestisid (tarım ilaçları), tehlikeli atıklar, içme suyunda bulunan kimyasallar, endüstriyel kimyasallar ve madeni atıkların

hepsinin toplamından kaynaklanan kanser ölümleri oranından daha fazladır.

Her 10 saniyede dünyada bir kişi sigara nedeniyle hayatını kaybediyor. Dünya Sağlık Örgütü verileri de dünyada her yıl 4 milyon kişinin sigaraya bağlı bir hastalık yüzünden erken öldüğünü gösteriyor. 2030'da bu sayının yılda 10 milyona çıkması bekleniyor.

Türkiye'de de yaklaşık 20 milyon kişinin içtiği sigara, trafik kazalarından 10 kat fazla can alıyor. Sigarayla tek başına mücadele etmeye kalkışanlar, genelde çok fazla yol alamıyor. İstatistikler de sigara içicilerinin yüzde 90'ının sigarayı bırakmak istemesine rağmen başarılı olamadığını gösteriyor. Oysa profesyonel yardım alanlarda bu oran yüzde 35'lere kadar çıkıyor.

10 SANİYEDE BİR KİŞİYİ ÖLDÜREN KATİL SİGARA
SAĞLIK

HER 10 SANİYEDE DÜNYADA BİR KİŞİ SİGARA NEDENİYLE HAYATINI KAYBEDİYOR. DÜNYA SAĞLIK ÖRGÜTÜ VERİLERİ DE DÜNYADA HER YIL 4 MİLYON KİŞİNİN SİGARAYA BAĞLI BİR HASTALIK YÜZÜNDEN ERKEN ÖLDÜĞÜNÜ GÖSTERİYOR. 2030'DA BU SAYININ YILDA 10 MİLYONA ÇIKMASI BEKLENİYOR. TÜRKİYE'DE DE YAKLAŞIK 20 MİLYON KİŞİNİN İÇTİĞİ SİGARA, TRAFİK KAZALARINDAN 10 KAT FAZLA CAN ALIYOR.

Sigarayı bırakmak için Dr. Zafer ÖZOK şu önerilerde bulunuyor,

1- KARAR VERİN

Sigarayı bıraktıktan sonra karşılaşabileceğiniz sorunların sizi korkutmasına izin vermeyin. Sizin için geçerli olan sebepleri bulun ve bu kararı vermekte gecikmeyin.

2- BİR TARİH BELİRLEYİN

Sigarayı yardımsız bırakmaya karar verdiyseniz, bunu yapmak için bir tarih belirleyin. Bu tarihi yakınlarınıza duyurun ve bu konuda size destek vermelerini isteyin.

Sigarayı bırakmaya karar verdiğiniz tarih geldiğinde, kesinlikle yeni bir tarihe ertelemeyin.

3- DOĞRU BESLENME

Sigarayı bırakan kişinin tat ve

koku alma duyuları daha iyi çalışmaya başlar. Bu yüzden öğünlerde yenen miktar artış gösterebilir. Yediğiniz miktarı kontrol altında tutmaya özen gösterin.

4- YETERLİ UYKU VE EGZERSİZ

Yeterince uyumaya ve dinlenmeye dikkat edin. Düzenli olarak ve kolayca uygulayabileceğiniz bir egzersiz programına başlayın. (Günlük veya gün aşırı yaklaşık bir saat yürüyüş)

5- KENDİNİZİ OYALAYIN

Canınız aşırı derecede sigara içmek istediğinde, başka bir aktivite ile meşgul olun. Yudum yudum su için. Derin ve yavaş nefes alarak rahatlamaya çalışın. Kuruyemiş, şeker gibi gıdalara yönelerek sigaradan uzak durmaya çalışmayın.

6- HOBİLER EDİNİN

Günlük hayatın getirdiği stresi azaltmak için hobi edinmek gibi yeni alternatifler yaratın. (Egzersiz, spor vb.) Sigarayı bırakan kişilerin ortak özelliği, sigara içmenin yerine keyif aldıkları başka bir aktivite koyabilmeleridir.

7- UZMANA DANIŞIN

Eğer, sigarayı bırakmak için yardıma ihtiyacınız olduğunu düşünüyorsanız, örneğin 'nikotin yoksunluk belirtileri' denilen gerginlik, konsantrasyon güçlüğü, asabiyet, çöküntü, huzursuzluk gibi sorunları yoğun yaşıyorsanız, yenilgiyi kabul etmeden mutlaka bize danışın.

8- ÇEVRENİZDEN YARDIM İSTEYİN

Sigarayı bırakmaya çalışanların, eşi ya da yakın bir arkadaşının

58-TÜRK SAĞLIK-SEN

desteğini alması çok önemlidir. Eğer eşiniz ya da yakın arkadaşınız da tiryaki ise ve sigarayı bırakmak istemiyorsa, en azından bir süre yanınızda sigara içmeyerek ve sizin ulaşabileceğiniz yerlerde sigara bulundurmamaya size destek olmalıdır.

9- AZALTARAK BIRAKMAYIN

Sigarayı azaltarak bırakmaya çalışmak, süreci başarısızlıkla sonuçlandırır. Sigarayı bıraktığınızda, “Bir nefesten bir şey olmaz” düşüncesinden uzaklaşın. Tek nefes sigara içmek bile sizi sigara tiryakiliğine geri götürür.

10- SİGARAYI ÇAĞRIŞTIRAN HER ŞEYİ ORTADAN KALDIRIN

Evinizdeki ve işyerinizdeki bütün sigaralardan kurtulun. Çakmak, kül tablası, kibrit gibi sigara ile ilgili tüm eşyaları çöpe atın. Unutmayın, artık bu eşyalar size hiç lazım olmayacak. Sigarayı bırakmak için geçerli olan sebepleri tekrar hatırlayın. Sigara içilen ortamlardan ve içen insanlardan uzak durun.

11- SİGARA İÇME İSTEĞİ YOĞUNLAŞTIĞINDA DİKKAT!

Aklınız sigaraya takıldığında, o anda yapmakta olduğunuz işi bırakıp ortamdaki kısa süre uzaklaşın. Örneğin kısa bir yürüyüş yapın ya da yapmanız gereken başka bir işe yönelin. Bu yoğun isteğin kısa sürdüğünü ve araya başka bir aktivite koyduğunuzda, azaldığını göreceksiniz.

SİGARAYI BIRAKANLARIN VÜCUDUNDA OLUŞAN DEĞİŞİKLİKLER

20 dakika: Kan basıncı ve kalp hızı normale döner. Eller ve ayaklar, dolaşım normale döndüğü için ısınmaya başlar.

8 saat: Kanda oksijen düzeyi normale döner. Kalp krizi riski

düşmeye başlar.

24 saat: Karbon monoksit (egzoz gazı) vücuttan atılır. Akciğerlerdeki balgam ve diğer birikimler temizlenmeye başlar.

48 saat: Nikotin vücutta artık saptanamaz. Tat ve koku alma duyusu artmıştır.

72 saat: Solunum yolları gevşediği için nefes almak kolaylaşır. Vücut enerjisi artar.

2-12 hafta: Dolaşım bütün vücutta düzelir. Yürümek kolaylaşır.

3-9 ay: Öksürük, nefes darlığı düzelir. Akciğer işlevi yüzde 5-10 oranında artar.

5 yıl: Kalp krizi riski sigara içenlerin riskinin yarısına iner.

10 yıl: Akciğer kanseri riski sigara içenlerin riskinin yarısına iner.

Kalp krizi riski hiç sigara içmemiş biri ile eşit olur. ■

SOHBET

ŞİİRİN USTASI CEMAL SÂFİ

Tek Hece

Var mı beni içinizde tanıyan?
Yaşanmadan çözülmeyen sır benim.
Kalmasa da şöhetimi duymayan,
Kimliğimi tarif etmek zor benim...

Bülbül benim lisanımla ötüştü.
Bir gül için can evinden tutuştu.
Yüreğime Toroslar'dan çığ düştü.
Yangınımı söndürmedi kar benim...

Niceler sultandı, kraldı, şahti.
Benimle değişti talihi bahtı,
Yerle bir eylerim tac ile tahtı,
Akıl almaz hünerlerim var benim...

Kamil iken cahil ettim alimi,
Vahşi iken yahşi ettim zalimi,
Yavuz iken zebun ettim Selim'i,
Her oyunu bozan gizli zor benim...

Yeryüzünde ben ürettim veremi.
Lokman Hekim bulamadı çaremi.
Aslı için kül eyledim Kerem'i.
İbrahim'in atıldığı kor benim...

Sebep bazı Leyla, bazı Şirin'di.
Hatrım için yüce dağlar delindi.
Bilek gücüm Ferhat ile bilindi.
Kuvvet benim, kudret benim, fer benim...

İlahimle Mevlana'yı döndürdüm.
Yunus'umla öfkeleri dindirdim.
Günahımla çok ocaklar söndürdüm.
Mevla'danım, hayır benim, şer benim...

Kimsesizim hısmım da yok, hasmım da
Görünmezim cismim de yok, resmim de
Dil üzmezim, tek hece var ismimde
Barınağım gönül denen yer benim

Benim için yaratıldı Muhammed
Benim için yağdırıldı o rahmet
Evliyanın sözündeki muhabbet
Embiyanın yüzündeki nur benim

Kimsesizim hısmımda yok hasmımda,
Görünmezim cismimde yok resmimde,
Dil üzmezim tek hece var ismimde,
Barınağım gönül denen yer benim.

Benim Adım Aşk!

Samsun'da 1938 yılında dünyaya gelen Cemal Sâfi, şiir dünyasına adım attığı günden bu yana daha önce örneği olmayan bir teveccüh ile karşılandı. Bugüne kadar sırasıyla Vurgun, Sende Kalmış ve Kıyamete Kırk Kala adlı üç şiir kitabı çıkaran Cemal Sâfi'nin, 150 civarında şiiri bestelendi. Türk Dil Kurumu tarafından Türkçe'yi en etkin ve güzel kullanan şair olarak ödüllendirildi.

Son şiir kitabında yer alan bu kısa ve etkileyici özgeçmiş Cemal Sâfi'yi anlatmaya yetmez. Tanımak ve onu anlamak için sohbetinde de bulunmak lazım. Şairliğin sonsuzluğunda Aşk diye söze başlıyor. Lafı, kardeşliğe getiriyor. Türkçe'nin kullanımından kültürel değerlerimize kadar her konuya şiir gibi cevap veriyor. Ama şairliğine de kızıyor kendine hiç sır bırakmadığı için. Eğer hala tanışmadıysanız Şiirle hayata bakan Cemal Sâfi'nin şiirleri ile

bir an önce buluşmanızı diliyor, güzel sohbetinden bir bölümü sizlere ikram ediyoruz.

BENİ YAZ DIYE UĞRAŞTI BENİMLE AŞK

Sene 1990'dı galiba. Yahut 1989. İstanbul'da Pera Palas'tayız. Bir çocuk geldi 14-15 yaşında, yeni muhabirliğe başlamış, bir dergide muhabir. Demişler ki, git Cemal Safi aşkı iyi tanır, aşk nedir niye sor. Gece saat 12. Geldi, vakit de dar, Uğur Gür yanımda, Bolu Emniyet Müdürü. Aşk nedir diye sordu. Çocuğa baktım, çocuk küçük. Dedim oğlum sen küçüksün, elindeki mikrofon küçük, aşk büyük. Ondan sonra "Tek Hece"yi yazdım işte. O bana takıldı, aşk kendini niye anlatmıyor, niye anlatmıyor. Üç gün İstanbul'da oteldeydim, sabahlara kadar beni yaz diye uğraştı benimle aşk. Sonra trene bindim. Yataklı trende yardımcım aşağıda yatıyor, ben yukarıda. Uyuyamadım,

yine beni yaz, beni yaz, beni yaz. Tamam yazayım seni dedim. Gece 1'di. Yardımcımı uyardım. Kağıt kalem çıkar dedim, çıkardı. Trende başladım Tek Hece'yi yazmaya.

İLAHİ AŞK

İlahi aşk olmadan olur mu? Beşeri aşk kulun kula aşkı. Sonra bu cendereden geçiyorsun Allah'ı buluyorsun. Diyorsun ki, bu kim ki ya, ben buna aşığı. Bunu Yaratan var, o aşka Yaratan layık. Nitekim öyle. Yaşadım o hisleri çok şükür, yaşamadan, zaten bilmeden aşkı anlatmak mümkün değil. Aşkı tanımadan evvel ben yazmazdım ki. Yazardım vatan millet Sakarya.

"Yetmiyorsa sancağım Kars, Erzurum, Edirne./Sere serpe dalgalan işte Lefkoşe, Girne"

BİRLİK VE BERABERLİĞE DAİR

"Gelin birlik olalım yarın çok geç olmadan. Gelin dirlik olalım vazgeçin öc almadan" Onu rahmetli

Büyük Birlik Partisinin Başkanı üç kere istedi benden veremedim. Onu bir yere bağlamak istemiyorum. Ama tabii bir partiye mal olacak bir şiir değil.

Orhan Gencebay'la beraberiz arabasındayız İstanbul'da bir yerden geçiyoruz, Gazi Mahallesi'ydi galiba. Yine polisleri taşıyorlar, yolları ateşe vermişler falan filan. Ya dedim ben bu konuda çok içerliyorum. Bu memleketi biz beraber kurtardık Lazı, Çerkezi, Kürdü, Alevisi-Sünnisi, niye dedim bu olaylar. Ben dedim bir şiir yazayım da sen dedim beste. Besteledi ama, olmadı yani, benim istediğim gibi olmadı.

İMKAN'I YENİDEN YÜCELTTİN DİYE ÖDÜL

2004'te Milli Eğitim Bakanlığı, Türk Dil Kurumu, Kültür Bakanlığı 6 aylık bir çalışmada Türkçe'yi en iyi kullanan şair ödülünü bana verdiler. Ne mutlu bana. Türkçe'yi şiirde en vurucu ve en berrak kullanan şair olarak.

Geçen bir reklam var, koşulsuz şartsız diyor. Ya koşul da şart demek, şart da koşul demek İmkan-sız diye bir şiirim var, Rüyalarım Olmasa diye bilinen ödüllü şiir. 89'da Altın Kelebeğe birincilik almıştı. Olanaksız diye bir şarkı olur muydu, şiir olur muydu? Seni görmem olanaksız, olmaz. Yani, imkan kaldırılmaz. O sayede imkan'ı sen yeniden yücelttin diye Türk Dil Kurumu bana ödül verdi, bu da ayrı.

DİLİMİZ

Dilimizi çok bozdular, çok yozlaştırdılar. Eğer anlaşıyorsa, mesela kamil iken cahil ettim alimi; anlaşılmıyor mu ne demek istediğim? Vahşi iken yahşi ettim zalimi. Yavuz iken zebun ettim Selim'i. Yavuz Sultan Selim diyor ki şiirinde: "Şirler pençe-i kahrımdan olurken lerzan, beni bir gözleri ahuya zebun etti felek."

62-TÜRK SAĞLIK-SEN

SEVDİĞİM

Kibleden başka yön seçmeyenim,
Namazdan niyazdan vazgeçmeyenim,
Besmele çekmeden su içmeyenim,
Allah'ını kitabını sevdiğim,
Allah'ını kitabını sevdiğim,

ŞEHİTLERİMİZE

Koy başını okşasın Peygamberin dizine
Akif aşık etti ahiret adresini
Sonra nasıl bakarım ecdadımın yüzüne
Kıyamete koyarsam kanının katresini.

ECDADIMIZA

Sefalet gülse de feryadımıza
Asalet yetişir imdadımıza
Rahmete erene rağbet ederiz
Saygımız sonsuzdur ecdadımıza...

GELİN BİRLİK OLALIM

Gelin birlik olalım yarın çok geç olmadan,
Gelin dirlik bulalım vazgeçin öc almadan.

Yedi düvel elinden kim kurtardı bu yurdu?
Mehmetçik değil miydi Lazı, Çerkezi, Kürdü?

Hangimizin ecdadı feda olmadı yurda?
Hangi bahçeden bir gül solmadı bu uğurda?

Düne kadar Bosna'da kırılırken soydaşın,
Sana senden başka dost çıktı mı düşün-taşın!

Bir başka ulus var mı böyle temiz böyle saf?
İnsaf edelim dostlar, insaf edelim insaf

Aslanlar benim pençemin hidde-tinden, celalinden titrerken diyor, beni bir gözleri ceylana benzer bir dilbere mahkum etti diyor. Bir cariyeye aşık oluyor İran'ı aldığında ve dönemiyor İstanbul'a. Ordusuyla beraber orada kalıyor, kış geldi diye mazeret gösteriyor koca Yavuz Sultan Selim Han, aşkın büyüklüğüne bak. Şimdi tabii öğretmenlerimizde de, hocalarımızda da suç var.

ŞİİR KENDİNİ YAZDIRIR

Şiirin bozulmasına gelelim. Geçen gün birisi diyor ki, modern şiir diye bir şiir uydurdular, kimsenin bir şey anlamayacağı bir şey. Serbest nazım, şimdi hece vezni bilmeden serbest nazım yazılmaz. Serbest, kendi şahsına münhasır bir nazım türüdür serbest nazım dediğimiz. Başı boşluk değil yani, vezni vardır. Vezni ve kafiyesi yoksa

düz yazıdır kardeşim. Diyor ki bir tanesi ukalanın biri gazetede. Şiirin önündeki engelleri kaldırdık. Neyi kaldırdın diyorlar. Kafiye ve vezni. Kafiye vezni olunca o şiir oluyor. Düz yazıdan şiiri ayıran nedir, kafiyesi ve veznidir. Bunlar olmayınca düz yazı, nesir olur. “Geleneği yaşatmak görevim kadar arzum./Arüz sünneti arzım, hece vezniyse farzım./Zordan vazgeçemedim, kolaya kaçamadım,/ecdadıma saygımdır şiirde nazım tarzım.” Ben şiire başlarken bunu okurum sahnede. Önce bir selamün aleyküm derim. Selam var mı Allah’ın selamının üstüne, kelim var mı Allah’ın kelamının üstüne derim başlarım. Bu dörtlüğü okurum, ondan sonra şiir kendini anlatır, onu okurum. Ondan sonra Gelin Birlik Olalım’ı okurum, diğerlerine geçerim. Şiir kendini anlatır. Şiir nedir diye sorarsın, herkes bir şey söyler değil mi? Kendine göre bir yorum yapar. Şiir şöyle diyor, bana diyor ki beni anlat, aynı aşkın dediği gibi. Şiir kendini yazdırır çünkü. 50 senedir yazıyorum aşağı yukarı. Yataktan kaldırıp seni kendini yazdırıyorsa o şiirdir. Şimdi bir şiir yazayım, dünyanın en usta şairi olsun yazamaz. İlla baş başa olacak, gönlümle, dinimle baş başa, sessizlikte olacak. Uykusuna kıyacak. Ben zannediyorum ki ilk şiiri yazan aşıktı. Düz yazıyla anlatamadı derdini, şiirle anlattı.

YARIM KALAN ŞİİR

“Vurgun” yarım kalmıştı. Duygular değişiyor. Çok duyguluyum o aşkı tanıdığım zamanlar. Çok duyguluyum, şiire yanlış girmişim. Hemen toparladım, aynı duyguyla mücehhezdir, burada yazdım. Gece geldim hemen değiştirdim, tarzını değiştirdim. Çünkü bu koşma tarzında bir kafiye sülalesine bağlısın. O sülale seni götürür istediğin yere iyi

seçersen yani kafiye tarzını. Ana kafiye vardır mesela vurgun, darğın, yorgun falan filan, ona hayat derler halk arasında. Dediğim gibi vurguyu yanlış seçmişim kalmış. Hemen geldim düzelttim, 2 saatte bitti ve dünyanın en güzel şarkısı oldu. Bütün ödülleri aldık, hemen 90 yılında, Altın Kelebek’i aldık, Milliyet’in birinciliğini, Hürriyet’in birinciliğini, TRT’nin birinciliği. Şimdi koşma tarzı o ayrı. Bir de klasik tarzda vardır, Candan Erçetin okudu “Git” meşhur oldu. Orhan Gencebay da besteledi onu, Orhan yanlış makam seçmiş, segah seçmiş. Segah dini makam aslında, uhrevi makam. Git, hiddetli söylenmesi, okunması. Çünkü git diyorsun, gel demiyorsun ki. Değil mi? Candan çok güzel besteledi, klip yaptı buna hatta.

“Git iş işten geçmeden git çok geç olmadan vakit Günahıma girmeden Katilim olmadan git”

BESTE ŞİİRE ELBİSEDİR

Güzel bir beste onu yakaladıysa, yani ısmarlama elbise gibidir. Eğer elbiseyi yanlış ölçü aldıysa terzi, yanlış olur. Ölçüsü yanlışsa sizi ya sıkar, ya çirkin gösterir, ya boldur, ya dardır, bir yerinde bir

hata vardır değil mi? Ama tam vücudunuza göreyse İtalyanların modelistleri gibi olursunuz değil mi? Ama işte tam ölçü alması lazım, becerikli olması lazım. Orhan benden 45 beste yaptı. Bunun yarısı tamdır, yarısı değildir. Şiirin anlamını kavrayamıyor bazen. Günümüz bestekarlarının şairi çok iyi anlaması lazım. Hatta diyalog kurması lazım. Ben bunu bu makamda yapıyorum ama, gider mi diye şair. Söz yazarları var, ayrı, bizden ayrı onlar.

ŞAIRLİĞE SİTEM

Şairlik, bütün sırlarımı aleme yaydı. Şairin sırrı olmaz, bir tek şairin sırrı olmaz. Çünkü başına gelenleri yazıyor. Yoksa adam aşık olur kimsenin haberi olmaz değil mi? Ama şair yazar, yazmaya tabi

Alnım da açıldı, yüzüm de aktı, Kimseye verecek hesabım yoktu, Günah kervanımı pazara çekti, Yükümde ne varsa, hepsini saydı;/Ah şu şairliğim olmaz olaydı! .../Hayal aleminde gezmem dese de,/Seni bundan böyle üzmem dese de,/Bu gece, tek hece, yazmam dese de,/Sabaha çıkmadan sözünden caydı;/Ah şu şairliğim olmaz olaydı! İyi hatırladım. ■

Dizelerine vatan sevgisinin yansıdığı şiirler, şehit aileleri adına bir kültür hizmeti olarak bir kitapta bir araya gelince daha da anlamlanır. Bu sayımızda böylesine güzel anlamları sahip Türk Sağlık-Sen ailesinin mensubu olmaları nedeniyle de bizim övünç kaynağımız olan iki şairimizin kitabı yayınlandı.

Trabzon Yavuz Selim Kemik Hastalıkları ve Rehabilitasyon Hastanesi'nde görev yapan Türk Sağlık-Sen Trabzon Şube Bşk.Yrd.(Sosyal İşler Sekreteri) şair Keramet Üner'in " Nasıl Sevmem Bu Vatani" adlı şiir kitabı ve yine aynı hastanede görev yapan Ahmet Ayvaz'ın "Yarınlara Selam Olsun" adlı şiir kitabı yayınlandı.

NASIL SEVMEM BU VATANI

Doğup büyüdüğüm toprak
Nasıl sevmem bu vatani
Ormanı pak, suyu berrak
Nasıl sevmem bu vatani

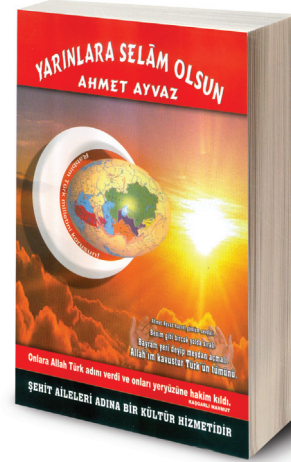
Keramet ÜNER

YARINLARA SELAM OLSUN

Tattığın bu sevda sayendedir bilirim
Verdiğin bayrağı diker dikmez gelirim
Bilmem ki hakkını nasıl olur öderim
Hakkını bizlere helal eyle ŞEHİDİM.

Ahmet AYAZ

■ ki şiir kitabının satışından elde edilen gelir, ülke genelindeki şehitlerimizin ihtiyaçlı ailelerine takdir edilecek. Kitap Türk Sağlık-Sen Trabzon şubesinden temin edilebilir. Daha önce'de şair Ahmet AYVAZ'ın "Bir Ülkü Sevdası" ile şair

Keramet ÜNER'in "Ülküm Ülkem Şiirleri" adlı şiir kitabı yayınlanmış ve elde edilen gelirin tamamı Trabzon, Gümüşhane, Bayburt, Erzurum illerindeki şehitlerimizin ihtiyaçlı ailelerine valilikler aracılığıyla nakdi yardımda bulunmuşlardı.

Haklı mücadelemiz **sonuç** verdi

Sözlümlülere

kadro

hayırlı olsun.

TÜRKİYE KAMU-SEN

TÜRK SAĞLIK-SEN